

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 5 maj 2020
Nr. ref.:AGJ 1565/20

AKTGJYKIM

në

rastin nr. KO61/20

parashtrues

Uran Ismaili dhe 29 deputetë të tjerë të Kuvendit të Republikës së Kosovës

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Vendimit [nr. 214/IV/2020] të 12 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, për shpalljen e Komunës së Prizrenit “zonë karantinë”; dhe Vendimeve [nr. 229/IV/2020], [nr. 238/IV/2020], [nr. 239/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjithëse COVID-19 në territorin e Komunave të Prizrenit, Dragashit dhe Istogut

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Bajram Ljatifi, zëvendëskryetar
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare
Safet Hoxha, gjyqtar
Radomir Laban, gjyqtar
Remzije Istrefi-Peci, gjyqtare, dhe
Nexhmi Rexhepi, gjyqtar

Parashtruesit e kërkesës

1. Kërkesa u parashtrua nga tridhjetë (30) deputetë të Kuvendit të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kuvendi), respektivisht: Uran Ismaili, Kujtim Gashi, Gazmend Bytyqi, Abelard Tahiri, Blerta Deliu-Kodra, Bajrush Xhemali, Eliza Hoxha, Bekim Haxhiu, Valdete Idrizi, Besa Ismaili, Sejdi Hoxha, Enver Hoxha, Ferat Shala, Ganimete Musliu, Memli Krasniqi, Elmi Reçica, Floretë Zejnullahu, Ariana Musliu Shoshi, Mërgim Lushtaku, Kadri Veseli, Evgjëni Thaçi-Drăgusha, Fatmir Xhelili, Albert Kinolli, Bedri Hamza, Veton Berisha, Duda Balje, Hajredin Kuçi, Haxhi Shala, Endrit Shala dhe Albulena Balaj-Halimaj (në tekstin e mëtejme: parashtruesit e kërkesës).
2. Parashtruesit e kërkesës u përfaqësuan në procedurat para Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata), nga deputetja Besa Ismaili.

Vendimet e kontestuara

3. Parashtruesit e kërkesës kontestojnë kushtetutshmërinë e katër (4) Vendimeve të Ministrisë në detyrë të Shëndetësisë (në tekstin e mëtejme: Ministria e Shëndetësisë), të nxjerra nga Ministri në detyrë i Shëndetësisë, z. Arben Vitia, (në tekstin e mëtejme: Ministri i Shëndetësisë) si në vijim: (i) Vendimi [nr. 214/IV/2020] i 12 prillit 2020 i Ministrisë së Shëndetësisë për shpalljen e komunës së Prizrenit “zonë karantinë”; (ii) Vendimi [nr. 229/IV/2020] i 14 prillit 2020 i Ministrisë së Shëndetësisë “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19 në territorin e Komunës së Prizrenit”; (iii) Vendimi [nr. 238/IV/2020] i 14 prillit 2020 i Ministrisë së Shëndetësisë “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19 në territorin e Komunës së Dragashit”; dhe (iv) Vendimi [nr. 239/IV/2020] i 14 prillit 2020 i Ministrisë së Shëndetësisë “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19 në territorin e Komunës së Istogut”.
4. Vendimeve të lartcekura në tekstin e mëtejme Gjykata do t’iu referohet si “Vendimet e kontestuara” kur flitet për tërësinë e tyre, ndërkaq, kur flitet për ndonjë vendim të veçantë, Gjykata do t’i referohet numrit specifik të atij vendimi.

Objekti i çështjes

5. Objekti i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së katër (4) Vendimeve të kontestuara për të cilat parashtruesit e kërkesës pretendojnë se nuk janë në përputhshmëri me nenet 35 [Liria e Lëvizjes] dhe 55 [Kufizimi i të Drejtave dhe Lirive Themelore] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta) dhe nenin 2 të Protokollit nr. 4 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).
6. Parashtruesit e kërkesës po ashtu pretendojnë se Vendimet e kontestuara janë në kundërshtim me Aktgjykimin e Gjykatës Kushtetuese në rastin KO54/20 (shih, rasti KO54/20, parashtrues i kërkesës, *Presidenti i Republikës së Kosovës*,

“Vlerësimi i kushtetutshmërisë së Vendimit nr. 01/15 të Qeverisë së Republikës së Kosovës”, Aktgjykim i 31 marsit 2020, publikuar më 6 prill 2020, i referuar përgjatë tekstit të mëtejme si: “Aktgjykimi KO54/20”.

7. Parashtruesit e kërkesës gjithashtu kërkojnë nga Gjykata që të *“vendosë si masë të përkohshme pezullimin e menjëhershëm të zbatimit të vendimeve të kontestuara deri në përfundimin e procedurës së kontrollit kushtetues dhe zgjidhjes meritore të rastit.”*

Baza juridike

8. Kërkesa është e bazuar në nën-paragrafin (1) të paragrafit 2 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] dhe në paragrafin 2 të nenit 116 [Efekti Juridik i Vendimeve] të Kushtetutës; në nenet 27 (Masat e përkohshme), 29 (Saktësimi i kërkesës) dhe 30 (Afatet) të Ligjit nr. 03/L-121 për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Ligji); si dhe në rregullat 32 (Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve), 33 (Regjistrimi i kërkesës dhe afati i dorëzimit), 56 (Kërkesa për masë të përkohshme), dhe 57 (Vendimi për masë të përkohshme) të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatë

9. Më 17 prill 2020, ditë e premte, në orën 15:50, parashtruesit e kërkesës dorëzuan kërkesën në Gjykatë.
10. Në të njëjtën ditë, më 17 prill 2020, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Gresa Caka-Nimani, Gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues në përbërje të gjyqtarëve: Selvete Gërzhaliu-Krasniqi (kryesuese), Bajram Ljatifi dhe Remzije Istrefi-Peci.
11. Më 18 prill 2020, ditë e shtunë, përfaqësuesja e parashtruesve të kërkesës dorëzoi në Gjykatë kërkesën origjinale edhe në format elektronik në adresën elektronike të Gjykatës përmes adresës së saj elektronike.
12. Në të njëjtën ditë, më 18 prill 2020, përmes komunikimit elektronik në adresën elektronike të përzgjedhur nga përfaqësuesja e parashtruesve të kërkesës, Gjykata e njoftoi përfaqësuesen e parashtruesve të kërkesës për regjistrimin e kërkesës, duke e informuar atë që kërkesa KO61/20, nuk mund të konsiderohet e plotë ngase nuk është nënshkruar nga deputeti Gazmend Bytyqi, emri dhe numri personal i të cilit figuron në listën e deputetëve parashtrues. Bazuar në praktikën e më herëshme, Gjykata i ftoi parashtruesit e kërkesës që të dorëzojnë në Gjykatë nënshkrimin e deputetit Gazmend Bytyqi ashtu që të konfirmohet pëlqimi i tij për të qenë njëri nga deputetët që kanë dorëzuar kërkesën KO61/20 në Gjykatë.
13. Në të njëjtën ditë, më 18 prill 2020, përfaqësuesja e parashtruesve të kërkesës dorëzoi në Gjykatë, përmes komunikimit elektronik, nënshkrimin e deputetit në fjalë.

14. Më 19 prill 2020, Gjykata e njoftoi përfaqësuesen e parashtruesve të kërkesës për pranimin e nënshkrimit dhe ia konfirmoi se tani e tutje do të komunikojë direkt me atë në cilësi të përfaqësueses së tridhjetë (30) deputetëve që kanë dorëzuar kërkesën KO61/20.
15. Përmes kësaj shkrese, Gjykata gjithashtu kërkoi nga parashtruesit e kërkesës që të sqarojnë për Gjykatën nëse përpos Vendimeve të specifikuara në kërkesën e tyre, përkatësisht Vendimit [nr. 214/IV/2020] të 12 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, për shpalljen e komunës së Prizrenit “zonë karantinë”; dhe Vendimeve [nr. 229/IV/2020], [nr. 238/IV/2020], [nr. 239/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjithëse COVID-19 në territorin” e komunave të Prizrenit, Dragashit dhe Istogut, respektivisht, i kontestojnë gjithashtu edhe tridhjet e pesë (35) Vendimet e tjera të Ministrisë së Shëndetësisë të datës 14 prill 2020, “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjithëse COVID-19”, meqenëse të njëjtave iu ishin referuar në përmbajtjen dhe arsyetimin e kërkesës përkatëse. Më saktësisht, Gjykata, në shkresën e saj drejtuar parashtruesve të kërkesës theksoi, ndër të tjera, si në vijim:

“Në kërkesën tuaj, ju keni kërkuar nga Gjykata që të bëjë: “Vlerësimin e çështjes së përputhshmërisë së Vendimeve të Ministrit të Ministrisë së Shëndetësisë së Qeverisë së Republikës së Kosovës: Vendimin nr. 238/IV/2020, datë 14.04.2020; Vendimin nr. 229/IV/2020, datë 14.04.2020; Vendimin nr. 214/IV/2020, datë 12.04.2020; Vendimin nr. 239/IV/2020, datë 14.04.2020 me Kushtetutën e Republikës së Kosovës. [...] Megjithatë, përgjatë arsytimit dhe shpjegimeve të dhëna në përmbajtjen e kërkesës suaj, ju nuk iu jeni referuar vetëm katër (4) vendimeve të lartcekura të nxjerra nga Ministri në detyrë i Shëndetësisë, z. Arben Vitia, mirëpo iu jeni referuar edhe vendimeve të tjera të nxjerra nga Ministria e Shëndetësisë, përkatësisht të gjitha tridhjetë e tetë (38) vendimeve të nxjerra nga kjo Ministri.”

16. Brenda afatit të përcaktuar nga Gjykata për dorëzimin e sqarimeve të lartpërmendura, respektivisht deri në orën 10:00 të datës 20 prill 2020, parashtruesit e kërkesës nuk dorëzuan ndonjë sqarim në Gjykatë përkundër faktit që shkresën e Gjykatës, përmes komunikimit elektronik, e kanë pranuar në mënyrë të rregullt në emailin e përzgjedhur nga vet ata.
17. Më 20 prill 2020, Gjykata, përmes komunikimit elektronik, informoi parashtruesit e kërkesës, në adresën elektronike të përfaqësueses së përzgjedhur nga ata, se brenda afatit të përcaktuar nuk është pranuar ndonjë përgjigje nga ana e tyre. Rrjedhimisht, Gjykata njoftoi parashtruesit e kërkesës se “procedurat për shqyrtimin e rastit KO61/20 do të vazhdojnë bazuar në dokumentacionin ekzistues.”
18. Në të njëjtën ditë, më 20 prill 2020, Gjykata, përmes komunikimit elektronik, njoftoi për regjistrimin e kërkesës: (i) Presidentin e Republikës së Kosovës, Shkëlqesinë e Tij, z. Hashim Thaçi (në tekstin e mëtejme: Presidenti); (ii) Kryetaren e Kuvendit, znj. Vjosa Osmani-Sadriu (në tekstin e mëtejme: Kryetarja e Kuvendit), me kërkesën që një kopje të kërkesës t’ua shpërndajë të gjithë deputetëve të Kuvendit; (iii) Kryeministrin në detyrë, z. Albin Kurti (në

tekstin e mëtejme: Kryeministri); (iv) Ministrin e Shëndetësisë; dhe (v) Avokatin e Popullit, z. Hilmi Jashari. Gjykata po ashtu i njoftoi të gjitha palët e lartcekura se parashtruesit e kërkesës nuk ishin përgjigjur ndaj kërkesës së Gjykatës për sqarim shtesë si dhe u dërgoi një kopje të kërkesës origjinale të dorëzuar nga parashtruesit e kërkesës si dhe një kopje e të gjitha shkresave që ishin dorëzuar deri në ato momente.

19. Në letrën dërguar Kryetares së Kuvendit, përveç ftesës që të dorëzojë komentet e saj, të deputetëve të Kuvendit ose të Komisioneve Parlamentare lidhur me rastin KO61/20, Gjykata i dërgoi edhe një kërkesë specifike me sa vijon: *“E nderuara Kryetare e Kuvendit, në fund, po ashtu luteni që të njoftoni Gjykatën lidhur me të gjithë hapat që janë ndërmarrë nga Kuvendi i Republikës së Kosovës pas publikimit të Aktgjykimit KO54/20 të 31 marsit 2020. Luteni që të dorëzoni në Gjykatë çdo informatë ose dokument relevant në këtë drejtim.”*
20. Ndërsa, në letrën njoftuese dërguar Ministrin të Shëndetësisë, përveç ftesës që të dorëzojë komentet e tij lidhur me rastin KO61/20, Gjykata i dërgoi edhe një kërkesë specifike me sa vijon: *“I nderuar Ministër, në fund, po ashtu luteni që të dorëzoni në Gjykatë rekomandimet e IKSHPK-së mbi bazën e të cilave janë nxjerrë vendimet e kontestuara.”*
21. Përmes këtyre shkresave, Gjykata i ftoi palët e interesuara, të lartcekura, që të dorëzojnë në Gjykatë komentet e tyre, nëse kanë, lidhur me kërkesën për caktim të masës së përkohshme dhe për merita të kërkesës. Për sa i takon mundësisë për paraqitjen e komenteve lidhur me caktimin e masës së përkohshme, Gjykata, të gjitha palëve të lartcekura, u caktoi afat deri në orën 16:00 të datës 21 prill 2020. Ndërkaq, për paraqitjen e komenteve lidhur me meritat e kërkesës, Gjykata u caktoi afat deri në orën 16:00 të datës 23 prill 2020.
22. Pasi që Gjykata njoftoi të gjitha palët e interesuara në këtë rast për regjistrimin e kërkesës, përfaqësuesja e kërkesës dërgoi një email në adresën elektronike të Gjykatës përmes së cilës theksoi se *“Meqë kërkesa juaj nuk ka arritur në postën time dhe ne nuk kemi qenë të informuar për ekzistimin e kërkesës deri në këto momente, ju lusim që të keni mirëkuptimin që të na prisni për përgjigje deri nesër në ora 10:00hrs.”*
23. Pas pranimit të kësaj përgjigje, pas afatit të përcaktuar, Gjykata rikonfirmoi edhe një herë faktin që shkresa është dërguar në adresën elektronike të përzgjedhur nga vet përfaqësuesja e parashtruesve të kërkesës si dhe konfirmoi faktin që shkresa në fjalë është dërguar në mënyrë të rregullt dhe iu përgjigj përfundimisht përfaqësueses së parashtruesve të kërkesës duke e njoftuar që afati i përcaktuar për tu përgjigjur në shkresën e Gjykatës të datës 19 prill 2020 ka kaluar, dhe tashmë janë informuar të gjitha palët e interesuara lidhur me kërkesën e tyre dhe me të gjitha shkresat e Gjykatës deri në atë moment, dhe rrjedhimisht shtyerja e afatit nuk është e mundur.
24. Në të njëjtën ditë, më 20 prill 2020, përfaqësuesja e parashtruesve të kërkesës u përgjigj ndaj komunikimit elektronik të Gjykatës duke theksuar, në mes të tjerash, më sa vijon: *“Sidoqoftë, siç është përcaktuar edhe në kërkesën që kemi dorëzuar ne qëndrojmë prapa katër vendimeve të kontestuara në kërkesë dhe*

ulerësimin e kushtetutshmërisë për të cilat i kemi kërkuar. Dhe konsiderojmë se ato mjaftueshëm saktësojnë qëllimin e kërkesës së parashtruar.”

25. Brenda afatit të përcaktuar për të paraqitur komente lidhur me masën e përkohshme, Gjykata pranoi komente vetëm nga Kryeministri.
26. Ndërsa, brenda afatit të përcaktuar për të paraqitur komente lidhur me meritat e kërkesës, Gjykata pranoi komente vetëm nga Grupi Parlamentar i Lëvizjes VETËVENDOSJE!; komente shtesë nga parashtruesit e kërkesës; ndërkaq që, Avokati i Popullit dorëzoi një Opinion lidhur me rastin KO61/20, së bashku me disa dokumente shtesë për konsideratën e Gjykatës.
27. Brenda afatit të përcaktuar, Gjykata (i) nuk pranoi përgjigjen e kërkuar nga Kryetarja e Kuvendit, lidhur me hapat e ndërmarrë nga Kuvendi pas publikimit të Aktgjykimi KO54/20; dhe (ii) nuk pranoi përgjigjen e kërkuar nga Ministri i Shëndetësisë, lidhur me dorëzimin e rekomandimeve të Institutit Kombëtar i Shëndetësisë Publike të Kosovës (në tekstin e mëtejme: IKSHPK) mbi bazën e të cilave janë marrë Vendimet e kontestuara.
28. Më 23 prill 2020, Gjykata pranoi nga Kryeministri, në emër të Qeverisë, një shkresë drejtuar Kryetares së Gjykatës dhe gjyqtarëve të Gjykatës të emërtuar si: *“Parashtrësë në lidhje me mosrespektimin e afatit ligjor dhe Rregullores së Punës së Gjykatës Kushtetuese nga Gjykata Kushtetuese në rastin nr. KO61/20”*. Përmbajtja e kësaj shkrese, është si vijon:

“Qeveria e Republikës së Kosovës ka rishqyrtuar edhe një herë me kujdes materialin e dërguar nga Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata) dhe përmes kësaj parashtrëse shpreh shqetësimet e saj në lidhje me shkeljen e dispozitave ligjore në lidhje me afatet e përcaktuara nga ligjdhënësi, afate këto që nuk mund të tejkalohen nga Gjykata. Krahas kësaj shkelje, pas shqyrtimit të kujdesshëm të praktikës së Gjykatës Kushtetuese në lidhje me aplikimin e Rregullit 35 (5) të Rregullores së Punës së Gjykatës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja), Qeveria vëren se Gjykata është shmangur nga procedura që do duhej të ndiqte në rastin Nr. KO61/20.

Këto dy shkelje ligjore të një rëndësie esenciale në një procedurë gjyqësore kushtetuese arsyetohen si në vijim:

Praktika e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës shpërfaq faktin se refuzimi për qartësim, saktësim apo plotësim të kërkesës së dorëzuar në Gjykatën Kushtetuese konsiderohet si shkak për refuzim të kërkesës në procedurë të shkurtër, për shkak se pala nuk i ka plotësuar kriteret procedurale për shqyrtim të mëtutjeshëm.

Për këtë arsye, në të gjitha rastet kur pala nuk e ka qartësuar, saktësuar apo plotësuar kërkesën, Gjykata e ka refuzuar kërkesën në procedurë të shkurtër në përputhje me Rregullin 35 paragrafi 5 dhe as nuk e ka njoftuar autoritetin, vendimi i të cilit kontestohet. Për ne, refuzimi për të zbatuar rregullat e vendosura nga vet Gjykata Kushtetuese në rrethanat e rastit konkret, është shqetësim serioz në lidhje me profesionalizmin dhe paanshmërinë e Gjykatës.

Gjykata ka specifikuar në Rregullore këtë mënyrë të procedimit, sepse nuk mund t'i kërkohet përgjigje palës tjetër, kur Gjykata nuk ka fare objekt të procedurës. Ne nuk mund të sillemi në rastin konkret, sikurse parashtuesit kanë ndërtuar një kërkesë si duhet.

Për të vërtetuar pretendimin tonë, ju lutem shihni vendimet e Gjykatës Kushtetuese në rastet Nr. KI72/19, Nr. KI89/18, Nr. KI121/18, Nr. 74/18, Nr. 04/18, Nr. 89/17, Nr. KI130/17, Nr. 48/17, Nr. KI109/16, Nr. 71/16, Nr. KI94/15, në të cilat Gjykata i ka refuzuar në procedurë të shkurtër, pa e njoftuar asnjë autoritet publik, kërkesat të cilat nuk specifikonin cili akt i autoritetit publik po kontestohet dhe më pas nuk i janë përgjigjur Gjykatës për të plotësuar kërkesën. Jemi të vetëdijshëm se bëhet fjalë për Kërkesa Individuale, por Rregulli 35.5 nuk përbën përjashtim as në rastin e kërkesave të adresuara nga organet kushtetuese.

Së dyti, ligjdhënësi në nenin 22 paragrafi 2 të Ligjit Nr. 03/L-121 për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës shprehimisht ka përcaktuar se pala kundërshtare në procedurë ka afat 45 ditë afat që t'i dorëzojë Gjykatës përgjigjen ndaj kërkesës.

Në njoftimin tuaj Nr. KK79/20 i datës 20 prill 2020, në kundërshtim me afatin ligjor, pra afat të përcaktuar në ligj dhe i cili nuk guxon dhe nuk mundet të shkelet nga Gjykata, na keni kërkuar komentet tona në lidhje me “meritat e kërkesës”, t'i paraqesim më së largu më datën 23 prill 2020 në orën 16:00.

Në lidhje me këtë, Qeveria vëren se bëhet fjalë për shkelje të dispozitave esenciale në lidhje me procedurën dhe afatet që duhet ndjekur nga dhe në Gjykatën Kushtetuese. Prandaj këto shkelje të qarta të dispozitave juridike dhe vënia nën presion të Qeverisë me njoftime të kundërligjshme, është i papranueshëm.

Qeveria e Republikës së Kosovës me tërë kapacitetin e saj është e përkushtuar në luftën kundër infeksionit COVID-19 dhe pret që Gjykata, ngjashëm sikurse institucionet ekuivalente me të në shtetet perëndimore, të tregojë kujdes të veçantë ndaj jetës dhe shëndetit të qytetarëve.

Prandaj Qeveria përmes kësaj parashtrese e njofton Gjykatën se komentet e saj në lidhje jo vetëm meritat, por edhe pranueshmërinë e kërkesës, do t'i dërgojë brenda afatit ligjor. Po ashtu i kërkon Gjykatës që të mos privilegjojë parashtuesit e kërkesës në raport me qytetarët tjerë të Republikës së Kosovës, të cilëve u janë refuzuar kërkesat për të njëjtat lëshime sikurse të parashtuesve, me procedurë të shkurtër.

Qeveria do të shqyrtojë me kujdes shkeljet ligjore të deritanishme dhe varësisht nga kualifikimi juridik i tyre do të ndërmarr veprimet e nevojshme të bazuara në legjislacionin në fuqi.”

29. Më 24 prill 2020, Gjykata njoftoi: (i) parashtuesit e kërkesës; (ii) Presidentin; (iii) Kryetaren e Kuvendit, me kërkesën që një kopje të kërkesës t'ua shpërndajë të gjithë deputetëve të Kuvendit; (iii) Kryeministrin; (iv) Ministrin e Shëndetësisë; dhe (v) Avokatin e Popullit, lidhur me: (i) komentet e pranuar nga Kryeministri, lidhur me kërkesën për caktim të masës së përkohshme; (ii) komentet e pranuar nga Grupi Parlamentar i Lëvizjes VETËVENDOSJE!, lidhur me meritat e kërkesës; (iii) Opinionin e pranuar nga Avokati i Popullit, lidhur me meritat e kërkesës dhe dokumentet shtesë të dorëzuara nga ai; (iv) komentet shtesë të pranuar nga parashtuesit e kërkesës lidhur me Vendimet e kontestuara në rastin KO61/20; (v) parashtresën e pranuar nga Kryeministri,

drejtuar Kryetares dhe gjithë gjyqtarëve të Gjykatës Kushtetuese të titulluar “Parashtrësë në lidhje me mosrespektimin e afatit ligjor dhe Rregullores së Punës së Gjykatës Kushtetuese nga Gjykata Kushtetuese në rastin nr. KO61/20”; (vi) faktin që Gjykata nuk ka pranuar përgjigjet e kërkuara nga Kryetarja e Kuvendit, lidhur me hapat e ndërmarrë nga Kuvendi pas publikimit të Aktgjykimit KO54/20; dhe (vii) faktin që Gjykata nuk ka pranuar përgjigjet e kërkuara nga Ministri i Shëndetësisë, lidhur me rekomandimet e IKSHPK-së, mbi bazën e të cilave janë nxjerrë Vendimet e kontestuara.

30. Gjykata, ashtu siç kishte vepruar në Aktgjykimin KO54/20, duke marrë parasysh situatën e krijuar si pasojë e pandemisë COVID-19 dhe çështjën kushtetuese që ngërthen rasti, dhe të cilit, në vlerësimin e Gjykatës, “i nevojitet trajtim i përsheptuar”, vetëm i njoftoi palët e interesuara për komentet/dokumentet e pranuar dhe u dërgoi një kopje të tyre, për informatën e tyre. Gjykata konsideroi që për të vendosur për pranueshmërinë dhe meritat e kërkesës në fjalë, komentet/dokumentet e pranuar janë të mjaftueshme dhe nuk ka asnjë paqartësi e cila do të duhej të adresohet përmes pyetjeve ose komenteve shtesë.
31. Më 1 maj 2020, në seancën e mbajtur nëpërmes pajisjeve elektronike, Kolegji Shqyrtues shqyrtoi raportin e Gjyqtares raportuese dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës pranueshmërinë e kërkesës.
32. Në të njëjtën datë, Gjykata votoi njëzëri, dhe vendosi se: (i) Vendimi [nr. 229/IV/2020] i 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19” në komunën e Prizrenit (pikat I, II, III, IV, VI, VII dhe VIII); dhe (ii) Vendimet [nr.238/IV/2020] dhe [nr. 239/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19” në komunat e Dragashit dhe Istogut (pikat I, II, III, V, VI dhe VII), respektivisht, **janë në përputhshmëri** me nenin 55 të Kushtetutës në lidhje me nenin 35 të Kushtetutës dhe nenin 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së.
33. Në të njëjtën datë, Gjykata me shumicë votash, vendosi se: (i) pika V e Vendimit [nr. 229/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19” për komunën e Prizrenit; dhe (ii) pika IV e Vendimeve [nr. 238/IV/2020] dhe [nr. 239/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19” në komunat e Dragashit dhe Istogut, respektivisht, ku përcaktohen kundërvajtjet administrative dhe sanksionet përkatëse, **nuk janë në përputhshmëri** me nenin 55 të Kushtetutës në lidhje me nenin 35 të Kushtetutës dhe nenin 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së.
34. Gjykata, gjithashtu në të njëjtën datë, me shumicë votash, vendosi se Vendimi [nr. 214/IV/2020] i 12 prillit 2020 i Ministrisë së Shëndetësisë, për shpalljen e komunës së Prizrenit “zonë karantinë”, **nuk është në përputhshmëri** me nenin 35 dhe 55 të Kushtetutës dhe nenin 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së. Gjyqtari Bekim Sejdiu, votoi kundër këtij konstatimi, dhe mendimi i tij mospajtues do të publikohet së bashku me këtë Aktgjykim.

35. Gjykata gjithashtu vendosi që kërkesa për masë të përkohshme ka ngelë pa objekt shqyrtimi pas vendosjes së rastit në merita.

Përmbledhja e fakteve

36. Më 15 mars 2020, Qeveria nxori Vendimin [nr. 01/11] për shpalljen e “*emergjencës për shëndetin publik*”. Në pikën I të këtij Vendimi, u aprovua kërkesa e Ministrisë së Shëndetësisë që Qeveria të shpallë “*emergjencë për shëndetin publik*.” Në pikën II, u obliguan Institucionet e Qeverisë që të veprojnë konform planit të reagimit kombëtar dhe të aktivizohet funksioni mbështetës emergjent 8 (FME8 shëndeti publik dhe shërbimet mjekësore). Në pikën III, u obligua Ministria e Shëndetësisë për menaxhimin e situatës së shpallur. Në pikën IV, u theksua se Vendimi në fjalë i Qeverisë, i nënshkruar nga Kryeministrit, hyn në fuqi menjëherë, respektivisht më 15 mars 2020.
37. Më 23 mars 2020, Qeveria nxori Vendimin [nr. 01/15], përmes të cilit, miratoi ndërmarrjen e masave të një numri masash kufizuese për parandalimin dhe kontrollin e përhapjes së pandemisë COVID-19, në nivel të Republikës së Kosovës. [*Shënim i Gjykatës: ky Vendim është trajtuar në hollësi në Aktgjykimin KO54/20*].
38. Më 24 mars 2020, Presidenti i Republikës së Kosovës parashtrroi kërkesën KO54/20 në Gjykatë, përmes së cilës kërkoi vlerësimin e kushtetutshmërisë së Vendimit të lartcekur të Qeverisë.
39. Më 31 mars 2020, Gjykata përmes Aktgjykimit KO54/20, vendosi se Vendimi i lartcekur i Qeverisë, përkatësisht [nr. 01/15] i 23 marsit 2020, nuk ishte në përputhshmëri me nenin 55 [Kufizimi i të Drejtave dhe Lirive Themelore] të Kushtetutës në lidhje me nenet 35 [Liria e Lëvizjes], 36 [E Drejta e Privatësisë], 43 [Liria e Tubimit] të Kushtetutës dhe nenet ekuivalente të KEDNJ-së, respektivisht nenet 8 (E drejta për respektim të jetës private dhe familjare), 11 (Liria e tubimit dhe e organizimit), dhe 2 (Liria e lëvizjes) të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së. (Shih pjesën operative të Aktgjykimit KO54/20, cituar më lart, si dhe përfundimet e Gjykatës për atë rast, paragrafët 310-325 të tij).
40. Më 6 prill 2020, Gjykata publikoi Aktgjykimin KO54/20 dhe të njëjtin ia dërgoi të gjitha palëve të interesuara, ndërkohë që pjesa operative e Aktgjykimit dhe përfundimet e Gjykatës veçse ishin publikuar më 31 mars 2020.
41. Më 8 prill 2020, Qeveria në detyrë (në tesktin e mëtejme: Qeveria), nxori Vendimin [nr. 01/24] përmes së cilit Ministria e Shëndetësisë, u autorizua që të nxjerrë Vendimet e kontestuara. Specifikisht, në këtë Vendim të Qeverisë të nënshkruar nga Kryeministri, thuhet:

“1. Autorizohet Ministri i Ministrisë së Shëndetësisë që të nxjerrë vendime me qëllim të parandalimit dhe luftimit të përhapjes së sëmundjes COVID-19, në zbatim të dispozitave të Ligjit Nr. 02/L-109 për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse.

2. Ministri i Ministrisë së Shëndetësisë pas rekomandimeve të njëjësive përkatëse profesionale dhe në konsultim me Komunitetet respektive do ta përcaktojë orarin e lëvizjes/ndalimit të qarkullimit të qytetarëve dhe

automjeteve, duke pasur mundësinë të bëjë përjashtime edhe të orareve të kufizimeve të përcaktuara në pikën 1.1 të Vendimit nr. 02/17 të dates 27.03.2020 të Qeverisë së Republikës së Kosovës.

3. Obligohen Institucionet e Qeverisë së Republikës së Kosovës të ndër marrin të gjitha veprimet e nevojshme për zbatimin e këtij vendimi.

4. Vendimi hyn në fuqi ditën e nënshkrimit.”

Arsyetim

Me qëllim të racionalizimit të kohës në procesin e marrjes së vendimeve, në funksion të parandalimit dhe luftimit të përhapjes së epidemisë së sëmundjes COVID-19, u vendos si në dispozitiv të këtij vendimi.”

42. Më 12 prill 2020, Ministria e Shëndetësisë nxori Vendimin [nr. 214/IV/2020] përmes së cilit komuna e Prizrenit u shpall “zonë karantinë”. Me specifikisht, në këtë Vendim parashihet me sa vijon:

“I. Komuna e Prizrenit shpallet zonë karantinë, pasi që banorët e kësaj komune dyshohen që kanë pasur kontakt të drejtpërdrejt me personat e infektuar me corona virus COVID 19;

II. Fshati Skorobisht në Komunën e Prizrenit shpallet Vatër e përhapjes së Infeksionit;

III. Ndalohen hyrjet dhe daljet në Komunën e Prizrenit;

IV. Obligohen të gjithë banorët e Prizrenit [të] respektojnë masat sipas udhëzimeve të Institutit Kombëtar të Shëndetësisë Publike të Kosovës (IKSHPK);

V. Vendimi hyn në fuqi ditën e nënshkrimit dhe i njëjti vlen deri në një vendim tjetër.”

43. Më 14 prill 2020, Ministria e Shëndetësisë nxori tridhjetë e tetë (38) Vendime “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjithëse COVID-19”, tre (3) prej të cilave, siç është sqarua më lart, kontestohen para Gjykatës, Vendimet [nr. 229/IV/2020] [nr. 238/IV/2020] dhe [nr.239/IV/2020], për komunat e Prizrenit, Dragashit, dhe Istogut, respektivisht.

44. Të tre Vendimet e lartcekura, [nr. 229/IV/2020], [nr. 238/IV/2020] dhe [nr. 239/IV/2020], përmbajnë të njëjtin dispozitiv dhe arsyetim. Thënë këtë, Gjykata sqaron që Vendimi [nr. 229/IV/2020] për komunën e Prizrenit është identik në përmbajtje me Vendimet [nr. 238/IV/2020] dhe [nr. 239/IV/2020] për komunat e Dragashit dhe Istogut, respektivisht, me përjashtim të një pike shtesë, përkatësisht pikës II, që është e aplikueshme vetëm për Prizrenin. Rrjedhimisht, (i) pikat I të tre Vendimeve të kontestuara janë identike; (ii) pika II e Prizrenit është e aplikueshme vetëm për Prizrenin; (iii) pikat II, III, IV, V, VI dhe VII janë identike për komunat e Dragashit dhe Istogut, dhe të njëjtat përputhen me pikat III, IV, V, VI, VII dhe VIII të Vendimit për komunën e Prizrenit.

45. Në vijim, Gjykata do të paraqet përmbajtjen e Vendimeve [nr. 238/IV/2020] dhe [nr. 239/IV/2020], për komunat e Dragashit dhe Istogut, respektivisht:

“I. Prej datës 15 prill 2020 në orën 6:00, ndalohet qarkullimi i personave fizikë jashtë shtëpive/banesave të tyre në Komunën e Dragashit [Istogut] përveç rasteve në vijim:

- (a) Për personat fizikë mbi moshën 16 vjeçare lejohet qarkullimi për furnizim me mallëra të domosdoshme (ushqim dhe barna për njerëz dhe kafshë/shpezë, si dhe produkte higjienike) dhe për të kryer detyrat dhe nevojat financiare (pagesat, punët bankare), vetëm për 1 orë e gjysmë në ditë, sipas orarit të përcaktuar javor në bazë të shifrës së parafundit të numrit të tyre personal. Orari është i bashkëngjitur këtij vendimi (shih Aneksin 1) dhe do t’i nënshtrohet rotacionit dy herë në javë. Për shtetasit e huaj që nuk posedojnë numër personal të Republikës së Kosovës, orari i lejuar i daljes përcaktohet bazuar në shifrën e parafundit të numrit të pasaportës ose të letërnjoftimit të shtetit të huaj.*
- (b) Gjatë qarkullimit të personave fizikë, nuk lejohet shoqërimi nga askush, përveç në tri raste:
 - (1) personat me aftësi të kufizuara, të cilët mund të shoqërohen vetëm nga një anëtar i së njëjtës bashkësi familjare, apo nga një asistent mjekësor/shëndetësor.*
 - (2) personat nën moshën 16 vjeçare, me kusht që të jenë të shoqëruar nga një anëtar i së njëjtës bashkësie familjare.*
 - (3) kafshët shtëpiake, me kusht që të mbahen të lidhur në çdo kohë gjatë orarit të lejuar të daljes.**
- (c) Gjatë orarit 90-minutësh të lëvizjes së lirë në bazë të numrit personal, personat fizikë mund të dalin jashtë banesave/shtëpive të tyre për të kryer ushtrime fizike. Përveç përjashtimeve në pikën (b), nuk lejohet shoqërim nga askush gjatë kryerjes së ushtrimeve fizike.*
- (d) Për shkak të rrezikshmërisë së lartë të COVID-19 ndaj të moshuarve, rekomandohet që personat mbi moshën 65 vjeçare të mos dalin nga shtëpia/banesa, përveç për raste urgjente dhe kur është e domosdoshme.*
- (e) Me dokument identifikimi nga ATK EDI dhe vetëm për të kryer nevojat e operatorëve ekonomikë apo institucioneve përkatëse, mundësohet:
 - (1) qarkullimi i lirë për operatorët ekonomikë dhe institucionet e parapara në listën e bashkëngjitur si Aneksi 2 dhe 3 të këtij vendimi.*
 - (2) transporti i lirë i mallrave dhe shërbimeve për të siguruar funksionimin e zingjirit të furnizimit – si proces që përfshin veprimet nga lënda e parë në prodhim, përpunim e shërbim gjer te transporti i produkteve, shpërndarja dhe shitja te konsumatori i fundit – për veprimtaritë e lejuara sipas Aneksit 2 të këtij vendimi.**
- (f) Lejohet qarkullimi i lirë për institucionet në listën e bashkëngjitur si Aneksi 3 i këtij vendimi, vetëm për të kryer detyrat zyrtare.*
- (g) Në raste urgjente të shëndetësisë, lejohet dalja nga shtëpia/banesa për të kërkuar trajtim mjekësor në një institucion shëndetësor.*
- (h) Lejohet qarkullimi për personat fizikë në raste ku dalja nga shtëpia/banesa është e domosdoshme për t’u kujdesur për një ose më shumë të sëmurë, ose për një ose më shumë persona me aftësi të kufizuara, vetëm nëse të sëmurët apo personat me aftësi të kufizuara nuk kanë mundësi të kujdesen për vetveten.*
- (i) Ndalimi i qarkullimit të personave fizikë jashtë shtëpive/banesave të tyre nuk zbatohet në raste të viktimave të dhunës familjare. Viktimave*

të dhunës familjare u lejohet të dalin nga shtëpitë/banesat e tyre për të kërkuar strehim në një lokacion alternativ.

- (j) Në raste të vdekjes, lejohet dalja nga shtëpia/banesa për të marrë pjesë në varrim, por vetëm për familjarët e ngushtë të të ndjerit.
- (k) Ndalohet rreptësisht dalja nga shtëpitë/banesat për çfarëdo arsye tjetër përveç për arsyet e lartcekura, duke përfshirë në këtë ndalim takime shoqërore, vizita familjare, etj.

II. Prej datës 15 prill 2020 në orën 6:00, ndalohet qarkullimi i automjeteve në Komunën e [Prizrenit/Dragashit/Istogut], përveçse:

- (a) Me dokument konfirmimi nga ATK sistemi EDI dhe vetëm për të kryer nevojat e operatorëve ekonomikë, mundësohet:
 - (1) Qarkullimi i automjeteve për operatorët ekonomikë dhe institucionet e parapara në listën e bashkëngjitur si Aneksi 2 dhe 3 i këtij vendimi.
 - (2) lëvizja e punëtorëve, vetëm për të shkuar në punë dhe për t'u kthyer nga puna, sipas orarit të operatorit përkatës ekonomik. Punëtori ka të drejtë të shfrytëzojë edhe veturën personale.
 - (3) transporti i lirë i mallrave dhe shërbimeve për të siguruar funksionimin e zingjirit të furnizimit – si proces që përfshin veprimet nga lënda e parë në prodhim, përpunim e shërbim gjer te transporti i produkteve, shpërndarja dhe shitja te konsumatori i fundit – për veprimataritë e lejuara sipas Aneksit 2 të këtij vendimi.
- (b) Orari i qarkullimit për bujqit dhe punonjësit në fermë është 06:00 – 20:00. Për bujqit, në kohën e qarkullimit nevojiten: (i) Certifikata e Regjistrimit të Fermerit, (ii) Aneksi 1 i Certifikatës – Shënimet e Fermerit dhe (iii) Leternjoftimi.
- (c) Punonjësit e fermave do të pajisen me dokument konfirmimi nga MBPZhR vetëm për të kryer nevojat e punës në fermën përkatëse.
- (d) Me leje të veçantë të qarkullimit dhe vetëm për të kryer nevojat e institucioneve shtetërore, lejohet qarkullimi i automjeteve për stafin esencial të këtyre institucioneve.
- (e) Lejohet qarkullimi me automjete për personat të cilët marketin/barnatoren/bankën/pikën e pagesës më të afërt e kanë më shumë se 2km larg. Në këto raste, nuk lejohet përdorimi i automjetit për të udhëtuar te ndonjë market/barnatore/bankë/pikë e pagesës përveç atij më të afërt.
- (f) Vetëm për të kryer detyrat zyrtare, lejohet qarkullimi i automjeteve për institucionet në listën e bashkëngjitur si Aneksi 3 i këtij vendimi.
- (g) Lejet për qarkullim në raste të specifikuara më sipër nga Aneksi 3 lëshohen nga MPBAP.
- (h) Lejohet qarkullimi i automjeteve për personat me aftësi fizike të kufizuara që e bëjnë të domosdoshëm përdorimin e automjeteve.
- (i) Lejohet përdorimi i automjetit për të udhëtuar te një institucion shëndetësor për të kërkuar trajtim.
- (j) Në raste të vdekjes, lejohet përdorimi i automjetit për të marrë pjesë në varrim, por vetëm për familjarët e ngushtë të të ndjerit.
- (k) Përveç për arsyen e përcaktuar në pikën I, nuk lejohet më shumë se dy persona në një automjet.

(l) *Përrjashtimisht, ekipet e mediave të cilat punojnë në terren lejohen të kenë deri në 3 persona në automjet me kusht që pasagjerët të kenë maskë speciale FFP2 plus dorëza të vendosura.*

III. Gjatë qarkullimit të lejueshëm sipas përjashtimeve të parashikuara në pikat I dhe II më lart, personat fizikë obligohen:

- (a) *të mbajnë të mbuluara vetëm gojën dhe hundën, përmes maskës, shallit, apo ndonjë mbulese tjetër;*
- (b) *në çdo kohë, të ruajnë distancën prej dy metrash nga persona të tjerë.*

IV. Mosrespektimi i masave të përcaktuara në këtë vendim konsiderohet, sipas ligjit, si kundërvajtje administrative dhe dënohet me gjobë, prej 1,000 Euro deri 2.000 Euro për personat fizikë dhe prej 3,000 Euro deri në 8,000 Euro për personat juridikë, ndërsa personi përgjegjës i personit juridik dënohet prej 500 Euro deri 1,500 Euro. Në përputhje me ligj, gjobat shqiptohen nga Inspektorati kompetent.

V. Vendimi hyn në fuqi ditën e nënshkrimit dhe i njëjti vlen deri më 4 maj 2020. Me hyrjen në fuqi të këtij Vendimi, shfuqizohet çdo dispozitë e mëparshme që bie në kundërshtim me dispozitat e këtij Vendimi.

VI. Ky vendim do të rishqyrtohet jo më vonë se 30 prill 2020, në konsultim me Institutin Kombëtar të Shëndetit Publik, ekspertët dhe ministrinë e tjera të linjës, për të vlerësuar efikasitetin dhe domosdoshmërinë e masave të përcaktuara, si dhe për të vendosur për vazhdimin ose jo të masave përkatëse.

VII. Përveç pikës V dhe VI, Ministri i Shëndetësisë do ta ri-analizojë situatën epidemiologjike çdo ditë dhe në lidhje me secilën pikë të lartcekur dhe, pas konsultave paraprake, mund të ndryshojë, plotësojë apo shfuqizojë masat e përcaktuara.”

46. Siç është sqaruar më lart, përmbajta e Vendimeve [nr. 238/IV/2020] dhe [nr. 239/IV/2020] për komunat e Dragashit dhe Istogut, respektivisht, është identike me pikat I, III, IV, V, VI, VII dhe VIII, të Vendimit [nr. 229/IV/2020] për komunën e Prizrenit. Thënë këtë, ky i fundit përmban edhe pikën II, e cila përmban si në vijim:

II. Prej datës 15 prill në orën 06:00, ndalohet hyrje-dalja nga Komuna e Prizrenit përveç në këto raste:

- (a) *Me dokument konfirmimi nga ATK sistemi EDI dhe vetëm për të kryer transportin e mallrave dhe shërbimeve për të siguruar funksionimin e zinxhirit të furnizimit — si proces që përfshin veprimet nga lënda e parë në prodhim, përpunim e shërbim gjer te transporti i produkteve, shpërndarja dhe shitja te konsumatori i fundit — lejohet hyrjedalja për veprimtarinë e lejuara sipas Aneksit 2 të këtij vendimi.*
- (b) *Me dokument konfirmimi nga ATK sistemi EDI, përveç për kryerjen e transportit të mallrave dhe shërbimeve, hyrje-dalja u lejohet gjithashtu punëtorëve të punësuar nga operatorët ekonomikë, përveç për zonat e shpallura nga Ministria e Shëndetësisë si vatra të përhapjes së infeksionit.*

- (c) Lejohet hyrje-dalja e bujqve dhe punonjësve të fermerëve, përveç për zonat e shpallura nga Ministria e Shëndetësisë si vatra të përhapjes së infeksionit. Për bujqit, për hyrjedalje nevojiten: (i) Certifikata e Regjistrimit të Fermerit, (ii) Aneksi I i Certifikatës „Shënimet e Fermerit të Regjistruar dhe (iii) Letërnjoftimi.
- (d) Vetëm për të kryer detyrat zyrtare, lejohet hyrje-dalja për institucionet në listën e bashkëngjitur si Aneksi 3 i këtij vendimi.
- (e) Lejet për qarkullim në raste të specifikuara më sipër nga Aneksi 3 lëshohen nga MPBAP.
- (f) Në raste urgjente të shëndetësisë, lejohet hyrje-dalja për të kërkuar trajtim mjekësor në një institucion shëndetësor, por vetëm nëse ky trajtim nuk ofrohet në komunën ku ndodhet personi për të cilin kërkohet trajtim.

47. Ndërsa, të tre Vendimet e lartcekura [nr. 229/IV/2020], [nr. 238/IV/2020] dhe [nr. 239/IV/2020], respektivisht, përmbajnë të njëjtin arsyetim i cili lexon më sa vijon:

“Më 11.03.2020, duke miratuar kërkesën e Ministrisë së Shëndetësisë, Qeveria e Republikës së Kosovës ka nxjerrë vendimin nr. 01/07, përmes së cilit janë marrë masat e para për parandalimin dhe luftimin e infeksionit COVID-19. Pas konfirmimit të rasteve të para të personave të infektuar, në përputhje me rekomandimet e IKSHPK, Ministria ka kërkuar nga Qeveria nxjerrjen e vendimeve të tjera përmes të cilave janë marrë masa shtesë për parandalimin dhe luftimin e sëmundjes COVID-19.

Më 23.03.2020, Qeveria e Republikës së Kosovës ka nxjerrë vendimin nr. 01/15 përmes së cilit janë marrë masat e domosdoshme për mbrojtjen e jetës dhe shëndetit të qytetarëve në tërë territorin e Republikës së Kosovës.

Më 31.03.2020, Gjykata Kushtetuese e Republikës ka njoftuar opinionin se pas kontestimit të vendimit të Qeverisë nr. 01/15 nga Presidenti i Republikës së Kosovës, ka miratuar kërkesën e të njëjtit dhe ka shpallur të pavlefshëm vendimin e kontestuar. Mirëpo në të njëjtin vendim, Gjykata Kushtetuese ka ritheksuar se Ministria e Shëndetësisë vazhdon të jetë e autorizuar që të nxjerr vendime me qëllim të parandalimit dhe luftimit të sëmundjes COVID-19, për aq sa është e autorizuar përmes Ligjit nr. 02/L-109 për Luftimin e Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse dhe Ligjit nr. 04/L-125 për Shëndetësi. Sipas nenit 47.1 të Ligjit për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse, “Ministria e Shëndetësisë është kompetente për zbatimin e këtij ligji dhe për miratimin e dispozitave të parapara me të.”

Sipas nenit 41.2 të Ligjit nr. 02/L-109 për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse, për ta parandaluar futjen dhe përhapjen e sëmundjeve ngjitëse në tërë vendin, Ministria e Shëndetësisë është e autorizuar për “ndalimin e qarkullimit në rajonet e infektuara ose drejtpërsëdrejti të rrezikuara”. Në datën 12.04.2020, IKSHPK i propozoi Ministrisë së Shëndetësisë marrjen e masave të theksuara në dispozitivin e këtij vendimi për komunën e Prizrenit/ Dragashit/Istogut për shkak të IKSHPK konsideron se infeksioni është përhapur në atë komunë apo e njëjta konsiderohet drejtpërsëdrejti e rrezikuar. Me qëllim që Ministria e Shëndetësisë t'i përmbushë obligimet ligjore për mbrojtjen e jetës dhe

shëndetit të qytetarëve i aprovoi propozimet e IKSHPK sikurse në dispozitiv të këtij vendimi.

Prandaj, në përputhje me gjendjen faktike dhe juridike të përshkruar në këtë arsyetim, Ministri i Shëndetësisë vendosi si në dispozitiv.

Këshillë juridike:

Pala e pakënaqur mund të ushtrojë padi të konfliktit administrativ në Gjykatën Themelore në Prishtinë Departamentin për Çështje Administrative në afat prej 30 ditësh pas publikimi të këtij vendimi.”

48. Më 17 prill 2020, parashtruesit e kërkesës, në Gjykatën Kushtetuese, kontestuan katër (4) Vendimet e lartcekura të Ministrisë së Shëndetësisë, përkatësisht Vendimin [nr.214/IV/2020] të 12 prillit 2020 dhe Vendimet [nr.229/IV/2020], [nr.238/IV/2020] dhe [nr.239/IV/2020], të 14 prillit 2020, respektivisht.

Pretendimet e parashtruesëve të kërkesës

49. Gjykata rikujton se parashtruesit e kërkesës kontestojnë kushtetutshmërinë e Vendimeve të kontestuara, respektivisht: (i) Vendimit [nr. 214/IV/2020] të 12 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë për shpalljen e komunës së Prizrenit “zonë karantinë”; (ii) Vendimit [nr. 229/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19 në territorin e Komunës së Prizrenit; (iii) Vendimit [nr. 238/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19 në territorin e Komunën e Dragashit”; dhe (iv) Vendimit [nr. 239/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19 në territorin e Komunën e Istogut”. Përmbajtja e të gjitha këtyre Vendimeve është cekur më lart në nëntitullin e këtij Aktgjykimi: “Përmbledhja e fakteve”.
50. Në kontekst të Vendimeve të kontestuara, parashtruesit e kërkesës, gjithashtu, theksuan: “Me respekt sqarojmë pranuesin e kësaj kërkesë, Gjykatën Kushtetuese, se vendimet për ndalimin e qarkullimit të personave fizik dhe automjeteve, në secilën komunë veç e veç, nuk janë evidentuar në listën e vendimeve të kontestuara nga parashtruesi i kërkesës vetëm për qëllime praktike, sepse për nga natyra juridike, si nga përmbajtja ashtu edhe nga forma janë identike. Vendimet e specifikuar dhe të kontestuara në këtë kërkesë, vetëm se i dedikohen komunave të Republikës së Kosovës, një nga një. Shih linkun në vijim: <https://msh.rks-gov.net/vendimet-per-komunat-e-rrezikuara-dhe-per-komunat-e-karantinuara/>.”
51. Në vijim Gjykata do të paraqes, pretendimet e parashtruesëve të kërkesës përkitazi me: (i) pranueshmërinë e kërkesës; (ii) përmbajtjen/substancën e Vendimeve të kontestuara; dhe (iii) caktimin e masës së përkohshme.
- (i) Lidhur me pranueshmërinë e kërkesës
52. Parashtruesit e kërkesës theksojnë se kërkesën KO61/20 e kanë parashtruar mbi bazën e nenit 113.2 (1) të Kushtetutës. Ky nen i Kushtetutës, theksojnë

parashtruesit e kërkesës, në mënyrë shprehimore u jep kompetencë të paktën tridhjetë (30) deputetëve të Kuvendit që të ngrisin çështje në Gjykatën Kushtetuese “për të vlerësuar çështjen e përputhshmërisë së ligjeve, të dekretëve të Presidentit e të Kryeministrit dhe të rregulloreve të Qeverisë, me Kushtetutën.”

53. Lidhur me kompetencën specifike të deputetëve të Kuvendit për të ngritur çështje të vlerësimit të kushtetutshmërisë së vendimeve të një Ministrie, parashtruesit e kërkesës theksojnë se: (i) bazuar në nenet 92 [Parimet e Përgjithshme] dhe 96 [Ministritë dhe Përfaqësimi i Komuniteteve] të Kushtetutës, parashihet që “Qeverinë e Kosovës e përbëjnë Kryeministri, zëvendëskryeministrat dhe ministrat” dhe që “Ministritë dhe organet e tjera ekzekutive themelohen, sipas nevojës, për kryerjen e funksioneve brenda kompetencave të Qeverisë”, dhe rrjedhimisht Ministria është pjesë e Qeverisë, aktet e së cilës hyjnë në fushëveprimin e “rregulloreve të Qeverisë”. Për qëllime të të njëjtit argumentim, përkatësisht se Qeveria përbëhet në tërësinë e saj nga Ministritë e saj, ata i referohen edhe neneve 3 (Përbërja e Qeverisë së Republikës së Kosovës) dhe 8 (Ministri) të Rregullores nr. 05/2020 për Fushat e Përgjegjësi Administrative të Kryeministrit dhe Ministrive; dhe theksojnë se (ii) “Vendimet e kontestuara, hyjnë në kategorinë e akteve nënligjore të Qeverisë, respektivisht rregulloreve, dhe se bazuar në praktikën gjyqësore të Gjykatës nuk duhet fokusuar vetëm në emërtimin e një akti por në përmbajtjen dhe efektet e tij.” Në mbështetje të këtij argumenti ata i referohen praktikës së Gjykatës në Aktgjykimin në rastin nr. KO73/16, me parashtrues të kërkesës, Avokati i Popullit, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Qarkores Administrative nr. 01/2016, të nxjerrë nga Ministria e Administratës Publike të Republikës së Kosovës, më 21 janar 2016 (në tekstin e mëtejme: Aktgjykimi KO73/16); Aktgjykimin në rastin nr. KO12/18, me parashtrues Albulena Haxhiu dhe 30 deputetë të tjerë të Kuvendit të Republikës së Kosovës, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Vendimit të Qeverisë së Republikës së Kosovës, nr. 04/20, të 20 dhjetorit 2017 (në tekstin e mëtejme: Aktgjykimi KO12/18); dhe Aktgjykimin KO54/20, cituar më lart, dhe i cili në paragrafët 161-163, ndër të tjera, thekson se “Qëllimi i kësaj dispozite kushtetuese [113.2 (1)] është që tu jepet mundësia kushtetuese të gjitha palëve që të kontestojnë aktet e njëri-tjetrit me qëllim të garantimit të kushtetutshmërisë së vendimmarrjes respektive të secilit institucion kushtetues, respektivisht Kuvendit, Presidentit dhe Qeverisë”. Në këtë kontekst, ata gjithashtu, argumentojnë që, kërkesa ndërthet çështje të rëndësishme kushtetuese, duke marrë parasysh ndërlidhjen me të drejtën e lëvizjes së qytetarëve e cila është kufizuar, sipas pretendimit, në mënyrë kundërkushtetuese përmes Vendimeve të kontestuara.
54. Parashtruesit e kërkesës, gjithashtu theksojnë se “kushtet dhe kërkesat kushtetuese e ligjore plotësohen për parashtrim të kësaj kërkesë dhe rrjedhimisht Gjykata Kushtetuese duhet të bëjë interpretimin e dispozitave kushtetuese kurdo që një çështje i adresohet asaj nga institucionet e mandatuara për referim.” Në rastin konkret, sipas tyre, “në mënyrë që të mbrohen shtetasit dhe qytetarët e Republikës së Kosovës, nga kufizimet e pa baza dhe jo kushtetuese të Qeverisë, respektivisht të Ministrisë së Shëndetësisë, për sa i përket kufizimit të lirisë së lëvizjes (e cila sipas Kushtetutës mund të bëhet vetëm me ligj), të pranoni për shqyrtim në merita dhe brenda afateve të parapara të shpallni vendimet e kontestuara të Qeverisë në papajtueshmëri të

plotë me Kushtetutën, në mënyrë që të evitohen sa më parë shkeljet flagrante nga kufizimi i kësaj të drejte si dhe të evitohet gjithashtu sa më parë, pasojat juridike dhe të tjera nga kufizimi i lirive themelore, mbrojtjen e të cilave, si autoriteti me i lartë dhe përfundimtar i interpretimit të Kushtetutës, ta bëjë sa parë Gjykata Kushtetuese.”

(ii) Lidhur me meritat e kërkesës

55. Lidhur me përmbajtjen e Vendimeve të kontestuara, respektivisht meritat e kërkesës, parashtruesit e kërkesës theksojnë së Vendimet e kontestuar janë në kundërshtim me (i) nenet 35 dhe 55 të Kushtetutës; (ii) Aktgjykimin e Gjykatës në rastin KO54/20; dhe (iii) nenin 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së.
56. Në këtë aspekt, parashtruesit e kërkesës vënë theks në faktin se (i) liria e lëvizjes, mund të kufizohet vetëm me ligj, dhe se përmes Vendimeve të kontestuara, Ministria e Shëndetësisë ka tejkaluar autorizimet ligjore të përcaktuara në Ligjin nr. 02/L-109 për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse (në tekstin e mëtejme: Ligji për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse), duke vepruar rrjedhimisht, në kundërshtim me nenin 35 e 55 të Kushtetutës dhe Aktgjykimin e lartcekur. Në mbështetje të këtij argumenti, parashtruesit e kërkesës i referohen paragrafit 197 të Aktgjykimit KO54/20 dhe i cili ka sqaruar testin kushtetues që ngërthen neni 55 i Kushtetutës, dhe sipas të cilit, një “ndërrhyrje” në të drejtat dhe liritë themelore, duhet të jetë e “përcaktuar në ligj”, të ndjek një “qëllim legjitim”, të jetë “proporcionale” dhe e “nevojshme në një shoqëri demokratike”; dhe se (ii) në kundërshtim me këto parime, “të drejtat dhe liritë themelore janë kufizuar me akte nënligjore, pra vendime administrative, të karakterit arbitrar të një qeverie, përkatësisht të një ministri të saj”.
57. Gjithashtu parashtruesit e kërkesës theksojnë se përkundër Aktgjykimit të Gjykatës në rastin KO54/20, nxjerrja e vendimeve në tridhjetë e tetë (38) komuna të Kosovës, duke kufizuar lirinë e lëvizjes për të gjithë territorin e saj, “ka arritur efekt të njejtë juridik të kufizimeve për të gjithë qytetarët pa dallim, dhe për të gjithë territorin e Republikës së Kosovës, në shpërputhje të plotë me Ligjin nr.02/L-109 për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse dhe Aktgjykimin e kësaj Gjykate në rastin nr. KO54/20, datë 06 prill 2020”.
58. Parashtruesit e kërkesës gjithashtu pretendojnë se (i) Ligji për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, i cili ka hyrë në fuqi para Kushtetutës, nuk reflekton parimet themelore të kësaj të fundit; (ii) i njëjti Ligj, në nenet 41 dhe 44 të tij, nuk përcakton asnjë lloj autorizimi “për ta ndaluar lëvizjen apo qarkullimin në nivel të përgjithshëm shtetëror e as gjithë komunal, pa përjashtim dhe me trajtim të njejtë për të gjitha komunat, pavarësisht shkallës së tyre nga infektimi; e as “nuk autorizojnë Ministrinë të nxjerr vendime që kanë efekt të përgjithshëm, në të gjithë qytetarët pa dallim, dhe rrjedhimisht vendimet përkatëse, kanë prodhuar efekte juridike të njëjta, uniforme për të gjithë qytetarët e vendit”; dhe (iii) Ligji nr. 04/L-125 për Shëndetësi (në tekstin e mëtejme: Ligji për Shëndetësi), e ka bërë dallimin në mes “Gjendjes Emergjente” dhe “Gjendjes së Jashtëzakonshme”, duke saktësuar “taksativisht” kompetencat e Ministrisë së Shëndetësisë në rastin e të parës, dhe duke kufizuar autorizimet e së njëjtës brenda ligjit të aplikueshëm.

59. Më saktësisht dhe përkitazi me Vendimet e kontestuara, parashtruesit e kërkesës saktësojnë se (i) Vendimet e kontestuara nuk kanë trajtuar komunat përkatëse bazuar në specifikat e veçanta të këtyre komunave përkitazi me të infektuarit dhe të dyshuarit apo të rrezikuarit më COVID-19, por kanë trajtuar të gjitha komunat e Republikës së Kosovës, në mënyrë të njëjtë; (ii) komuna e Dragashit, e cila i nënshtrohet kufizimeve të njëjta si në tërë pjesën tjetër të territorit të Kosovës, deri në momentin e nxjerrjes së Vendimit të kontestuar përkitazi me këtë komunë, nuk ka pasur asnjë të infektuar me COVID-19; (ii) komuna e Prizrenit, i është nënshtuar kufizimeve të njëjta përmes Vendimit të kontestuar të datës 14 prill 2020, përkundër faktit që dy ditë më herët, përkatësisht më 12 prill 2020, e njëjta përmes Vendimit [nr.214/IV/2020] është shpallur gjithashtu “zonë karantinë”; ndërsa (iii) komuna e Istogut, i është nënshtuar masave të njëjta, përmes Vendimit të kontestuar, përkundër faktit që në këtë komunë, deri në datën e nxjerrjes së Vendimit të kontestuar, është regjistruar vetëm një rast me COVID-19. Parashtruesit e kërkesës rrjedhimisht theksojnë se këto tri komuna me specifika të ndryshme janë trajtuar, “*krejtësisht njëjtë me vendimet e Ministrisë, të datës 14 prill, 2020, sikurse janë trajtuar pa asnjë dallim edhe 35 komuna të tjera të Republikës së Kosovës*”. Parashtruesit e kërkesës gjithashtu theksojnë se Vendimet e kontestuara, dhe ato në tridhjet e pesë (35) komuna të tjera, “*përmbajnë një arsyetim të mangët, jo profesional, të pabazuar në rrethanat faktike të rastit*”, ndërsa ai për vendosjen e karantinës në Prizren, “*nuk përmban fare arsyetimin, si element konstituiv thelbësor i aktit administrativ*”, ndërsa mungesa e elementeve të aktit administrativ është bazë për nulitetin (pavlefshmërinë) e tij. Përkitazi me Vendimin e kontestuar që ndërlidhet me përcaktimin e komunës së Prizrenit “zonë karantinë”, parashtruesit e kërkesës vënë theks në faktin se bazuar në Ligjin për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, karantina mund të vendoset vetëm “*ndaj personave për të cilët vërtetohet ose dyshohet se kanë qenë në kontakt të drejtpërdrejt me personat e sëmurë apo të dyshimtë në sëmundje, por jo edhe ndaj një qyteti në tërësi, sic Vendimi kontestues e shpallë zonë karantinë Komunën e Prizrenit*”.

(iii) Lidhur me masën e përkohshme

60. Duke u thirrur në paragrafin 2 të nenit 116 [Efekti Juridik i Vendimeve] të Kushtetutës, nenin 27 të Ligjit dhe rregullin 54 të Rregullores së punës, parashtruesit e kërkesës, kërkuan nga Gjykata “*që të vendosë si masë të përkohshme pezullimin e menjëhershëm të zbatimit të vendimeve të kontestuara deri në përfundimin e procedurës së kontrollit kushtetues dhe zgjidhjes meritore të rastit.*”

61. Në këtë kontekst, parashtruesit e kërkesës së pari theksojnë se kanë “*arsyetuar çështjen prima facie*”, ndërsa, së dyti, se masa e përkohshme është e nevojshme për të evituar “*dëm të pariparueshëm*” sepse (i) “*mungesa e saj mund të shkaktojë një dëm të pakthyeshëm e të pariparueshëm në shkeljen e garancive kushtetuese të të drejtave themelore dhe parimeve të qeverisjes demokratike*”; dhe (ii) “*mospezullimi i menjëhershëm i vendimeve të kontestuara nga Gjykata, gjithashtu, do kishte për pasojë, edhe humbjen e vendeve të punës së punonjëseve të sektorit privat, të cilët për arsye që nuk lidhen me ata si punëmarrës, nuk do arrijnë të marrin lejet e nevojshme për qarkullim, si pasojë*”

e pamundësisë, së nxjerrjes së dokumenteve të nevojshme nga institucionet shtetërore. Së treti, parashtruesit e kërkeses gjithashtu theksojnë se masa e kërkuar e përkohshme është në “interes publik” sepse (i) përmes zbatimit ose jo të Vendimeve të kontestuara “varet krijimi, ndryshimi apo shuarja e të drejtës në zbatimin e ushtrimit dhe realizimit efektiv të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut në Republikën e Kosovës.”; (ii) “kjo Qeveri, me qëllim është abuzuar me vendimin paraprak të kësaj Gjykate në rastin KO54/20, duke mos e zbatuar të njëjtin, dhe duke provuar që përmes këtyre vendimeve, të krijohet bindja e zbatimit të vendimit të kësaj Gjykate, duke i shmangur me qëllim, konstatimet dhe përfundimet e vlefshme të këtij aktgjykimi, dhe duke konsideruar gabimisht, se ky aktgjykim, vetëm ka kërkuar që me vendime për secilën komunë, të cilat mund të nxirren nga ministria, mund të bëhen kufizimet e të drejtave.”; dhe (iii) se një qasje e tillë, sipas parashtruesve të kërkesës “mos përfillëse ndaj zbatimit të drejtë dhe në mënyrë efikase të aktgjykimit të kësaj gjykate, cenon rënd edhe besimin e madh të publikut në punën e kësaj Gjykate, dhe parimet e shtetit të së drejtës, dhe për më tepër në efektin juridik të vendimeve të kësaj Gjykate, të cilat vendime, përderisa janë edhe të detyrueshme sipas nenin 116 të Kushtetutës, ato respektohen po thuajse në tërësinë e tyre dhe nga të gjithë, prandaj, nuk duhet lejuar shkelja e standardit institucional për t’i respektuar vendimet e Gjykatës Kushtetuese, dhe jo për t’i bishtruar efektet e tyre, e aq me pak për të mos i zbatuar.”

Komentet e dorëzuara lidhur me kërkesën për masë të përkohshme

62. Siç është cekur në procedurën para Gjykatës, kjo e fundit u kishte dhënë mundësinë të gjitha palëve të interesuara që të paraqesin komentet e tyre lidhur me kërkesën për caktim të masës së përkohshme në rastin KO61/20 deri në orën 16:00 të datës 21 prill 2020. Gjykata, brenda afatit të përcaktuar, ka pranuar komente vetëm nga Kryeministri, në emër të Qeverisë. Komentet e pranuar do të paraqiten në vijim.

Komentet e dorëzuara nga Kryeministri, në emër të Qeverisë

63. Lidhur me kërkesën për masë të përkohshme, Kryeministri thekson se Rregullorja e punës parasheh tri kushte të domosdoshme që parashtruesit duhet t’i përmbushin në mënyrë që kërkesa e tyre për masë të përkohshme të miratohet nga Kolegji shqyrtues. Duke cituar pikat (a), (b) dhe (c) të rregullit 57 (4) të Rregullores së punës, Qeveria thekson se asnjë nga këto tri kushte nuk janë përmbushur në rrethanat e rastit konkret.
64. Në lidhje me argumentimin *prima facie* të kërkesës, Kryeministri pretendon se kërkesa e parashtruesëve të kërkesës është e papranueshme sepse (i) sipas nenit 113.2 (1) të Kushtetutës, Kuvendi ka të drejtë të kontestojë “dekretet e Kryeministrit (vendimet që nxirren nga ai në kuadër të kompetencave të tij kushtetuese si organ individual) apo rregulloret e Qeverisë (rregulloret që miratohen nga Qeveria si organ kolegjial).”; dhe (ii) sipas neneve 29 dhe 30 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese dhe rregullin 35 (5) të Rregullores së punës, kërkesa e parashtruesve “duhet të refuzohet me procedurë të shkurtë”.
65. Në lidhje me “dëmin e riparueshëm”, Qeveria, duke cituar specifikisht pikën (b) të rregullit 57 (4) të Rregullores së punës, thekson se parashtruesit e kërkesës

nuk kanë ngritur *“asnjë pretendim në lidhje me dëmin e pariparueshëm që ata – si palë në këtë procedurë – do ta pësonin.”* Duke u referuar në rastin e Gjykatës *“KI56/09, Vendim i 15 dhjetorit 2009”*, Kryeministri thekson se është detyrim i palës në procedurë që jo vetëm të ngritë si pretendim pësimin e dëmit të pariparueshëm, por të arsyetojë mjaftueshëm pësimin e një dëmi të tillë. Gjithashtu, në mbështetje të sqarimit të konceptit të *“dëmit të pariparueshëm”*, përmes të njejtës shkresë, u cituan edhe disa raste të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: GJEDNJ), si në vijim: (i) *Abdollahi kundër Turqisë*, kërkesa nr. 23980/08; (ii) *F.H. kundër Suedisë*, kërkesa nr. 32621/06; (iii) *Abraham Lunguli kundër Suedisë*, nr. 33692/02; (iv) *Soering kundër Mbretërisë së Bashkuar*, kërkesa nr. 14038/88; (v) *Ismoilov dhe të tjerët kundër Rusisë*, kërkesa nr. 2947/06; (vi) *Otham (Abu Qatada) kundër Mbretërisë së Bashkuar*, kërkesa nr. 8139/09; *Kotsaftis kundër Greqisë*, kërkesa nr. 39780/06; (vii) *Evans kundër Mbretërisë së Bashkuar*, kërkesa nr. 6339/05; (viii) *Ocalan kundër Turqisë*, kërkesa nr. 46221/99; dhe (ix) *X. kundër Kroacisë*, kërkesa nr. 11223/04.

66. Në lidhje me interesin publik, Kryeministri konsideron se parashtruesit e kërkesës *“nuk janë justifikuar interesin publik, si kërkesë për vendosjen e masave të përkohshme me efekt pezullimin”* e zbatimit të Vendimeve të kontestuara. Liritë dhe të drejtat themelore, sipas pretendimit, nuk krijohen me akte të ekzekutivit por ato burojnë nga Kushtetuta dhe, sipas nenit 22 të Kushtetutës, edhe nga KEDNJ. Çështje të interesit publik, por pa u kufizuar vetëm në to, sipas shkresës, konsiderohen siguria publike; shëndeti publik; mbrojtja e ambientit; dhe sigurimi i stabilitetit financiar të shtetit. Në këtë kontekst, Qeveria, theksoi se parashtruesit e kërkesës *“nuk kanë si të ofrojnë ndonjë argument nëse si shkak i ekzekutimit të vendimit të kontestuar, rrezikohet siguria publike nga trazira të brendshme apo sulme të jashtme; rrezikohet shëndeti publik; dëmtohet ambienti apo rrezikohet stabiliteti financiar i Republikës së Kosovës.”*
67. Në përfundim të komenteve lidhur me masën e përkohshme, Kryeministri theksoi se Rregullorja e punës ka përcaktuar qartë se pikat (a), (b) dhe (c) të rregullit 57 (4), duhet të plotësohen në mënyrë kumulative. Për rrjedhojë, parashtruesit e kërkesës, thekson Kryeministri, duhet që në mënyrë kumulative të ndërtojnë rastin *prima facie*; të dëshmojnë se ekzekutimi i vendimit i shkakton dëm të pariparueshëm; dhe, të dëshmojë se masa e përkohshme është në interesin publik.

Komentet e dorëzuara lidhur me meritat e kërkesës

68. Siç është cekur në procedurën para Gjykatës, kjo e fundit iu kishte dhënë mundësinë të gjitha palëve të interesuara që të paraqesin komentet e tyre lidhur me meritat e kërkesës deri më 23 prill 2020, në orën 16:00. Kryeministri, Presidenti, Ministri i Shëndetësisë dhe Kuvendi, nuk dorëzuan komente në Gjykatë. Komente dorëzuan vetëm Grupi Parlamentar i Lëvizjes VETËVENDOSJE! dhe Avokati i Popullit. Në vijim, Gjykata do të paraqes të gjitha komentet e pranuar.

Komentet e dorëzuara Grupi Parlamentar i Lëvizjes VETËVENDOSJE!

(i) Lidhur me pranueshmërinë e kërkesës

69. Grupi Parlamentar i Lëvizjes VETËVENDOSJE! thekson se parashtruesit e kërkesës kanë kërkuar vlerësimin e kushtetutshmërisë së katër (4) Vendimeve të kontestuara të Ministrisë së Shëndetësisë.
70. Në aspektin procedural, Grupi Parlamentar i Lëvizjes VETËVENDOSJE!, thekson se (i) duke qenë se parashtruesit e kërkesës nuk e kanë qartësuar, saktësuar dhe plotësuar kërkesën, Gjykata, duhet ta refuzojë kërkesën me procedurë të shkurtër bazuar në rregullin 35 (5) të Rregullores së punës; dhe (ii) Vendimet e kontestuara nuk janë *“rregullore të Qeverisë”*, në kuptim të nenit 113.2 (1) të Kushtetutës, dhe rrjedhimisht nuk mund të shqyrtohen nga Gjykata.

(ii) Lidhur me meritat e kërkesës

71. Lidhur me meritat e kërkesës, dhe duke iu referuar Aktgjykimit KO54/20, përkatësisht paragrafëve 189-198 të tij, në të cilin Gjykata ka sqaruar strukturën dhe testin që ngërthen neni 55 i Kushtetutës, Grupi Parlamentar i Lëvizjes VETËVENDOSJE!, ka theksuar se Vendimet e kontestuara (i) janë *“të përcaktuara me ligj”*, sepse janë nxjerrë bazuar në Ligjin për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, përkatësisht në nenet 41 dhe 44 të tij, përmes të cilëve mund të kufizohet lëvizja *“në zona të caktuara, të kërcënuara nga COVID-19, bazuar në paraqitjen e rasteve të sëmundjes nëpër këto komuna”* dhe të cilat përcaktohen në bazë të rekomandimeve të IKSHPK-së; (ii) ndjekin një *“qëllim legjitim”*, përkatësisht *“në qëllim të mbrojtjes së shëndetit publik, të kërcënuar me paraqitjen e COVID-19.”*; (iii) janë të domosdoshme dhe proporcionale, *“në qëllim të mbrojtjes së shëndetit publik dhe parandalimit të rritjes ekspansive të rasteve të infektuara, që është dëshmuar si realitet i hidhur nga përvoja e shteteve të rajonit, atyre përëndimore por edhe tejoqeanike”*, duke theksuar gjithashtu se *“se masat e ndërmarra do të rishikohen pas një afatit kohor prej tri (3) javësh, gjë që figuron po ashtu në vendimet e Ministrisë së Shëndetësisë”* dhe se *“revidimi i këtillë nuk lejon arbitraritet në veprim të institucioneve relevante dhe garantojnë shfuqizim të këtyre masave në momentin e dhënies së sinjaleve të para të uljes së numrit të rasteve të infektuara”*; dhe në fund, (iv) janë gjithashtu të *“nevojshme në një shoqëri demokratike”*, duke theksuar, ndër të tjera se *“nevoja e shoqërisë për imponimin e masave të këtilla është e domosdoshme, në qëllim të ruajtjes së shëndetit e me këtë edhe vazhdimin të zhvillimit të shoqërisë.”*
72. Grupi Parlamentar i Lëvizjes VETËVENDOSJE! gjithashtu fokusohet në (i) rolin e Inspektoratit Sanitar të Kosovës për *“shqiptimin e gjobave për kundërvajtje administrative sanitare”*; dhe (ii) ndërlidhjen e kufizimeve të përcaktuara përmes Vendimeve të kontestuara përkitazi me të drejtën për jetën të garantuar përmes nenit 25 [E Drejta për Jetën] të Kushtetutës.
73. Përkitazi me çështjen e parë, Grupi Parlamentar i Lëvizjes VETËVENDOSJE! thekson se bazuar në pikën (m) të nenit 31 të Ligjit nr. 2003/22 për Inspektoratin Sanitar të Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Ligji për Inspektoratin Sanitar të Kosovës), *“mosrespektimi i pjesshëm ose i plotë i detyrave e*

vendimeve që merren nga organet e Inspektoratit Sanitar të Kosovës” është kundërvajtje administrative sanitare dhe shqiptohet në bazë të vendimit/eve të nxjerra nga Inspektorati Sanitar të Kosovës. Ndërsa përkitazi me çështjen e dytë, theksojnë se “mbrojtja e shëndetit domosdoshmërisht shpie te neni 25 i Kushtetutës ku garantohet e drejta për jetën”. Sipas pretendimit, “Udhëzuesi i GJEDNJ-së për nenin 2 të KEDNJ-së shpjegon që GJEDNJ “ka theksuar në shumë raste që e drejta për jetën kërcënohet edhe atëherë kur personi të cilit i është rrezikuar shkelja e kësaj të drejte nuk ka vdekur””; dhe rrjedhimisht, “shfuqizimi i masave të ndërmarra me vendimet e Ministrisë së Shëndetësisë, përkatësisht mos respektimi i tyre dhe lejimi i qarkullimit apo lëvizjes pa kusht, “kërcënon shkelje të së drejtës për jetën.”

Opinionit i dorëzuar nga Institucionit i Avokatit të Popullit

74. Institucioni i Avokatit të Popullit dorëzoi një Opinion në Gjykatë përmes së cilit, ndër të tjera, theksoi se (i) rrethanat e krijuara me pandeminë COVID-19 dhe rrezikshmërinë që paraqet për jetën dhe shëndetin e qytetarëve, “kërkojnë një balancim në mes të të drejtës për jetën, e cila nuk mund të kufizohet apo derogohet në asnjë rrethanë dhe të drejtave tjera për të cilat Kushtetuta dhe instrumentet ndërkombëtare për të drejtat e njeriut lejojnë kufizimet, në rrethana të caktuara”; dhe (ii) pandemia COVID-19, “bie në domenin e përkufizimeve të kërcënimit të shëndetit dhe jetës së qytetarëve dhe se shteti është i obliguar që të ndërmarrë masa në mbrojtjen e jetës dhe shëndetit të tyre.”
75. Avokati i Popullit vë theks në faktin se “është evidente se ekziston nevoja për vendosjen e masave në parandalimin dhe luftimin e COVID-19”; dhe se një gjë të tillë e ka konfirmuar edhe vet Gjykata në paragrafin 310 të Aktgjykimit KO54/20, në të cilin ka theksuar se “nuk është roli i saj që të vlerësojë se a janë adekuate dhe të duhura masat e ndërmarra nga Qeveria për parandalimin dhe luftimin e pandemisë COVID-19. Për më tepër, Gjykata vë në pah se nevoja për të ndërmarrë masa dhe domosdoshmëria e tyre nuk është kontestuar nga asnjë palë në këtë rast. Përcaktimi i politikave rreth shëndetit publik nuk hyn në kompetencat dhe autorizimet e Gjykatës Kushtetuese. Për çështje të shëndetit publik, edhe vet Gjykata Kushtetuese u referohet dhe bindet institucioneve përkatëse shëndetësore dhe profesionale në nivel shtetëror dhe botëror.”
76. Për më tepër, duke iu referuar Aktgjykimit KO54/20, Avokati i Popullit thekson se Gjykata (i) “ka shqyrtuar hollësisht Ligjin për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse dhe Ligjit për Shëndetësi, dhe në kuptimin e kompetencave të Ministrisë së Shëndetësisë dhe në pikën 325 të Aktgjykimit, ka konstatuar se e njëjta vazhdon të jetë e autorizuar që të nxjerrë vendime me qëllim të parandalimit dhe luftimit të pandemisë, për aq sa është e autorizuar përmes të Ligjit nr. 02/L-109 për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse dhe Ligjit nr. 04/L-125 për Shëndetësi”; (ii) “ka theksuar se deri në datën e shfuqizimit të Vendimit të kontestuar, institucionet përgjegjëse të Republikës së Kosovës, në rradhë të parë Kuvendi, duhet të ndërmarrin veprimet, në përputhje me Kushtetutën dhe këtë Aktgjykim, që i konsiderojnë si të duhura dhe adekuate për të vazhduar parandalimin dhe luftimin e pandemisë COVID-19; (iii) “ekziston obligimi pozitiv i shtetit, që të ndërmarrë masa parandaluese në rrethana të situatave emergjente me të cilat vihet në

rrezik shëndeti i qytetarëve, si dhe të ndërmarrë masa për trajtimin dhe kontrollin e epidemive, endemive dhe sëmundjeve tjera”; dhe (iv) duke iu referuar “Parimeve të Sirakuzës mbi Kufizimet dhe Shmangiet nga Dispozitat e Konventës Ndërkombëtare për të Drejtat Civile e Politike”, Avokati i Popullit thekson se “shëndeti publik mund të paraqet bazë për kufizimin e të drejtave të caktuara në mënyrë që t’u lejohet shteteve për të ndërmarrë masa gjatë kërcënimeve serioze për shëndetin e popullatës apo pjesëtarëve të popullatës.”

77. Në këtë kontekst, Avokati i Popullit konsideron se (i) Vendimet e kontestuara janë “të përcaktuara në ligj”; duke theksuar megjithatë se (ii) “duhet të vlerësohet vetëm nëse ashpërsia e masave të ndërmarrë është proporcionale me qëllimin që synohet të arrihet, gjithnjë duke marrë parasysh rekomandimet e institucioneve të autorizuar me ligj për vlerësimin e situatës sanitare dhe epidemiologjike në vend”. Në këtë aspekt, Avokati i Popullit i referohet Dokumentit Informativ nr. SG/Inf(2020)11 të publikuar nga Këshilli i Evropës më 7 prill 2020, për respektimin e demokracisë, shtetit të së drejtës dhe të drejtave të njeriut në kuadrin e krizës sanitare të COVID-19 (në tekstin e mëtejshëm: Dokumentit Informativ i Këshillit të Evropës), në raport me të cilin, ndër të tjera, vë theks në faktin se (i) “autoritetet ekzekutive duhet të jenë në gjendje të veprojnë shpejt dhe me efikasitet”; (ii) “kjo mund të kërkojë miratimin e procedurave më të thjeshta vendimmarrëse, si dhe lehtësimin e disa kontrolleve dhe balancave”; dhe (iii) “megjithatë, parlamentet duhet të vazhdojnë të kenë pushtetin për të kontrolluar veprimet e ekzekutivit, duke verifikuar në veçanti, në intervale të arsyeshme kohe, nëse kompetencat e ekzekutivit për gjendjen e emergjencës janë ende të justifikuara, ose duke ndërhyrë në mënyrë ad hoc për të modifikuar apo anuluar vendimet e ekzekutivit.”
78. Avokati i Popullit thekson se Aktgjykimi KO54/20 “ka mbetur i pazbatuar nga ana e Kuvendit” duke theksuar ndër të tjera se “Kuvendi do të duhej të veprojë në pajtim me autorizimet e veta Kushtetuese, me Aktgjykimin e Gjykatës Kushtetuese si dhe me qëndrimet e Dokumentit Informativ nr. SG/Inf(2020)11 të publikuar nga Këshilli i Evropës më 7 prill 2020 përkitazi me rrethanat e shkaktuara nga COVID-19”. Në këtë kontekst, Avokati i Popullit vë theks në rekomandimet e dokumentit të lartcitur, sipas të cilave (i) “duke pasur parasysh zhvillimet e shpejta dhe të paparashikueshme të kësaj krize, mund të lindë nevoja për delegime relativisht të gjera legjislative, por ato duhet të formulohen sa më ngushtësisht që të jetë e mundur në këto rrethana, me qëllim që të ulin çfarëdolloj potenciali për abuzime;” si dhe (ii) “nëse Parlamenti dëshiron ta autorizojë qeverinë të devijojë nga legjislacione të posaçme kryesore (apo legjislacione të miratuara sipas një procedure tjetër të posaçme), kjo duhet të bëhet me shumicën e kërkuar për miratimin e atij legjislacioni, apo duke ndjekur të njëjtën procedurë të posaçme.”
79. Në fund dhe gjithashtu, Avokati i Popullit ka ofruar, përmes disa dokumenteve shtesë të dorëzuara në Gjykatë, edhe një pasqyrë të deklaratave të organizatave, mekanizmave dhe akterëve të ndryshëm nga fusha e të drejtave të njeriut, lidhur me kufizimet e të drejtave dhe lirive gjatë pandemisë COVID-19, përfshirë deklaratën e (i) Avokatit të Popullit të Shqipërisë; (ii) Ombudsmanit të Bosnje dhe Hercegovinës; (iii) Ombudsmanit të Kroacisë; (iv) Institutit Danez për Drejtësi; (v) Institutit Gjerman për të Drejtat e Njeriut; (vi) Komisionit për të

Drejtat e Njeriut të Irlandës Veriore; (vii) Ombudsmanit të Portugalisë; (viii) Komisionit për të Drejtat e Njeriut të Irlandës Veriore; (ix) Komisionit për të Drejtat e Njeriut e Skotlandës; (x) Qendrës Kombëtare për të Drejtat e Njeriut e Sllovakisë; (xi) Ombudsmanit të Spanjës; (xii) Institucionit për të Drejtat e Njeriut dhe Barazi në Turqi; (xiii) Kryetarit të Komisionit Evropian; (xiv) OSBE-së drejtuar Komunitetit të OSBE; (xv) Komisionerit të Lartë të Kombeve të Bashkuara për të Drejtat e Njeriut; (xvi) Ekspertëve të Kombeve të Bashkuara për të Drejtat e Njeriut; (xvii) Komisionit Ndërkombëtarë të juristëve në Simpoziumi COVID-19; (xviii) “Amnesty International” lidhur me gjendjen emergjente; (xix) rekomandimet e “Human Rights Watch”; (xx) Qëndrim i Organizatave Joqeveritare të Bashkimit Evropian lidhur me kufizimet e të drejtave; (xxi) deklaratë e Komisionerit për të Drejtat e Njeriut të Këshillit të Evropës; dhe letrat e (xxii) Komisionit të Barazisë dhe Drejtave të Njeriut të Britanisë së Madhe drejtuar Kryeministrit; dhe (xxiii) Komisionit Konsultativ për të Drejtat e Njeriut të Luksemburgut drejtuar Kryeministrit. Të gjitha këto dokumente në esencë dhe ndër të tjera, vënë theks në (i) rëndësinë e trajtimit të shpejtë dhe ndërmarrjes së masave për prandalimin e pandemisë COVID-19, por në të njejtën kohë, në ekuilibrin midis mbrojtjes së jetës së qytetarëve dhe shëndetit dhe, nga ana tjetër, mbrojtjes së lirisë së qytetarëve dhe nevojave individuale.

Komentet shtesë të parashtruesve të kërkesës lidhur me Vendimet e kontestuara në rastin KO61/20

80. Siç është cekur në procedurën para Gjykatës, kjo e fundit u kishte dhënë mundësinë të gjitha palëve të interesuara, përfshirë deputetëve të Kuvendit, që të paraqesin komentet e tyre lidhur me përmbajtjen ose meritat e kërkesës, deri më 23 prill 2020, në orën 16:00. Parashtruesit e kërkesës, në cilësi të deputetëve, kanë pranuar shkresën që Gjykata ia ka dërguar Kuvendit dhe kanë vendosur që të përgjigjen në atë shkresë për të dorëzuar sqarime shtesë lidhur me Vendimet e kontestuara.
81. Në komentet shtesë të dorëzuara në Gjykatë, parashtruesit e kërkesës kanë ritheksuar se (i) ata nuk e kanë pranuar kërkesën e Gjykatës për sqarime të dorëzuar tek ata, në adresën elektronike të përfaqësueses së tyre, më 19 prill 2020. Ata potencojnë që asnjëherë nuk e kanë pranuar atë shkresë dhe se “qartazi ka pasur një dështim në trafikun e internetit”; (ii) se “siç e kemi theksuar edhe në kërkesë, por edhe siç e kam ritheksuar në emailin tim të fundit, ne parashtruesit e kërkesës për vlerësimin e çështjes së përputhshmërisë së vendimeve të Ministrit të Shëndetësisë (vendimi nr. 238/IV/2020, datë: 14.04.2020, vendimi nr. 229/IV/2020, datë: 14.04.2020, vendimi nr. 214/IV/2020, datë: 12.14.2020 dhe vendimi nr. 239/IV/2020, datë: 14.04.2020 me Kushtetutën e Republikës së Kosovës), asnjëherë nuk kemi kërkuar vlerësim të kushtetutshmërisë nga Gjykata Kushtetuese për ndonjë vendim apo akt tjetër.”; (iii) “dëshmi e specifikimit të vetëm katër (4) Vendimeve të cekura që në faqën e parë të kërkesës tonë, është edhe saktësimi i kërkesës dhe pretendimeve tona, kur kemi cituar në tërësi vendimet që përbëjnë lëndën e kësaj kërkesë, vendime me të cilat janë marrë masa të njëjta në tri komuna të ndryshme, dhe me specifika po ashtu të ndryshme, si Komuna e Dragashit e cila nuk e ka regjistruar asnjë rast të prekur me virusin “Covid 19”; dhe (iv) në zbatim të nenit 29 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese, “ne

parashtruesit e kërkesës, kemi specifikuar inter alia, se pse katër aktet e cekura në kërkesë pretendojmë të jenë në kundërshtim me Kushtetutën, duke i specifikuar në kërkesë edhe kundërshtimet e ngritura kundër kushtetutshmërisë së vendimeve të kontestuara.”

Baza ligjore mbi të cilën janë nxjerrë Vendimet e kontestuara

82. Në vijim, Gjykata do të paraqes përmbajtjen e të gjitha neneve që janë relevante për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Vendimeve të kontestuara, dhe ato bazuar në të cilat janë nxjerrë Vendimet e kontestuara të Ministrisë së Shëndetësisë dhe, më pas, në pjesën e meritave do të komentojë për secilin prej tyre në dritë të kompetencave e autorizimeve, që të njëjtat i japin kësaj Ministrie për të marrë Vendimet e kontestuara.

Kushtetuta e Republikës së Kosovës

Kapitulli VI - Qeveria e Republikës së Kosovës

Neni 92

[Parimet e Përgjithshme]

[...]

4.Qeveria merr vendime në pajtim me këtë Kushtetutë dhe me ligje, propozon projektligje dhe amendamentimin e ligjeve ekzistuese e akteve të tjera, si dhe mund të japë mendimin rreth projektligjeve të cilat nuk janë të propozuara nga ajo.

Neni 93

[Kompetencat e Qeverisë]

Qeveria ka këto kompetenca:

[...]

(4) merr vendime dhe nxjerr akte juridike ose rregullore, të nevojshme për zbatimin e ligjeve;

[...]

Kapitulli II - Të Drejtat dhe Liritë Themelore

Neni 55

[Kufizimi i të Drejtave dhe Lirive Themelore]

1.Të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, mund të kufizohen vetëm me ligj.

2.Të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, mund të kufizohen vetëm deri në atë masë sa është e domosdoshme që, në një shoqëri të hapur dhe demokratike, të përmbushet qëllimi për të cilin lejohet kufizimi.

3.Kufizimet e të drejtave dhe lirive themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, nuk mund të bëhen për qëllime të tjera, përveç atyre për të cilat janë përcaktuar.

4. Me rastin e kufizimit të të drejtave të njeriut dhe interpretimit të atyre kufizimeve, të gjitha institucionet e pushtetit publik, dhe sidomos gjykatat, e kanë për detyrë t'i kushtojnë kujdes esencës së të drejtës që kufizohet, rëndësisë së qëllimit të kufizimit, natyrës dhe vëllimit të kufizimit, raportit midis kufizimit dhe qëllimit që synohet të arrihet, si dhe të shqyrtojnë mundësinë e realizimit të atij qëllimi me kufizim më të vogël.

5. Kufizimi i të drejtave dhe lirive të garantuara me këtë Kushtetutë, nuk bën të mohojë kurrësi esencën e së drejtës së garantuar.

Neni 35 **[Liria e Lëvizjes]**

1. Shtetasit e Republikës së Kosovës dhe të huajt që janë banorë të ligjshëm të Kosovës, kanë të drejtë të lëvizin lirisht në Republikën e Kosovës dhe të zgjedhin vendbanimin.
2. Secili person ka të drejtë të largohet nga vendi. Kufizimet e kësaj të drejte rregullohen me ligj, nëse ato janë të nevojshme për procedurën ligjore, zbatimin e vendimit të gjykatës ose për të përmbushur obligimin për mbrojtjen e shtetit.
3. Shtetasve të Republikës së Kosovës nuk do t'u ndalohet hyrja në Republikën e Kosovës.
4. Shtetasit e Republikës së Kosovës nuk mund të ekstradohen nga Kosova kundër vullnetit të tyre, me përjashtim të rasteve kur me ligj dhe marrëveshjet ndërkombëtare është përcaktuar ndryshe.
5. E drejta e të huajve për të hyrë në Republikën e Kosovës dhe për t'u vendosur në vend, rregullohet me ligj.

Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut

Neni 2 (Liria e lëvizjes) i Protokollit nr. 4 të KEDNJ

1. Kushdo që ndodhet në mënyrë të ligjshme në territorin e një Shteti ka të drejtë, brenda këtij territori, të lëvizë lirisht në të dhe të zgjedhë lirisht vendbanimin e tij.
2. Çdo person është i lirë të largohet nga çdo vend, duke përfshirë të tijin.
3. Ushtrimi i këtyre të drejtave nuk mund të bëhet objekt i kufizimeve të tjera nga ato të parashikuara në ligj dhe të domosdoshme në një shoqëri demokratike për sigurimin kombëtar ose sigurinë publike, ruajtjen e rendit publik, parandalimin e veprave penale, mbrojtjen e shëndetit apo të moralit, ose mbrojtjen e të drejtave dhe të lirive të të tjerëve.
4. Të drejtat e parashtruara në paragrafin 1, në disa fusha të caktuara, mund t'u nënshtrohen disa kufizimeve të vendosura në përputhje me ligjin dhe të justifikuara nga interesi publik në një shoqëri demokratike.

Ligji Nr. 06/L-113 për Organizimin dhe Funksonimin e Administratës Shtetërore dhe të Agjencive të Pavarura, Gazeta Zyrtare nr. 7, 1 mars 2019

**KAPITULLI II – ADMINISTRATA SHETËRORE
NËNKAPITULLI 1 DISPOZITA TË PËRGJITHSHME PËR
ADMINISTRATËN SHETËRORE**

Neni 10

[Përgjegjësia për Administratën Shtetërore]

- 1. Ministri është përgjegjës para Qeverisë dhe Kuvendit për veprimtarinë e të gjithë sistemit ministror në fushën e përgjegjësisë shtetërore të përcaktuar me legjislacionin përkatës.*
- 2. Ministri (në vijim: ministri përgjegjës) drejton dhe kontrollon veprimtarinë e sistemit ministror dhe mbikëqyr veprimtarinë e agjencive në fushën përkatëse të përgjegjësisë shtetërore, në pajtim me këtë ligj.*
- 3. Funksonimi i sistemit të përgjegjësisë të ministrit për performancën e sistemit ministror përcaktohet në pajtim me legjislacionin për funksionimin e Qeverisë.*
- 4. Dispozitat e paragrafëve 1, 2 dhe 3 të këtij neni zbatohen edhe për Zyrën e Kryeministrit lidhur me agjencitë ekzekutive në varësi të tij.*
- 5. Fusha e përgjegjësisë shtetërore për çdo ministri, përcaktohet me ligj.*

Neni 11

[Ministria]

- 1. Ministria është përgjegjëse për hartimin e politikave publike, për drejtimin, koordinimin, kontrollin dhe mbikëqyrjen e të gjithë sistemit ministror brenda fushës përkatëse të përgjegjësisë.*
- 2. Ministria është përgjegjëse për të gjitha funksionet administrative në fushën përkatëse të përgjegjësisë, përveç nëse nuk u janë deleguar institucioneve të tjera të administratës shtetërore sipas ligjit.*
- 3. Organizimi i ministrisë përfshin ministrinë dhe degët e saj.*

Ligji Nr. 04/L-125 Për Shëndetësi, Gazeta Zyrtare nr. 13, 7 maj 2013

Neni 12

[Masat dhe veprimet]

- 1. Kujdesi shëndetësor zbatohet nëpërmjet masave dhe veprimeve, si në vijim:
[...]*
 - 1.1. ndërmarrja e masave për parandalimin dhe eliminimin e pasojave shëndetësore të shkaktuara nga gjendjet emergjente;
[...]*

KREU XIX
KUJDESI SHËNDETËSOR GJATË GJENDJEVE EMERGJENTE

Neni 89
[Përgjegjësitë e Ministrisë]

1. Zbatimi i kujdesit shëndetësor gjatë gjendjes së emergjencës sigurohet nga ana e Ministrisë në pajtim me këtë ligj dhe legjislacionin tjetër në fuqi.
2. Aktivitetet e kujdesit shëndetësor në rastet e emergjencës nga paragrafi 1. i këtij neni përfshijnë:
 - 2.1. zbatimin e dispozitave ligjore në fuqi;
 - 2.2. adaptimin e sistemit të kujdesit shëndetësor në përputhje me planin emergjent;
 - 2.3. zbatimin e ndryshimeve në sistemin e referimit dhe të udhëheqjes;
 - 2.4. sigurimin e shërbimit emergjent të kujdesit shëndetësor për qytetarët;
 - 2.5. veprimin e institucioneve të përkohshme shëndetësore;
 - 2.6. aktivizimin e kapaciteteve plotësuese dhe të rezervave.
3. Gjatë gjendjeve emergjente të drejtat e qytetarëve të përcaktuara me ligje, do të garantohen deri në masën që nuk e rrezikon efikasitetin e masave të ndërmarra për tejkalimin e tyre.
4. Dinjiteti i qytetarit do të respektohet në tërësi dhe vazhdimisht, pavarësisht nga kufizimet që i përcakton paragrafi 3. i këtij neni.

Ligji nr. 02/I-109 për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, Gazeta Zyrtare nr. 40, 15 tetor 2008

MASAT E SIGURISË PËR MBROJTJEN E POPULLSISË NGA SËMUNDJET NGJITËSE

Kapitulli II

Neni 3
[Pa titull]

- 3.1 Sëmundjet ngjitëse në kuptim të këtij ligji ku parandalimi dhe pengimi i tyre është në interes përvendin janë: [Citohen lista e sëmundjeve]
- 3.2 Po qe se paraqitet rreziku nga sëmundjet ngjitëse, të cilat nuk gjenden në listën nga paragrafi 1 i këtij neni e që mund të rrezikojnë tërë vendin, Ministria e Shëndetësisë, në propozim të IKSHP përcakton masat profilaktike dhe kundërepidemike, të përshkruara me këtë ligj, masat tjera në mbrojtjen e popullsisë nga sëmundjet ngjitëse dhe masat e përshkruar si të obliguara sipas konventave ndërkombëtare shëndetësore dhe aktet tjera ndërkombëtare.

Neni 4
[Pa titull]

- 4.1 Mbrojtja nga sëmundjet ngjitëse që rrezikojnë tërë vendin është detyrë e IKSHP-së, Inspektoratit Sanitar të Kosovës, Inspektoratit Shëndetësorë të Kosovës, të gjithave institucioneve shëndetësore publike dhe private, institucioneve jo shëndetësore, komunave dhe vet qytetarëve nën mbikëqyrjen e Ministrisë së Shëndetësisë.
- 4.2 Masat për parandalimin dhe luftimin e

sëmundjeve ngjitëse drejtpërdrejt i zbatojnë institucionet shëndetësore dhe profesionistët shëndetësor konform këtij ligji.

KARANTINA

Neni 33 [Pa titull]

33.1 Personat për të cilët vërtetohet ose dyshohet se kanë qenë në kontakt të drejtpërdrejt me personat e sëmurë apo të dyshimtë në sëmundje nga murtaja, variola dhe ethet hemorragjike virale futen në karantinë.

33.2 Kohëzgjatja e mbajtjes së personave nga paragrafi 1 i këtij neni, në karantinë varet nga periudhamaksimale e inkubacionit të sëmundjes përkatëse;

33.3 Personat nga paragrafi 1 i këtij neni, i nënshtrohen kontrollimeve mjekësore të vazhdueshme gjatëgjithë kohës së karantinës;

33.4 Ministria e Shëndetësisë me propozim të IKSHPK merr vendim për futjen në karantinë të personave nga paragrafi 1 i këtij neni;

33.5 Zbatimin e aktvendimit për futjen në karantinë të personave nga paragrafi 1 i këtij neni, e sigurojnë organet kompetente në nivel të vendit.

MASAT E SIGURISË PËR MBROJTJEN E POPULLSISË NGA SËMUNDJET NGJITËSE

Neni 41 [Pa titull]

41.1 Për ta mbrojtur vendin nga kolera, murtaja, variola vera, ethet hemorragjike virale, ethet e verdha, SARS-i, gripit i shpendëve dhe sëmundjet tjera ngjitëse, merren masat e parashikuara me këtë ligj dhe me konventa ndërkombëtare sanitare dhe me akte tjera ndërkombëtare.

41.2 Për ta parandaluar futjen dhe përhapjen e kolerës, murtajës, variola vera, etheve hemorragjike virale, etheve të verdha, SARS-it, gripit të shpendëve dhe sëmundjeve të tjera ngjitëse në tërë vendin, Ministria e Shëndetësisë, me akte nënligjore përcakton masat e posaçme të jashtëzakonshme për mbrojtje nga këto sëmundje, si vijon:

a) Ndalimi i udhëtimit në vendin ku është përhapur epidemia e ndonjëres nga këto sëmundje;

b) Ndalimi i qarkullimit në rajonet e infektuara ose drejtpërsëdrejti të rrezikuara;

c) Kufizimi ose ndalimi i qarkullimit të llojeve të veçanta të mallrave dhe të produkteve;

d) Pjesëmarrja e detyrueshme e institucioneve shëndetësore, institucioneve të tjera dhe e qytetarëve në luftimin e sëmundjes dhe në shfrytëzimin e objekteve, të pajisjes dhe të mjeteve të transportit me qëllim të luftimit të sëmundjeve ngjitëse;

41.3 Për pjesëmarrjen në zbatimin e masave nga pikat a) deri d) të këtij neni, institucioneve shëndetësore, organizatave të tjera dhe qytetarëve u takon kompensimi adekuat nga organi kompetent.

Neni 44 **[Pa titull]**

Për zbatimin e kontrollit të parandalimit dhe të luftimit të sëmundjeve ngjitëse, organet e ISK-së përveç masave të theksuara në nenin 41 deri 43 të këtij ligji, kryen edhe këto detyra:

- a) Personave të sëmurë nga sëmundjet e caktuara ngjitëse dhe të tajueseve të bacileve të këtyre sëmundjeve (mikrob-bartësve) t'ua ndalojë veprimtarinë në punë dhe në detyra të caktuara, përkatësisht në punët dhe në detyrat ku mund të rrezikojnë shëndetin e personave të tjerë;*
- b) Të ndalojnë qarkullimin e personave për të cilët konstatohet ose dyshohet se janë të sëmurë nga sëmundjet e caktuara ngjitëse;*
- c) Të ndalojnë tubimin e personave në shkolla, në kinema, në lokalet publike dhe në vendet e tjera publike, derisa të mos kalojë rreziku nga epidemia;*
- d) Të urdhërojnë dezinfektimin, dezinfektim dhe deratizimin me qëllim të parandalimit ose të luftimit të sëmundjeve ngjitëse;*
- e) Të urdhërojnë izolimin e personave të sëmurë nga sëmundjet e caktuara ngjitëse dhe mjekimin e tyre;*
- f) Të urdhërojnë marrjen e masave të tjera të përgjithshme ose të posaçme të parashikuara tekniko-sanitare dhe higjienike.*

Neni 47 **[Pa titull]**

47.1 Ministria e Shëndetësisë është kompetent për zbatimin e këtij ligji dhe për miratimin e dispozitave të parapara me të.

47.2 Në përputhje me përgjegjësitë nga paragrafi 1 i këtij neni, Ministria e Shëndetësisë ka të drejtë dhe detyrë që:

- a) Organeve kompetente të administratës të Kosovës, t'i japi instruksionet e detyrueshme kur kjo është në interes të mbarë vendit dhe është e domosdoshme për aplikimin unik të dispozitave;*
- b) Në qoftë se organi kompetent i administratës në Kosovë nuk e kryen një punë të caktuar administrative në bazë të autorizimit nga ky ligj, kurse moskryerja e kësaj pune mund të shkaktojë shfaqjen ose përhapjen e epidemisë së ndonjë sëmundje ngjitëse, nëpërmjet raportit Ministria e Shëndetësisë e njofton Qeverinë.*

Kapitulli VII – Dispozita Ndëshkimore

Neni 53 **[Pa titull]**

Për kundërvajtje administrative sanitare të parashikuara në bazë të këtij ligji, shqiptohen dënime me gjobë nga organet e Inspektoratit Sanitar të Kosovës, si vijon:

53.1 Personi fizik dënohet me gjobë prej 1.000€ deri 2.000 €, kurse personi juridik me gjobë prej 3.000€ deri 8.000€:

- a) nëse konstaton dhe nuk paraqet sëmundjen, vdekjen nga sëmundja ngjitëse, epideminë, tajimin e shkaktarëve të sëmundjeve të caktuara ngjitëse, bartjen e viruseve të hepatitit B dhe C, bartjen e virusit 17tëHIV-it, bartjen e parazitëve*

të malarjes, lëndimin ngakafsha e tërbuar ose nga kafsha për të cilin dyshohet se është e tërbuar; në pajtim me nenin 13 të këtij ligji;

b) nëse nuk e bën imunizimin, seroprofilaksën dhe kimioprofilaksën, në pajtim me nenet 28 deri 32, të këtij ligji;

c) nëse nuk i merr masat e parashikuara për parandalimin dhe luftimin e përhapjes së mëtejme të infeksionit ose masat e tjera më të domosdoshme kundërepidemike dhe higjienike që kushtëzohen nga natyra e sëmundjes;

d) nëse nuk i cakton masat, detyrat dhe përgjegjësitë për mbrojtje nga sëmundjet ngjitëse dhe nuk i zbaton masat përkatëse tekniko-sanitare, higjienike dhe të tjera për mbrojtjen nga sëmundjet ngjitëse.

53.2 Personi përgjegjës i personit juridik dënohet me gjobë prej 500€ deri 1.500€, për kundravajtje nga paragrafi 1 i këtij neni.

Ligji nr. 05/L-031 për Procedurën e Përgjithshme Administrative, Gazeta Zyrtare nr. 20/21, 21 qershor 2016

PJESA III VEPRIMET ADMINISTRATIVE

KAPITULLI I – AKTI ADMINISTRATIV

NËNKAPITULLI I – PËRKUFIZIMI, FORMA DHE ELEMENTET E DETYRUESHME TË AKTIT ADMINISTRATIV

Neni 44 [Akti administrativ]

1. Akti administrativ është çdo manifestim vullneti i një organi publik, që rregullon në mënyrë të njëanshme një marrëdhënie juridike konkrete të së drejtës administrative, me qëllim prodhimin e pasojave juridike, dhe:
 - 1.1. u drejtohet një ose disa personave individualisht të përcaktuar (në vijim: “akti administrativ individual”, gjegjësisht “kolektiv”), apo
 - 1.2. i drejtohet një grupi personash, të përcaktuar apo të përcaktueshëm, në bazë të karakteristikave të përgjithshme (në vijim: “akti administrativ i përgjithshëm”), apo
 - 1.3. përcakton statusin sipas të së drejtës administrative të një objekti (sendi) apo të përdorimit të tij nga publiku (në vijim: “akti administrativ in rem”).

Neni 46 [Forma e aktit administrativ]

1. Përveçse kur parashikohet ndryshe nga ligji, akti administrativ nxirret në formë të shkruar, verbale apo edhe çdo formë tjetër të përshtatshme, përfshirë shenja apo mjete të tjera teknike.
2. Forma e shkruar përmbushet edhe nga një dokument elektronik në pajtim me ligjin e posaçëm që rregullon dokumentin elektronik.
3. Me kërkesë, organi publik konfirmon pa vonesë, në formë të shkruar, përmbajtjen e aktit verbal apo aktit të miratuar në heshtje të përcaktuar në nenin 70 të këtij Ligji, pa i paragjykuar rregullat mbi pasojat juridike të akteve administrative. Paragrafi 2 i këtij neni zbatohet përshtatshëmrisht.

4. Konfirmimi sipas paragrafit 3 të këtij neni, megjithëse nuk është akt administrativ i ri, duhet të jetë në pajtim me nenin 47 të këtij Ligji.

Neni 47

[Struktura dhe elementet e detyrueshme të aktit administrativ të shkruar]

1. Akti administrativ i shkruar përmban:

1.1. pjesën hyrëse, që tregon emrin e organit publik që ka nxjerrë aktin, bazën ligjore, emrin e atij të cilit i drejtohet akti, shënim të shkurtër të lëndës së procedurës dhe datën e nxjerrjes;

1.2. pjesën urdhëruese (dispozitivin), që tregon çfarë është vendosur si dhe afatin, kushtin, detyrimin dhe shpenzimet e procedurës, nëse është i zbatueshëm. Dispozitivi mund të ndahet edhe në më shumë pika. Shpenzimet e procedurës përcaktohen në pikë të veçantë të dispozitivit

1.3. pjesën arsyetuese (në vijim: arsyetimin);

1.4. pjesën përmbyllëse, që tregon kohën e hyrjes në fuqi të aktit, informatat për mjetet juridike, përfshirë organin publik apo gjykatën ku paraqitet mjete juridik administrativ apo gjyqësor, formën e mjetit, afatin përkatës dhe mënyrën e llogaritjes së tij (këshillën juridike). Në rast kur ushtrimi i ankesës administrative, sipas ligjit, nuk pezullon zbatimin e aktit administrativ, pjesa përmbyllëse gjithashtu duhet të përmbajë këtë informacion, si dhe bazën ligjore për një përjashtim të tillë.

2. Nëse nuk parashikohet ndryshe me ligj, akti administrativ i shkruar përmban emrin e mbiemrin e shkruar dhe nënshkrimin e nëpunësit përgjegjës gjegjësisht të kryetarit dhe të procesmbajtësit të organit kolegjial. Nëse procesmbajtësi ndodhet në pamundësi për të nënshkruar, në vend të tij nënshkruan një nga anëtarët e organit kolegjial.

3. Kërkesa e nënshkrimit, sipas paragrafit 2 të këtij neni, në rastin e një dokumenti elektronik, do të vlerësohet e përmbushur nga një nënshkrim elektronik i kryer në pajtim me ligjin e posaçëm. Nënshkrimi elektronik duhet të bazohet në një certifikatë të kualifikuar, në të cilën shprehet identiteti i organit publik përkatës.

4. Qeveria e Republikës të Kosovës, me vendim të posaçëm, mund të përcaktojë një mënyrë tjetër të sigurt, që garanton autenticitetin dhe integritetin e dokumentit elektronik të dërguar dhe veçantitë e tij. Një dokument elektronik i garantuar në pajtim me një vendim të tillë të Qeverisë, do të vlerësohet, gjithashtu, si i nënshkruar.

Ligji nr. 03/L-202 për Konfliktet Administrative, Gazeta Zyrtare nr. 82, 21 tetor 2010

Neni 27

[Pa titull]

1. Padia paraqitet brenda tridhjetë (30) ditësh, që nga data e dorëzimit të aktit administrativ përfundimtar palës.

2. Ky afat aplikohet edhe për organin e autorizuar për paraqitjen e padisë, nëse i është dorëzuar akti administrativ. Nëse akti administrativ nuk i është dorëzuar, mund të paraqesë padinë brenda gjashtëdhjetë (60) ditësh nga data e dorëzimit të aktit administrativ palës, në favor të së cilës është nxjerrë akti.

Ligji nr. 05/L-087 për Kundërvajtje

Neni 3 Parimi i ligjshmërisë

- 1. Askush nuk mund të dënohet për kundërvajtje apo t'i shqiptohet sanksioni kundërvajtës për veprën e cila para se të jetë kryer nuk ka qenë e përcaktuar si kundërvajtje me ligj ose me akte (rregullore komunale) të Kuvendit të Komunës dhe për të cilën nuk ka qenë i përcaktuar sanksioni kundërvajtës.*
- 2. Në procedurën për kundërvajtje askush nuk mund të dënohet më shumë se një herë, për të njëjtën kundërvajtje.*
- 3. Përkufizimi i një kundërvajtje duhet të përcaktohet në mënyrë të saktë dhe nuk lejohet interpretimi sipas analogjisë. Në rast të paqartësisë, përkufizimi i kundërvajtjes interpretohet në favor të personit ndaj të cilit zhvillohet procedura për kundërvajtje.*

Neni 7 Përcaktimi i kundërvajtjes

- 1. Kundërvajtjet dhe sanksionet për kundërvajtje mund të përcaktohen me ligj dhe me akte (rregullore komunale) të Kuvendit të Komunës.*
- 2. Kuvendi i Komunës mund të përcaktoj kundërvajtje dhe sanksione për kundërvajtje vetëm për shkeljet e akteve të organeve komunale të cilat ata i nxjerrin brenda fushës së kompetencave të tyre.*
- 3. Organi i cili është i autorizuar të përcaktoj kundërvajtje dhe sanksione për kundërvajtje këtë autorizim nuk mund ta bartë në organe e tjera.*
- 4. Nëse me ligj nuk është përcaktuar ndryshe, dispozitat për kundërvajtje ndaj personave fizik, zbatohen edhe ndaj personave përgjegjës në personin juridik dhe personave që ushtrojnë veprimtari të pavarur.*

Neni 167 Harmonizimi i dispozitave që nuk janë në pajtim me këtë ligj

Dispozitat për kundërvajtjen që nuk janë në pajtim me këtë ligj, do të harmonizohen brenda afatit prej një (1) viti nga data e hyrjes në fuqi e këtij ligji.

Neni 170 Pushimi i vlefshmërisë së legjislacionit ekzistues në fuqi

Me hyrjen në fuqi të këtij ligji pushon të vlejë legjislacioni në fuqi për kundërvajtjen.

Rregullorja nr. 05/2020 për fushat e përgjegjësisë administrative të zyrës së kryeministrit dhe ministrive, e miratuar në mbledhjen e 3-të të Qeverisë, me Vendimin nr. 01/03 të 19 shkurtit 2020

**Neni 4
[Qeveria]**

1. Qeveria ushtron pushtetin ekzekutiv në përputhje me Kushtetutën dhe legjislacionin në fuqi.
2. Qeveria me qëllim të ushtrimit të kompetencave të saj:
 - 2.1. merr vendime me propozimin e anëtarëve të Qeverisë dhe institucioneve të tjera në pajtim me Kushtetutën dhe legjislacionin në fuqi;
 - 2.2. nxjerr akte juridike ose rregullore, të nevojshme për zbatimin e ligjeve;
 - 2.3. diskuton probleme dhe merr vendime për çështje të tjera që ajo i konsideron të rëndësishme në kuadër të kompetencave të saj;
 - 2.4. vendosë për emërimet dhe shkarkimet brenda kompetencave të saj,
 - 2.5. kryen të gjitha detyrat dhe përgjegjësitë e tjera të përcaktuara me Kushtetutë dhe legjislacionin në fuqi.

**Neni 8
[Ministri]**

1. Ministri, në pajtim me Kushtetutën, legjislacionin në fuqi, politikat dhe udhëzimet e përcaktuara nga Qeveria apo Kryeministri:
[...]
 - 1.4. nxjerr vendime dhe akte nënligjore dhe lidhë marrëveshje mirëkuptimi/bashkëpunimi në kuadër të fushës së përgjegjësisë administrative të ministrisë; dhe [...]

**SHTOJCA 10
[Ministria e Shëndetësisë]**

Ministria e Shëndetësisë (në tekstin e mëtejme: MSH) ka përgjegjësitë si në vijim:

1. Përgatitjen e politikave publike, hartimin e akteve ligjore, miratimin e akteve nënligjore dhe përcaktimin e standardeve të detyrueshme në fushën e shëndetësisë dhe mirëqenies sociale, duke i respektuar standardet e rëndësishme ndërkombëtare;

[...]

Pranueshmëria e kërkesës

83. Në mënyrë që të vendos lidhur me kërkesën e parashtruesve të kërkesës, Gjykata fillimisht duhet të vlerësojë nëse janë përmbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara në Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe Rregullore të punës.

84. Në këtë drejtim, Gjykata fillimisht i referohet dispozitave përkatëse kushtetuese e ligjore sipas të cilave Kuvendi, mund të paraqitet si parashtrues para kësaj Gjykate:

Kushtetuta e Republikës së Kosovës

Neni 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara]

[...]

2. Kuvendi i Kosovës, Presidenti i Republikës së Kosovës, Qeveria dhe Avokati i Popullit janë të autorizuar të ngrenë rastet në vijim:

(1) çështjen e përputhshmërisë së ligjeve, të dekreteve të Presidentit e të Kryeministrit dhe të rregulloreve të Qeverisë, me Kushtetutën.

[...]

Ligji për Gjykatën Kushtetuese

KREU III Procedurat e Veçanta

Procedura në rastet e përcaktuar në nenin 113, paragrafi 2 (1) dhe (2) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës

Neni 29 [Saktësimi i kërkesës]

1. Kërkesa e ngritura në pajtim me nenin 113 paragrafi 2 të Kushtetutës do të parashtrohen nga një e katërta (1/4) e deputetëve të Kuvendit të Republikës së Kosovës, nga Presidenti i Republikës së Kosovës, Qeveria ose nga ana e Avokatit të Popullit.

2. Kërkesa e ngritur kundër aktit të kontestuar sipas nenit 113 paragrafi 2 të Kushtetutës duhet të specifikojë, inter alia, nëse i tërë akti i kontestuar apo pjesë të veçanta të këtij akti konsiderohen të jenë në kundërshtim me Kushtetutën.

3. Kërkesa do të specifikojë kundërshtimet e ngritura kundër kushtetutshmërisë së aktit të kontestuar.

Neni 30 [Afatet]

Kërkesa e ngritur në pajtim me nenin 29 të këtij ligji duhet të parashtrohet brenda afatit prej gjashtë (6) muajve pas hyrjes në fuqi të aktit të kontestuar.

Rregullorja e Punës e Gjykatës Kushtetuese

VII. Dispozita të veçanta për procedura sipas nenit 113 të Kushtetutës

Rregulli 67

[Kërkesa në pajtim me nenin 113.2 (1) dhe (2) të Kushtetutës dhe neneve 29 dhe 30 të Ligjit]

(1) Kërkesa e parashtruar sipas këtij rregulli duhet të përmbushë kriteret e përcaktuara me nenin 113.2 (1) dhe (2) të Kushtetutës dhe me nenet 29 dhe 30 të Ligjit.

(2) Kur një kërkesë parashtrohet në pajtim me nenin 113.2 të Kushtetutës, pala e autorizuar duhet të tregojë, inter alia, nëse përmbajtja e plotë e aktit të kontestuar ose pjesë të caktuara dhe cilat pjesë të aktit të përmendur konsiderohen të jenë në papajtueshmëri me Kushtetutën.

(3) Kërkesa specifikon kundërshtimet e ngritura kundër kushtetutshmërisë së aktit të kontestuar.

(4) Kërkesa sipas këtij rregulli duhet të dorëzohet brenda një periudhe prej gjashtë (6) muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të aktit të kontestuar.

85. Në vijim, Gjykata do të vlerësojë: (i) nëse kërkesa është parashtruar nga një palë e autorizuar, siç është përcaktuar në nënparagrafin (1) të paragrafit 2 të nenit 113 të Kushtetutës dhe paragrafin 1 të nenit 29 të Ligjit; (ii) natyrën e akteve të kontestuara, përkatësisht nëse të njëjtat kualifikohen si “rregullore të qeverisë”, siç është përcaktuar në paragrafin e lartcekur; (iii) saktësimin e kërkesës, siç kërkohet përmes paragrafëve 2 dhe 3 të nenit 29 të Ligjit dhe paragrafëve (2) dhe (3) të Rregullit 67 të Rregullores së Punës; dhe (iv) nëse kërkesa është parashtruar brenda afatit prej gjashtë (6) muajve pas hyrjes në fuqi të aktit të kontestuar, siç është përcaktuar në nenin 30 të Ligjit dhe paragrafin (4) të Rregullit 67 të Rregullores së punës.

(i) Lidhur me Palën e Autorizuar

86. Kuvendi, bazuar në nenin 113.2 (1) të Kushtetutës është i autorizuar që para Gjykatës të ngrejë çështjen e përputhshmërisë me Kushtetutën të (i) ligjeve; (ii) dekretëve të Presidentit; (iii) dekretëve të Kryeministrit; dhe (iv) rregulloreve të Qeverisë. Neni 29 i Ligjit, saktëson që Kuvendi është palë e autorizuar para Gjykatës, nëse kërkesa përkatëse është parashtruar nga një e katërta (1/4) e deputetëve të Kuvendit. E njëjta kërkesë është e specifikuar në paragrafin 1 të rregullit 67 të Rregullores së punës. Në rrethanat e rastit konkret, është një e katërta (1/4) e deputetëve të Kuvendit, përkatësisht tridhjetë (30) deputet, të cilët i kontestojnë katër (4) Vendimet e kontestuara të Ministrisë së Shëndetësisë para Gjykatës.
87. Gjykata rikujton që, më 19 prill 2020, bazuar në praktikën e saj të mëparshme, i është drejtuar përfaqësueses së parashtrueseve të kërkesës për të sqaruar mungesën e nënshkrimit të deputetit Gazmend Bytyqi, krahas emrit dhe numrit personal të tij në shkresat e dorëzuara para saj. Më 19 prill 2020, përfaqësuesja e parashtrueseve të kërkesës, ka sqaruar dhe dorëzuar në Gjykatë, nënshkrimin e deputetit përkatës.

88. Rrjedhimisht, Gjykata konstaton se para Gjykatës është një kërkesë e ngritur nga një e katërta (1/4) e deputetëve të Kuvendit të Republikës, përkatësisht tridhjetë (30) deputetë, e të cilët bazuar në nenet e lartcituara të Kushtetutës, Ligjit dhe Rregullores së punës, janë palë e autorizuar që të ngrisin para Gjykatës, në mes të tjera, çështjen e përputhshmërisë me Kushtetutën, në rrethanat e rastit konkret, të “*rregulloreve të Qeverisë*”.

(ii) *Lidhur me aktet e kontestuara*

89. Parashtruesit e kërkesës para Gjykatës kontestojnë Vendimet e kontestuara të nxjerra nga Ministra e Shëndetësisë. Gjykata rikujton që ata pretendojnë para Gjykatës, që Vendimet e kontestuara, bazuar në praktikën gjyqësore të Gjykatës, kualifikohen si “*rregullore të Qeverisë*”. Grupi Parlamentar i Lëvizjes VETËVENDOSJE! kundërshton këto pretendime. Pretendimet dhe arsyetimet përkatëse janë paraqitur në paragrafët 69-73 të këtij Aktgjykimi.

90. Në vijim, Gjykata duhet të vlerësojë nëse Vendimet e kontestuara mund të kualifikohen si “*rregullore të Qeverisë*”, siç është përcaktuar në nenin 113.2 (1) të Kushtetutës.

91. Në këtë aspekt, Gjykata thekson se bazuar në nenin 113.2 (1) të Kushtetutës, Kuvendi, përkatësisht një e katërta (1/4) e deputetëve të tij, siç është sqaruar më lart, përpos “*ligjeve*” të Kuvendit, “*dekreteve të Presidentit*” dhe “*dekreteve të Kryeministrit*”, janë gjithashtu të autorizuar të ngrenë para Gjykatës çështjen e përputhshmërisë së “*rregulloreve të Qeverisë*” me Kushtetutën.

92. Gjykata në këtë kontekst rikujton që përkitazi me vlerësimin e kushtetutshmërisë së “*dekreteve të Kryeministrit*” dhe “*rregulloreve të Qeverisë*”, përmes praktikës së saj gjyqësore, ka përcaktuar se përtej terminologjisë të referuar në Kushtetutë, janë “*aktet*” e Kryeministrit dhe të Qeverisë, respektivisht, që mund të jenë objekt shqyrtimi para Gjykatës, në rast se përputhshmëria e tyre me Kushtetutën ngritet para Gjykatës përmes një pale të autorizuar, siç është përcaktuar me Kushtetutë (shih referencat përkitazi me “*akte*” të Kryeministrit e të Qeverisë, në paragrafët 82, 83, 84 të Aktgjykimit të Gjykatës në rastin KO12/18 dhe paragrafin 46 të Aktgjykimit të Gjykatës në rastin KO73/16).

93. Më specifikisht, përmes Aktgjykimeve në rastet KO73/16 dhe KO12/18, respektivisht, Gjykata ka përcaktuar se ajo mund të bëjë vlerësimin e kushtetutshmërisë edhe të akteve të tjera të Qeverisë dhe të Kryeministrit, përveç “*rregulloreve*” dhe “*dekreteve*”, (i) nëse ato ngrenë “*çështje të rëndësishme kushtetuese*” (shih paragrafin 84 dhe 88 të Aktgjykimit KO12/18); dhe (ii) duke marrë parasysh efektet juridike që prodhojnë aktet e Kryeministrit e të Qeverisë, pavarësisht emërimit formal të tyre (shih paragrafin 87 të Aktgjykimit KO12/18).

94. Gjykata gjithashtu rikujton se në vlerësimin e kushtetutshmërisë së Vendimit të Qeverisë nr. 04/20 të 20 dhjetorit 2017, në rastin e Gjykatës KO12/18, ajo iu kishte drejtuar edhe Forumit të Komisionit të Venecias, duke pyetur, ndër të tjera, edhe (i) cilat akte të qeverive mund të kontestohen para gjykatave

kushtetuese në sistemet e tyre respektive kushtetuese; dhe (ii) nëse aktet e qeverisë që mund të kontestohen para gjykatave kushtetuese janë të përcaktuara në një listë specifike, dhe/ose kushtetutat dhe ligjet respektive ofrojnë fleksibilitet përkitazi me aktet e qeverive, kushtetutshmëria e të cilave mund të kontestohet para gjykatave kushtetuese. (Shih paragrafët 18 dhe 22 të Aktgjykimit KO12/18). Nga përgjigjet e gjykatave kushtetuese respektive pjesëmarrëse në Forumin e Komisionit të Venecias, dhe gjithashtu duke marrë parasysh dallimet dhe specifikat e kushtetutave përkatëse, rezultoi se, në parim, praktikat e tyre përkatëse gjyqësore, përcaktojnë se gjykatat përkatëse kushtetuese, vlerësojnë natyrën e aktit të kontestuar dhe jo domosdoshmërisht vetëm emërtimin formal të tyre. (Shih paragrafët 62-72 të Aktgjykimit KO12/18).

95. Gjykata në këtë kontekst rikujton që (i) në rastin KO12/18, ajo ka shpallur të pranueshme vlerësimin e kushtetutshmërisë së një “vendimi” të Kryeministrit, përkundër faktit që i njëjti nuk ka qenë i emërtuar “dekret”, duke marrë parasysh se në vlerësimin e Gjykatës, vendimi përkatës kishte ngritur “çështje të rëndësishme kushtetuese” (shih paragrafët 88 e 90 të Aktgjykimit KO12/18), ndërsa (ii) në rastin KO73/16, ka shpallur të pranueshme vlerësimin e kushtetutshmërisë së një “Qarkoreje Administrative”, përkatësisht Qarkores Administrative nr. 01/2016 të 21 janarit 2016, të nxjerrë nga Ministria e Administratës Publike, duke marrë parasysh efektin e saj (shih paragrafët 46, 56 e 58 të Aktgjykimit KO73/16).
96. Kjo praktikë gjyqësore është konfirmuar edhe në rastin e fundit të Gjykatës, respektivisht Aktgjykimin KO54/20, përmes të cilit Gjykata, duke e shpallur të pranueshme kërkesën për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Vendimit nr. 01/15 të 23 marsit 2020 të Kryeministrit, kishte theksuar se (i) në përcaktimin nëse kontestohet një “dekret” i Kryeministrit në kuptim të nënparagrafit 1 të paragrafit 2 të nenit 113 të Kushtetutës, “nuk duhet fokusuar vetëm në emërtimin e një akti por në përmbajtjen dhe efektet e tij” (shih paragrafin 161 të Aktgjykimit KO54/20); dhe (ii) nëse Gjykata do të fokusohet vetëm në emërtimin formal të akteve të kontestuara, përkatësisht “dekret të Kryeministrit” apo edhe “rregullore të Qeverisë”, vendimmarrja e Qeverisë, do të ngelej jashtë kontrollit kushtetues, vetëm duke u bazuar në emërtimin të cilin të njëjtat kanë vendosur t’ia përcaktojnë aktit përkatës. (Shih në këtë kontekst, paragrafët 162-163 të Aktgjykimit KO54/20).
97. Gjykata gjithashtu rikujton që përpos referimit në “dekretin e Kryeministrit” në nënparagrafin 1 të paragrafit 2 të nenit 113 të Kushtetutës, paragrafët 4 të neneve 92 dhe 93 [Kompetencat e Qeverisë], respektivisht, i referohen vendimmarrjes së Qeverisë përmes “vendimeve”, “akteve juridike” dhe “rregulloreve” të nevojshme për zbatimin e ligjeve. Nxjerrja e “dekreteve” në kuptim të ushtrimit të kompetencave të Kryeministrit, është e përcaktuar vetëm në nënparagrafin 2.1 të paragrafit 2 të nenit 6 të Rregullores nr. 50/2020. Në këtë kontekst, dhe siç është sqaruar në Aktgjykimin KO54/20, nëse Gjykata do të kufizohet vetëm në vlerësimin e kushtetutshmërisë të “dekreteve të Kryeministrit” dhe jo “vendimeve” të tij/saj, kjo do të nënkuptonte se vendimmarrja e një Kryeministri, do të ngelej jashtë kontrollit kushtetues dhe se Gjykata, nuk do të mund të shqyrtonte kushtetutshmërinë e asnjë vendimi të Kryeministrit në asnjë formë. E njëjta vlen edhe për “rregulloret e Qeverisë”.

98. Për pasojë, vlerësimi i kushtetutshmërisë së akteve të Kryeministrit e të Qeverisë, i nënshtrohen vlerësimit të kushtetutshmërisë së Gjykatës për aq sa janë ngritur para Gjykatës në mënyrën e përcaktuar me Kushtetutë dhe Ligj, dhe bazuar në vlerësimin e Gjykatës, sipas praktikës së saj gjyqësore, përkitazi me “*efektet*” e tyre dhe nëse të njëjtat ngrisin “*çështje të rëndësishme kushtetuese*”.
99. Në rrethanat e rastit konkret, para Gjykatës kontestohen vendimet e Ministrit të Shëndetësisë. Gjykata rikujton që bazuar në paragrafin 1 të nenit 92 të Kushtetutës, Qeverinë e përbëjnë Kryeministri, zëvendëskryeministrat dhe ministrat. Të njëjtit, bazuar në paragrafin 2 të po të njëjtit nen, ushtrojnë pushtetin ekzekutiv në pajtim me Kushtetutën dhe ligjin. Në këtë kontekst, Gjykata thekson se edhe vendimet e Ministrave, i nënshtrohen vlerësimit të kushtetutshmërisë së Gjykatës për aq sa janë ngritur para Gjykatës në mënyrën e përcaktuar me Kushtetutë dhe Ligj, dhe bazuar në vlerësimin e Gjykatës përkitazi me efektin e tyre dhe nëse të njëjtat ngrisin “*çështje të rëndësishme kushtetuese*”. Kjo praktikë gjyqësore është përcaktuar fillimisht përmes rastit të Gjykatës KO73/16.
100. Gjykata gjithashtu vë theks në faktin se Vendimet e kontestuara të Ministrisë së Shëndetësisë, janë nxjerrë bazuar në Vendimin e Qeverisë nr. 01/24 të 8 prillit 2020, dhe i cili, ka autorizuar Ministrin e Shëndetësisë, përkatësisht ka deleguar vendimmarrjen e Qeverisë tek Ministri i Shëndetësisë, që të nxjerrë vendime me qëllim të parandalimit dhe luftimit të përhapjes së sëmundjes COVID-19, në zbatim të dispozitave të Ligjit për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse, vetëm me “*qëllim të racionalizimit të kohës në procesin e marrjes së vendimeve, në funksion të parandalimit dhe luftimit të përhapjes së epidemisë së sëmundjes COVID-19*”.
101. Rrjedhimisht, dhe bazuar në sqarimet e dhëna, përfshirë ato të ndërlidhura me praktikën e saj gjyqësore, Gjykata konsideron se Vendimet e kontestuara të Ministrit të Shëndetësisë, hyjnë në fushëveprimin e “*rregulloreve të qeverisë*”, sepse (i) janë akte përmbajta e të cilave ka efekt të drejtpërdrejtë në të drejtat dhe liritë themelore të qytetarëve të Republikës së Kosovës, specifikisht përkitazi me lirinë e tyre të lëvizjes së garantuar përmes nenit 35 të Kushtetutës; dhe (ii) ngrisin “*çështje të rëndësishme kushtetuese*”, e të cilat për pasojë, i nënshtrohen vlerësimit të kushtetutshmërisë së Gjykatës, duke marrë parasysh, që në rrethanat e rastit konkret, janë ngritur para saj nga një palë e autorizuar.
102. Rrjedhimisht, bazuar në sa më sipër, Gjykata gjithashtu konstaton se Vendimet e kontestuara, kualifikohen si “*rregullore të Qeverisë*”, dhe si të tilla i nënshtrohen vlerësimit të kushtetutshmërisë së Gjykatës.
- (iii) *Lidhur me saktësimin e kërkesës dhe specifikimin e kundërshtimeve*
103. Gjykata rikujton që neni 29 i Ligjit dhe rregulli 76 i Rregullores së punës, përcaktojnë që (i) kërkesa e ngritur në kontekst të nenit 113.2 (1) të Kushtetutës, duhet të specifikojë (i) nëse i tërë akti i kontestuar apo pjesë të veçanta të këtij akti konsiderohen të jenë në kundërshtim me Kushtetutën; dhe (ii) të specifikojë kundërshtimet e ngritura kundër kushtetutshmërisë së aktit të kontestuar.

104. Kërkesa e parashtrueseve të kërkesës e dorëzuar më 17 prill 2020, ka përcaktuar se para Gjykatës kontestojnë dhe kërkojnë vendosjen e masës së përkohshme të Vendimeve të Ministrisë së Shëndetësisë, si në vijim: (i) nr. 238/IV/2020, datë: 14.04.2020; (ii) nr.229/IV/2020, datë: 14.04.2020; (iii) nr. 214/IV/2020, datë: 12.04.2020; dhe (iv) nr. 239/IV/2020, datë: 14.04.2020. Megjithatë, përmbajtja e kërkesës së dorëzuar nga parashtruesit e kërkesës, i është referuar edhe të gjitha vendimeve të tjera, përkatësisht tridhjet e tetë (38) sosh, të Ministrit të Shëndetësisë të nxjerra më 14 prill 2020. (Shih në këtë kontekst, gjithashtu paragrafët 15 të këtij Aktgjykimi).
105. Bazuar në paragrafin 4 të nenit 22 (Procedimi i kërkesës) të Ligjit dhe paragrafët (2) dhe (3) të rregullit 33 (Regjistrimi i kërkesës dhe afati i dorëzimit) të Rregullores së punës, Gjykata, më 19 prill 2020, ka kërkuar nga parashtruesit e kërkesës të sqarojnë para Gjykatës nëse kontestojnë vetëm (i) katër (4) Vendimet e lartcekura të Ministrisë së Shëndetësisë; apo (ii) kontestojnë të gjitha Vendimet e Ministrisë së Shëndetësisë të nxjerra për të gjitha komunat e Kosovës më 14 prill 2020. Përfaqësuesja e parashtruesve të kërkesës, nuk i është përgjigjur Gjykatës në afatin e përcaktuar nga kjo e fundit. Gjykata më tej, në të njëjtën datë, ka njoftuar të gjitha palët për regjistrimin e kërkesës, siç është sqaruar në procedurën para Gjykatës, duke i njoftuar edhe për korrespondencën me përfaqësuesen e parashtruesve të kërkesës lidhur me kërkesën për qartësimin e lartcekur, nëse përtej katër (4) Vendimeve të kontestuara, kontestohen edhe Vendimet e tjera të Ministrisë së Shëndetësisë të nxjerra më 14 prill 2020.
106. Duke marrë parasysh mungesën e përgjigjes nga përfaqësuesja e parashtruesve të kërkesës në afatin e përcaktuar nga Gjykata, kjo e fundit konstaton se para saj, kontestohet kushtetutshmëria e katër (4) Vendimeve të lartcituara të Ministrisë së Shëndetësisë.
107. Në shkresën e dorëzuar në Gjykatë, pas shkresës së Gjykatës të 19 prillit 2020, të dërguar deputetëve të Kuvendit për komentet e tyre përkitazi me meritat e kërkesës, përfaqësuesja e parashtruesve të kërkesës, në shkresën e 23 prillit 2020, ka theksuar se këta të fundit para Gjykatës, kontestojnë dhe kërkojnë vendosjen e masës së përkohshme dhe vlerësimin e meritave vetëm përkitazi me katër (4) Vendimet e kontestuara.
108. Më tej dhe në kontekst të saktësisë të kërkesës, Gjykata vëren se bazuar në parashtruesin e dorëzuar në Gjykatë më 23 prill 2020, Kryeministri, në emër të Qeverisë, përmes shkresës edhe e cila është paraqitur e plotë në paragrafin 28 të këtij Aktgjykimi, ndër të tjera, pretendon se (i) *“praktika e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës shpërfaq faktin se refuzimi për qartësim, saktësim apo plotësim të kërkesës së dorëzuar në Gjykatën Kushtetuese konsiderohet si shkak për refuzim të kërkesës në procedurë të shkrutër, për shkak se pala nuk i ka plotësuar kriteret procedurale për shqyrtim të mëtutjeshëm”*; (ii) *“për këtë arsye, në të gjitha rastet kur pala nuk e ka qartësuar, saktësuar apo plotësuar kërkesën, Gjykata e ka refuzuar kërkesën në procedurë të shkurtër në përputhje me Rregullin 35 paragrafi 5 dhe as nuk e ka njoftuar autoritetin, vendimi i të cilit kontestohet. Për ne, refuzimi për të zbatuar rregullat e vendosura nga vet Gjykata Kushtetuese në rrethanat e rastit konkret, është shqetësim serioz në lidhje me profesionalizmin dhe paanshmërinë e Gjykatës”*; dhe (iii) *“për të*

vërtetuar pretendimin tonë, ju lutem shihni vendimet e Gjykatës Kushtetuese në rastet Nr.KI72/19; Nr.KI89/18; Nr.KI121/18; Nr.KI74/18; Nr.KI04/18; Nr.KI89/19; Nr.KI130/17; Nr.KI48/17; Nr.KI109/16; Nr.KI71/16, Nr.KI94/15, në të cilat, Gjykata i ka refuzuar në procedurë të shkurtër, pa e njoftuar asnjë autoritet publik, kërkesat të cilat nuk specifikonin cili akt i autoritetit publik po kontestohet dhe më pas nuk i janë përgjigjur Gjykatës për të plotësuar kërkesës. Jemi të vetëdijshëm se bëhet fjalë për kërkesa individuale, por Rregulli 35.5 nuk përbën përjashtim as në rastin e kërkesave të adresuara nga organet kushtetuese”. Komentet e Grupit Parlamentar të Lëvizjes VETËVENDOSJE!, gjithashtu pretendojnë para Gjykatës, që kërkesa e parashtruesve të kërkesës duhet të shpallet e papranueshme në procedurë të shkurtër në përputhje me paragrafin (5) të rregullit 35 të Rregullores së Punës.

109. Në lidhje me pretendimet e Kryeministrit se Gjykata është e detyruar të refuzojë kërkesën e parashtruesëve të kërkesës bazuar në Rregullin 35 (5) të Rregullores së punës, Gjykata thekson si në vijim: (i) paragrafi (5) i Rregullit 35 të Rregullores së punës, i përcakton Gjykatës mundësinë për të refuzuar një kërkesë me procedurë të shkurtër në qoftë se kërkesa është e paplotë ose e paqartë, dhe përkundër kërkesave nga Gjykata ndaj palës që të plotësojë ose të qartësojë kërkesën, e njëjta nuk e ka bërë një gjë të tillë. Bazuar në këtë rregull, Gjykata refuzon me procedurë të shkurtër të gjitha ato kërkesa në të cilat nuk është specifikuar akti i kontestuar i autoritetit publik, dhe kur ky akt, nuk është saktësuar para Gjykatës, edhe përkundër kërkesave të kësaj të fundit; dhe (ii) se rastet e referuara nga Kryeministri në parashtrësën e lartcekur të drejtuar Gjykatës janë të gjitha, pa përjashtim, raste në të cilat parashtruesit përkatës nuk kanë specifikuar **asnjë** akt të një autoritetit publik para Gjykatës, dhe të cilët, nuk e kanë bërë një gjë të tillë, as pas kërkesave specifike të Gjykatës. Kjo me përjashtim të rastit KI89/19, dhe i cili në fakt është rast bashkuar, nr. KI86/19, KI87/19, KI88/19, KI89/19, KI90/19 dhe KI91/19, dhe i cili, nuk është refuzuar me procedurë të shkurtër siç pretendon parashtrësja përkatëse, por është shpallur i papranueshëm si qartazi i pabazuar në baza kushtetuese përmes Aktvendimit për Prapranueshmëri të datës 18 shkurt 2020.
110. Gjykata thekson se në rrethanat e rastit konkret, ky nuk është rasti dhe se rastet e cekura nga Kryeministri, dallojnë nga rrethanat e rastit konkret, sepse të njëjtat, siç u sqarua më lart, para Gjykatës nuk kanë kontestuar **asnjë** akt të një autoriteti publik. Për dallim, kërkesa e parashtruesëve të kërkesës e dorëzuar në Gjykatë me 18 prill 2020, ka saktësuar specifikisht se para Gjykatës kontestojnë Vendimet në vijim (i) nr. 238/IV/2020, datë: 14.04.2020; (ii) nr. 229/IV/2020, datë: 14.04.2020; (iii) nr. 214/IV/2020, datë: 12.04.2020; dhe (iv) nr.239/IV/2020, datë: 12.04.2020, dhe përkitazi me të njëjtat kërkohet vendosja e masës së përkohshme.
111. Por, siç është sqaruar më lart, duke marrë parasysh që në përmbajtje dhe arsyetim të kërkesës, parashtruesit e kërkesës i janë referuar edhe tridhjet e pesë (35) Vendimeve të tjera të Ministrisë së Shëndetësisë të datës 14 prill 2020, Gjykata ka kërkuar nga parashtruesit e kërkesës të sqarojnë nëse para Gjykatës i kontestojnë (i) vetëm katër (4) Vendimet e lartcekura të Ministrisë së Shëndetësisë, apo (ii) të gjitha vendimet e nxjerra më 14 prill 2020 nga Ministria e Shëndetësisë për qëllime të parandalimit dhe luftimit të pandemisë. Në mungesë të një sqarimi nga parashtruesit e kërkesës brenda kohës së përcaktuar

nga Gjykata, Gjykata ka konstatuar se kërkesa e parashtrueseve është e kufizuar vetëm në kërkesen për vlerësimin e kushtetutshmërisë së katër (4) Vendimeve të lartcekura.

112. Thënë këtë, Gjykata konstaton se parashtruesit e kërkesës para Gjykatës kontestojnë katër (4) Vendime të Ministrit të Shëndetësisë, dhe rrjedhimisht, kërkesa e parashtrueseve të kërkesës (i) specifikon aktin e kontestuar që konsideron të jetë në kundërshtim me Kushtetutën; dhe (ii) specifikon kundërshtimet e ngritura rreth kushtetutshmërisë së aktit të kontestuar, siç është përcaktuar në nenin 29 të Ligjit dhe rregullin 76 të Rregullores së punës.

(iv) Lidhur me afatin

113. Gjykata rikujton që neni 30 i Ligjit dhe rregulli 76 i Rregullores së punës, përcaktojnë që kërkesa e ngritur në kontekst të nenit 113.2 (1) të Kushtetutës, duhet të dorëzohet brenda afatit prej gjashtë (6) muajve pas hyrjes në fuqi të aktit të kontestuar.

114. Gjykata thekson se Vendimet e kontestuara të Ministrisë së Shëndetësisë janë nxjerrë me 12 dhe 14 prill 2020, respektivisht, ndërsa janë kontestuar para Gjykatës më 17 prill 2020, dhe rrjedhimisht, janë dorëzuar në Gjykatë brenda afateve të përcaktuara përmes dispozitave të lartcituara.

(v) Konkluzion lidhur me pranueshmërinë e kërkesës

115. Gjykata konstaton se parashtruesit e kërkesës: (i) janë palë e autorizuar para Gjykatës; (ii) kontestojnë akte të cilat kanë të drejtë t'i kontestojnë; (iii) kanë specifikuar se cilat akte i kontestojnë në tërësinë e tyre; (iv) kanë paraqitur kundërshtimet kushtetuese kundrejt akteve të kontestuara; dhe, (v) kanë kontestuar aktet përkatëse brenda afatit të përcaktuar.

116. Rrjedhimisht, Gjykata e shpallë kërkesën të pranueshme dhe në vijim do të shqyrtojë meritat e saj.

Meritat e kërkesës

I. Hyrje

117. Gjykata fillimisht rikujton që parashtruesi i kërkesës, respektivisht një e katërta (1/4) e Kuvendit, pretendojnë se Vendimet e kontestuara të Ministrisë së Shëndetësisë, janë në kundërshtim me nenet 35 [Liria e Lëvizjes] dhe 55 [Kufizimi i të Drejtave dhe Lirive Themelore] të Kushtetutës dhe nenin 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së.

118. Gjykata rikujton që para Gjykatës kontestohen (i) Vendimi i Ministrisë së Shëndetësisë i datës 12 prill 2020 për shpalljen “zonë karantinë” për komunën e Prizrenit; dhe (ii) vetëm tre (3) nga tridhjet e tetë (38) Vendimet e Ministrisë së Shëndetësisë të nxjerra më 14 prill 2020 për të gjitha Komunat e Kosovës. Parashtruesit e kërkesës pretendojnë që katër (4) Vendimet e kontestuara: (i) kufizojnë të drejtën e lëvizjes së qytetarëve në kundërshtim me nenet 35 e 55 të Kushtetutës, përtej autorizimeve ligjore, përkatësisht atyre të përcaktuara

përmes neneve 41 dhe 44 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, sepse kufizimet përkatëse në lirinë e lëvizjes nuk janë të “*përcaktuara me ligj*”, nuk ndjekin një “*qëllim legjitim*”, nuk janë proporcionale sepse nuk janë kufizuar deri në masën e domosdoshme; dhe rrjedhimisht as nuk janë të “*domosdoshme në një shoqëri demokratike*”; dhe (ii) është në kundërshtim me Aktgjykimin e Gjykatës në rastin KO54/20. Në anën tjetër, Grupi Parlamentar i Lëvizjes VETËVENDOSJE! i kundërshton këto pretendime. Ndërsa, Avokati i Popullit, në esencë pohon se Aktgjykimi i Gjykatës në rastin KO54/20 (i) është zbatuar nga Ministria e Shëndetësisë, dhe se Vendimet e kontestuara janë të “*përcaktuara në ligj*”, por duke e lënë të hapur çështjen e proporcionalitetit të tyre; dhe (ii) nuk është zbatuar nga ana e Kuvendit.

119. Gjykata në këtë drejtim thekson se çështja kushtetuese që ngërthen ky Aktgjykim është përputhshmëria me Kushtetutën e Vendimeve të kontestuara të Ministrisë së Shëndetësisë, përkatësisht nëse me nxjerrjen e tyre, të njëjtat kanë “*ndërhyrë*” përkatësisht, kufizuar të drejtën e lëvizjes të garantuar përmes nenit 35 të Kushtetutës në kundërshtim me nenin 55 të Kushtetutës dhe Aktgjykimin KO54/20. Në këtë kontekst, në vlerësimin e kushtetutshmërisë së Vendimeve të kontestuara, Gjykata bazuar në nenin 55 të Kushtetutës, praktikën e saj gjyqësore, përfshirë Aktgjykimin KO54/20, dhe atë të GJEDNJ-së në kontekst të nenit 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së, do të vlerësojë nëse “*ndërhyrjet*”, dhe të cilat nuk janë kontestuese në rrethanat e rastit, në lirinë e lëvizjes së qytetarëve në rajonet e afektuara, përkatësisht komunat e Prizrenit, Dragashit dhe Istogut, respektivisht, (i) janë të “*përcaktuara në ligj*”, përkatësisht në Ligjin për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse; (ii) ndjekin një “*qëllim legjitim*”; dhe (iii) janë të “*domosdoshme në një shoqëri demokratike*”.
120. Para vlerësimit të lartcekur, Gjykata rikujton që Vendimi paraparak i Qeverisë përkitazi me kufizimet në të drejtat dhe liritë themelore të përcaktuara me Kushtetutë si rezultat i pandemisë COVID-19, përkatësisht Vendimi [nr. 01/15] i 23 marsit 2020, u shpall në kundërshtim me Kushtetutën, përkatësisht nenin 55 në lidhje me nenet 35, 36 dhe 43 të saj në lidhje me nenin 2 të Protokollit nr. 4 dhe nenet 8 dhe 11 të KEDNJ-së.
121. Në Aktgjykimin e lartcekur, Gjykata, për aq sa është relevante edhe për rrethanat e këtij rasti, ka sqaruar (i) dallimin në mes nenit 56 [Të Drejtat dhe Liritë Themelore gjatë Gjendjes së Jashtëzakonshme] dhe 55 të Kushtetutës, respektivisht “*shmangies*” dhe “*kufizimit*” të të drejtave dhe lirive themelore të garantuara me Kushtetutë (shih paragrafët 184 deri më 188 të Aktgjykimit në rastin KO54/20); (ii) strukturën e nenit 55 të Kushtetutës dhe testin kushtetues që i njëjti ngërthen përkitazi me vlerësimin e kufizimeve të të drejtave dhe lirive themelore të garantuara me Kushtetutë (shih paragrafët 189 deri më 198 të Aktgjykimit në rastin KO54/20) dhe raportin e këtij neni me nenin 35 të Kushtetutës (shih paragrafin 201 të Aktgjykimit në rastin KO54/20); (iii) parimet e përgjithshme të praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së dhe të Gjykatës, përkitazi me vlerësimin e “*përcaktueshmërisë me ligj*” të një “*ndërhyrje*” në të drejtat dhe liritë themelore (shih paragrafët 208 deri më 221 të Aktgjykimit në rastin KO54/20); dhe (iv) përmbatjen dhe autorizimet që ngërthejnë, në veçanti nenet 41 dhe 44 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse (shih paragrafin 227 deri më 273 të Aktgjykimit në rastin KO54/20). Gjykata, përgjatë vlerësimit të kushtetutshmërisë së Vendimeve të kontestuara, do t’i

referohet sqarimeve të lartcekura, për aq sa është e nevojshme për rrethanat e rastit konkret.

122. Thënë këtë, Gjykata rikujton që në rrethanat e rastit paraparak, përkatësisht Aktgjykimin KO54/20, duke marrë parasysh konstatimin e Gjykatës së “ndërhyrjet”, përkatësisht kufizimet në të drejtat dhe liritë përkatëse përmes Vendimit të kontestuar, nuk ishin “të përcaktuara në ligj”, kishte ndaluar analizën kushtetuese në pjesën e parë të testit jokumulativ që ngërthen neni 55 i Kushtetutës dhe praktikës përkatëse gjyqësore të GJEDNJ-së. Në rrethanat e këtij rasti, për aq sa është e nevojshme dhe varësisht prej vlerësimeve të Gjykatës përkitazi me “përcaktueshmërinë me ligj” të “ndërhyrjeve” përkatëse, Gjykata gjithashtu do të shtjellojë edhe parimet e përgjithshme të GJEDNJ-së përkitazi me “qëllimin legjitim” dhe “domosdoshmërinë në shoqëri demokratike”, përfshirë proporcionalitetin, duke i aplikuar të njëjtat në rrethanat e rastit konkret.
123. Për më tepër, duke qenë se pretendimet e parashtruesve të kërkesës në rrethanat e rastit konkret ndërlidhen vetëm me nenin 35 të Kushtetutës, Gjykata në shtjellimin, aplikimin dhe vlerësimin e “ndërhyrjes” në të drejtën e lirisë së lëvizjes përmes Vendimeve të kontestuara, do t’i referohet praktikës së konsoliduar gjyqësore të GJEDNJ-së lidhur me interpretimin e nenit 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së, dhe e cila përkundër faktit që ende nuk është e plotësuar me raste që ndërlidhen me kufizimet e lirisë së lëvizjes si pasojë e pandemisë COVID-19, është e mjaftueshme në aspekt të parimeve të përgjithshme dhe mënyrës së aplikimit të tyre përkitazi me “përcaktueshmërinë me ligj”, “qëllimin legjitim”, “proporcionalitetin” dhe “domosdoshmërinë në shoqëri demokratike”.
124. Gjithashtu, njejtë si në rastin KO54/20, Gjykata thekson se përveç nenit 35 të Kushtetutës që është ngritur nga parashtruesit e kërkesës në rrethanat e këtij rasti, nuk përjashtohet mundësia që përkitazi me Vendimet e kontestuara, të jetë i aplikueshëm edhe ndonjë kufizim tjetër i lirive dhe të drejtave themelore të garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ, varësisht nga mënyra se si zbatohen Vendimet e kontestuara dhe varësisht nga pasojat juridike që personat (fizikë dhe juridikë) mund të pësojnë ose jo, si rezultat i zbatimit të tyre. (Shih gjithashtu paragrafin 204 të Aktgjykimit në rastin KO54/20).
125. Si rrjedhojë, dhe bazuar në sqarimet e mësipërme, Gjykata në vijim do të vlerësojë (i) “përcaktueshmërinë me ligj” të “ndërhyrjes” përmes Vendimeve të kontestuara, në të drejtën e lirisë së lëvizjes për qytetarët e komunave të Prizrenit, Dragashit, dhe Istogut, respektivisht; dhe në rast të një konstatimi afirmativ, do të vazhdojë më vlerësimin e (ii) “qëllimit legjitim” të ndjekur përmes “ndërhyrjes” përkatëse; dhe gjithashtu në rast të një konstatimi afirmativ, do të vazhdojë me vlerësimin e (iii) “domosdoshmërisë në shoqëri demokratike” të të njejtës “ndërhyrje”.

II. Përputhshmëria e Vendimeve të kontestuara me nenin 35 dhe 55 të Kushtetutës

126. Gjykata rikujton që para saj kontestohen katër (4) Vendime të Ministrisë së Shëndetësisë. Ai i datës 12 prill 2020, përkatësisht Vendimi [nr. 214/IV/2020] për shpalljen e komunës së Prizrenit “zonë karantinë”, dhe tre të tjera, ato të datës 14 prill 2020, përkatësisht Vendimet [nr. 229/IV/2020], [nr. 238/IV/2020] [nr. 239/IV/2020] “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19 në territorin e Komunës” së Prizrenit, Dragashit dhe Istogut, respektivisht.
127. Vendimi i 12 prillit 2020 për shpalljen e komunës së Prizrenit “zonë karantinë”, përcakton që (i) komuna e Prizrenit shpallet zonë karantinë sepse “banorët e kësaj komune dyshohen që kanë pasur kontakt të drejtpërdrejt me personat e infektuar me coronavirus COVID 19”; (ii) shpallë fshatin Skorobisht vatër të përhapjes së Infeksionit; (iii) ndalon hyrjet dhe daljet në këtë komunë; (iv) obligon të gjithë banorët e Prizrenit të respektojnë masat sipas udhëzimeve të IKSHPK-së; dhe (v) përcakton hyrjen në fuqi të tij në po të njejtën datë.
128. Tri (3) Vendimet tjera, përkatësisht ato të datës 14 prill 2020, për “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19 në territorin e Komunës” së Prizrenit, Dragashit dhe Istogut, respektivisht, kanë përmbajtje identike. Kjo me një përjashtim, siç është sqaruar më lart, të një pike shtesë, përkatësisht pikës II, që është e aplikueshme vetëm për Prizrenin. Për thjeshtësi të leximit, Gjykata në vijim do të analizojë përmbajtjen e Vendimeve [nr. 238/IV/2020] dhe [nr. 239/IV/2020] “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19 në territorin e Komunës” së Dragashit dhe Istogut, respektivisht, dhe vetëm do të saktësojë aty ku ka dallime përkitazi me Vendimin [nr. 229/IV/2020], “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19 në territorin e Komunës” së Prizrenit.
129. Këto Vendime, nga data 15 prill 2020: (i) ndalojnë qarkullimin e personave fizikë jashtë shtëpive/banesave të tyre në komunat përkatëse, siç është përcaktuar në pikën I; (ii) ndalojnë qarkullimin e automjeteve në komunat përkatëse, siç është përcaktuar në pikën II, përkatësisht III për Prizrenin; (iii) përcaktojnë kushtet që duhet plotësuar për personat fizikë gjatë qarkullimit të lejueshëm, siç është përcaktuar në pikën III, përkatësisht IV për Prizrenin; (iv) përcaktojnë gjobat që shqiptohen në rast të mosrespektimit të masave të përcaktuara në Vendimet përkatëse, siç është përcaktuar në pikën IV, përkatësisht V për Prizrenin; (v) përcaktojnë hyrjen në fuqi të Vendimit dhe vlefshmërinë e tij deri më 4 maj 2020, siç është përcaktuar në pikën V, përkatësisht VI për Prizrenin; (vi) reflektojnë mundësinë e rishqyrtimit të tij deri më 30 prill 2020, siç është përcaktuar në pikën VI, përkatësisht VII për Prizrenin; dhe (vii) përcaktojnë mundësinë e Ministrisë së Shëndetësisë që në bazë të analizimit të situatës epidemiologjike të ndryshojë, plotësojë apo shfuqizojë masat e përcaktuara, siç është përcaktuar në pikën VII, përkatësisht VI për Prizrenin.
130. Përkitazi me ndalimin e qarkullimit të personave fizikë jashtë shtëpive/banesave të tyre në komunat përkatëse të përcaktuar përmes pikën I të Vendimeve të kontestuara, këto të fundit, mundësojnë qarkullimin e të njejtëve “vetëm për 1

orë e gjysmë në ditë, sipas orarit të përcaktuar javor në bazë të shifrës së parafundit të numrit të tyre personal”, për arsyet e përcaktuara në pikën a) dhe c), duke e ndaluar shoqërimin gjatë ushtrimit të kësaj të drejte në mënyrën e përcaktuar në pikën b) dhe duke ndaluar “rreptësishtë” daljen nga shtëpitë/banesat për çfarëdo arsye tjetër përveç për arsyet e lartcekura, “duke përfshirë në këtë ndalim takime shoqërore, vizita familjare”, siç është përcaktuar në pikën k).

131. Ndalesat e lartcekura gjithashtu përcaktojnë përjashtimet përkatëse përkitazi me (i) mundësinë e shoqërimit; (ii) mundësinë e lëvizjes përtej afatit një orë e gjysmë gjatës ditës; (iii) rastet e dhunës familjare; (iv) personat mbi moshën 65 vjeçare; dhe (v) operatorët ekonomik dhe institucionet përkatëse.
132. Përkitazi me kategorinë e parë, Vendimet e kontestuara përcaktojnë mundësinë e shoqërimit gjatë orarit të lejuar, për personat me aftësi të kufizuara, personat nën moshën 16 vjeçare, dhe kafshët shtëpiake, sipas kushteteve të përcaktuara në nënpikat 1, 2, dhe 3 të pikës a). Përkitazi me kategorinë e dytë, Vendimet e kontestuara përcaktojnë mundësinë e lëvizjes (i) për nevoja të trajtim mjekësor në një institucion shëndetësor, siç është përcaktuar në pikën g); (ii) në raste ku dalja nga shtëpia/banesa është e domosdoshme për t’u kujdesur për një ose më shumë të sëmurë, siç është përcaktuar në pikën h); dhe (iii) në raste të vdekjes, vetëm për familjarët e ngushtë të të ndjerit/ës, siç është përcaktuar në pikën j). Përkitazi me kategorinë e tretë, Vendimet e kontestuara përcaktojnë përjashtimin nga ndalimi i qarkullimit në raste të viktimave të dhunës familjare, siç është përcaktuar në pikën j). Përkitazi me kategorinë e katërt, Vendimet e kontestuara edhe pse mundësojnë lirinë e lëvizjes së personave mbi moshën 65 vjeçare gjatë orarit të përcaktuar përmes Vendimeve të kontestuara, megjithatë rekomandojnë që një mundësi e tillë të shfrytëzohet vetëm në raste urgjente dhe kur është e domosdoshme, siç është përcaktuar në pikën d). Në fund dhe përkitazi me kategorinë e pestë, Vendimet e kontestuara, gjithashtu mundësojnë lëvizjen e personave për të kryer nevojat e operatorëve ekonomikë apo institucioneve përkatëse, në rastet dhe kushtet e përcaktuara përmes pikave e) dhe f).
133. Përkitazi me ndalimin e qarkullimit të automjeteve në komunat përkatëse siç është përcaktuar përmes pikës II, përkatësisht pikës III për Prizrenin, të Vendimeve të kontestuara, këto të fundit, ndalojnë qarkullimin e të gjitha automjeteve, megjithatë duke përcaktuar përjashtimet përkatëse përkitazi me (i) operatorët ekonomikë dhe institucionet e parapara, siç është përcaktuar në pikën a); dhe (ii) kryerjen e detyrave zyrtare, siç është përcaktuar në pikën d) dhe f). Gjithashtu, në kuptim të ndalimit të qarkullimit të automjeteve, Vendimet e kontestuara përcaktojnë përjashtime specifike përkitazi me (i) bujqit dhe punonjësit në ferma, siç është përcaktuar në pikat b) dhe c); dhe (ii) mediet, personat me aftësi të kufizuara, rastet e nevojës për trajtim mjekësor, kryerjen e nevojave esenciale, e pjesëmarrjen në varrime, siç është përcaktuar në pikat l), h), e), i), dhe j), respektivisht.
134. Siç është theksuar më lart, Vendimet e kontestura përcaktojnë (i) afatin kohor për të cilin vlejné ndalesat e lartcekura, përkatësisht deri më 4 maj 2020; (ii) mekanizmin për rishqyrtimin e tyre, jo më vonë së deri më 30 prill 2020, në konsultim me IKSHPK-në, ekspertët dhe ministritë e tjera të linjës; dhe (iii)

mundësinë e Ministrisë së Shëndetësisë, që bazuar në analizimin e situatës epidemiologjike dhe pas konsultave paraprake, të ndryshojë, plotësojë apo shfuqizojë masat e përcaktuara.

135. Gjykata gjithashtu thekson se për dallim nga Vendimet e kontestuara përkitazi me komunat e Dragashit dhe të Istogut, Vendimi [nr.229/IV/2020] për komunën e Prizrenit, përmban një pikë shtesë, pikën II dhe përmes së cilës, në kuptim të ndalimit të qarkullimit të automjeteve, gjithashtu nga data 15 prill 2020, ndalohen hyrjet-daljet në komunën e Prizrenit, me përjashtim të (i) transportit të mallrave dhe shërbimeve për të siguruar funksionimin e zingjirit të furnizimit, siç është përcaktuar në pikën a); (ii) punëtorëve përkatës nga operatorët ekonomik dhe të cilëve u është lejuar lëvizja, përveç në zonat e shpalluar vatër e përhapjes së infeksionit, siç është përcaktuar në pikën b); (iii) bujqit dhe fermerët në kushtet e përcaktuar në pikën c); kryerjen e detyrave zyrtare, siç është përcaktuar në pikën d); rastet e lejeve të qarkullimit, siç është përcaktuar në pikën e); dhe raste urgjente të shëndetësisë, siç është përcaktuar në pikën f).
136. Gjykata gjithashtu vëren se Vendimet e kontestuara, përmbajnë arsyetim identik. Ky arsyetim, përtej përshkrimit faktik që ndërlidhet me (i) nxjerrjen e Vendimit të Qeverisë nr. 01/07 të datës 11 mars 2020; (ii) nxjerrjen e Vendimit të Qeverisë nr. 01/15 të 23 marsit 2020; dhe (iii) Aktgjykimin e Gjykatës në rastin KO54/20, “*ndërhyrjet*” në të drejtën e lëvizjes e të specifikuara në Vendimet e kontestuara i arsyeton, duke u bazuar në (i) paragrafin 2 të nenit 41 të Ligjit për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse; dhe (ii) propozimin e IKSHPK-së të datës 12 prill 2020 e cila “*konsideron se infeksioni është përhapur në atë komunë apo e njëjta konsiderohet drejtpërsëdrejti e rrezikuar*”.
137. Bazuar në sqarimet e lartcekura përkitazi me përmbajtjen e Vendimeve të kontestura, Gjykata në vijim, do të shqyrtojë nëse “*ndërhyrja*” në të drejtën e lirisë së lëvizjes është e “*përcaktuar me ligj*” fillimisht përkitazi me (i) Vendimet, [nr. 229/IV/2020], [nr. 238/IV/2020] dhe [nr. 239/IV/2020] e 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “*për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19 në territorin e Komunës*” së Prizrenit, Dragashit dhe Istogut, respektivisht, së bashku, duke marrë parasysh përmbajtjen identike të tyre; dhe më pas (ii) Vendimit [nr. 214/IV/2020] të 12 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, për shpalljen e komunës së Prizrenit “*zonë karantinë*”, duke marrë parasysh dallimin e tij me tri Vendimet e lartcekura.

1. **Vlerësimi i kushtetushmërisë së Vendimit [nr. 229/IV/2020], Vendimit [nr. 238/IV/2020] dhe Vendimit [nr. 239/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19 në territorin e Komunës” së Prizrenit, Dragashit dhe Istogut, respektivisht**
 - (i) Nëse “ndërhyrja” në të drejtën e lirisë së lëvizjes është e “përcaktuar me ligj”
138. Gjykata fillimisht rikujton që në Aktgjykimin KO54/20, ka sqaruar parimet përgjithshme që burojnë nga praktika gjyqësore e GJEDNJ-së dhe e Gjykatës, përkatësi me vlerësimin nëse “ndërhyrja”, përkatësisht kufizimi i një të drejtë, është “e përcaktuar me ligj” (shih paragrafët 208 deri më 211 të Aktgjykimit në rastin KO54/20).
139. Siç është sqaruar në Aktgjykimin KO54/20, emëruesi i përbashkët i kriterëve të nevojshme për vlerësimin e “përcaktueshmërisë me ligj”, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, rezultojnë të përmbajë të paktën elementet në vijim: (i) “ndërhyrja” në një të drejtë dhe liri themelore duhet të ketë bazë ligjore; (ii) ligji përkatës, duhet të ketë cilësinë e duhur, përkatësisht, dhe në parim, duhet të jetë i formuluar me saktësi të mjaftueshme për t’u mundësuar qytetarëve të rregullojnë sjelljen e tyre; këta të fundit duhet të jenë në gjendje, nëse kanë nevojë me këshilla të përshtatshme, për të parashikuar, në një shkallë të arsyeshme në rrethanat e caktuara, pasojat të cilat mund t’i sjellë një veprim i caktuar; (iii) saktësia dhe preciziteti i ligjit janë të nevojshme, por gjithashtu mund të rezultojnë në “ngurtësi të tepërt”, prandaj i njëjti duhet gjithashtu të ketë të mundur t’i përshtatet rrethanave të ndryshueshme, dhe i takon institucioneve përkatëse, gjykatave respektivisht, që të bëjnë interpretimin e tij; dhe (iv) në çështjet që afektojnë të drejtat dhe liritë themelore do të ishte në kundërshtim me sundimin e ligjit, që diskrecioni ligjor i dhënë ekzekutivit të shprehet në termat e një pushteti të papenguar. Si pasojë, “ligji” duhet të tregojë me qartësi të mjaftueshme fushën e çdo diskrecioni të tillë dhe mënyrën e ushtrimit të tij. (Shih, në këtë kontekst, rastet e GJEDNJ-së, *Kudrevičius dhe të tjerët kundër Lituanisë*, kërkesa nr.37553/05, Aktgjykim i 15 tetorit 2015, paragrafët 108-110 dhe referencat e cituara aty; *Navalnyy kundër Rusisë*, kërkesat nr. 29580 dhe 4 të tjera, Aktgjykim i 15 nëntorit 2018, paragrafët 115-119 dhe referencat e cituara aty; *Tommaso kundër Italisë*, kërkesa nr. 43395/09, Aktgjykim i 23 shkurtit 2017, paragrafët 106-109 dhe referencat e cituara aty; dhe *Khlyustov kundër Rusisë*, Aktgjykim i 11 tetorit 2013, paragrafët 68, 69 dhe 70 dhe referencat e përdorura aty).
140. Bazuar në sqarimet e lartcekura, dhe për të vlerësuar nëse Vendimet e kontestuara, plotësojnë kriterin e “përcaktueshmërisë me ligj”, Gjykata duhet të vlerësojë, nëse në nxjerrjen e Vendimeve të kontestuara, përmes të cilit është “ndërhyrë” në lirinë e lëvizjes së qytetarëve të komunave të afektuara, të garantuar përmes nenit 35 të Kushtetutës, Qeveria është bazuar në autorizimet ligjore të dhëna me ligj të Kuvendit, përkatësisht Ligjin për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse.

141. Gjykata rikujton që Vendimet e kontestuara janë nxjerrë mbi bazën vijuese ligjore (shih pjesën “Baza ligjore mbi të cilën janë nxjerrë Vendimet e kontestuara” pas paragrafit 82 të këtij Aktgjykimi, ku ceket përmbajtja e të gjitha neneve vijuese; shih po ashtu paragrafët 42-47 ku citohen Vendimet e kontestuara të Ministrisë së Shëndetësisë dhe përmbajtja e tyre): (i) paragrafi 2 i nenit 145 [Vazhdimësia e Marrëveshjeve Ndërkombëtare dhe e Legjislacionit të Aplikueshëm] të Kushtetutës; (ii) neni 10 (Përgjegjësia për administratën shtetërore) dhe neni 11 (Ministria) i Ligjit nr. 6/L-113 për Organizimin dhe Funksonimin e Administratës Shtetërore dhe të Agjencive të Pavaruara; (iii) paragrafi 1.11 i nenit 12 (Masat dhe veprimet) dhe neni 89 (Përgjegjësitet e Ministrisë) i Ligjit për Shëndetësi; (iv) paragrafi 1.4 i nenit 8 (Ministri) dhe paragrafi 1 i Shtojcës 10 të Rregullores nr. 05/2020 për Fushat e Përgjegjësisë Administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive; (v) nenet 3, 4, 33, 41, 44, 47 dhe 53 [pa tituj] të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse; (vi) nenet 44 (Akti administrativ), 46 (Forma e aktit administrativ) dhe 47 (Struktura dhe elementet e detyrueshme të aktit administrativ të shkruar) të Ligjit nr. 05/L-031 për Procedurën e Përgjithshme Administrative (në tekstin e mëtejshëm Ligji për Procedurën e Përgjithshme Administrative); (vii) neni 27 [pa titull] i Ligjit nr. 03/L-202 për Konfliktet Administrative; (viii) Vendimi i Qeverisë nr. 01/11 i datës 15 mars 2020; dhe (ix) Aktgjykimi KO54/20.
142. Në këtë kontekst, Gjykata vëren se (i) paragrafi 2 i nenit 145 të Kushtetutës, përcakton se legjislacioni i aplikueshëm në ditën e hyrjes në fuqi të kësaj Kushtetute vazhdon të zbatohet për aq sa të jetë në pajtueshmëri me të njëjtën, derisa të mos shfuqizohet, zëvendësohet ose amendamentohet në pajtueshmëri me këtë Kushtetutë. Gjykata vëren se Ligji për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse ka hyrë në fuqi më 15 maj 2008, dhe rrjedhimisht para hyrjes në fuqi të Kushtetutës, megjithatë, nuk është kontestuese se ky ligj është në fuqi dhe i aplikueshëm në rrethanat e rastit konkret; (ii) nenet 10 e 11 të Ligjit nr. 6/L-113 për Organizimin dhe Funksonimin e Administratës Shtetërore dhe të Agjencive të Pavaruara, përcaktojnë, ndër të tjera, çështje që ndërlidhen me përgjegjësinë e një Ministri para Qeverisë e Kuvendit, fushëveprimin e veprimtarisë së tij dhe përgjegjësinë për të gjithë sistemin ministror brenda fushës përkatëse të përgjegjësisë, megjithatë, asnjëra prej këtyre dispozitave të referuara nuk janë relevante për të vlerësuar “*përcaktueshmërinë me ligj*” të “*ndërhyrjes*” në të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me Kushtetutë; (iii) në Aktgjykimin KO54/20, Gjykata ka vlerësuar relevancën e paragrafit 1.11 të nenit 12 dhe nenin 89 të Ligjit për Shëndetësi, duke konstatuar se të njëjtit, nuk i japin Qeverisë, në rrethanat e rastit konkret, as Ministrisë së Shëndetësisë, autorizimin për të “*ndërhyrë*” në të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me Kushtetutë, siç është bërë përmes Vendimeve të kontestuara (shih paragrafët 274-288 të Aktgjykimit KO54/20); (iv) ngjashëm, paragrafët 1.4 të nenit 8 dhe paragrafit 1 të Shtojcës 10 të Rregullores nr. 05/2020 për Fushat e Përgjegjësisë Administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive, përcaktojnë mundësinë e Ministrit përkatës për të “*nxjerr vendime dhe akte nënligjore në kuadër të fushës së përgjegjësisë administrative të ministrisë*” dhe kompetencën e Ministrisë së Shëndetësisë për, ndër tjerash, përgatitjen e politikave publike, hartimin e akteve ligjore dhe miratimin e akteve nënligjore, por të njëjtat, nuk përmbajnë autorizimin për të “*ndërhyrë*” në të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me Kushtetutë, siç është bërë përmes Vendimeve të kontestuara; (v) nenet 3, 4, 33, 41, 44, 47 dhe 53 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e

Sëmundjeve Ngjitëse janë relevante për vlerësimin nëse “*ndërhyrjet*” në të drejtat dhe liritë themelore përmes Vendimeve të kontestura të Ministrisë së Shëndetësisë, janë të “*përcaktuara në ligj*”. Gjykata rikujton që përmbajten e neneve 41, 44 dhe 47 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, e ka sqaruar në Aktgjykimin KO54/20 (shih paragrafët 227-273 të Aktgjykimit KO54/20), ndërsa nenet 3, 4 dhe 53 të këtij ligji do t’i analizojë në vijim në kontekst të vlerësimit të “*përcaktueshmërisë me ligj*”, përderisa nenin 33, do ta shqyrtojë në kontekst të vlerësimit të kushtetutshmërisë së Vendimit të 12 prillit 2020 për shpalljen e komunës së Prizrenit “*zonë karantinë*”; (vi) nenet 44, 46 dhe 47 të Ligjit për Procedurën e Përgjithshme Administrative dhe nenin 27 të Ligjit nr.03/L-202 për Konfliktet Administrative, përcaktojnë llojet e aktit administrativ, formën e strukturën e tij dhe afatet për paditë përkatëse, respektivisht, megjithatë, të njejtat nuk përmbajnë autorizimin për të “*ndërhyrë*” në të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me Kushtetutë, siç është bërë përmes Vendimeve të kontestuara. Thënë këtë, Gjykata do të marrë parasysh nenin 44 të Ligjit për Procedurën e Përgjithshme Administrative në lidhje me nenin 45 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, në vlerësimin e “*përcaktueshmërisë me ligj*” të “*ndërhyrjes*” në të drejtat dhe liritë themelore; ndërsa (vii) Vendimi i Qeverisë nr. 01/11 i 15 marsit 2020, i delegon Ministrisë së Shëndetësisë kompetencën e vendimarrjes përkitazi me parandalimin dhe luftimin e pandemisë, por nuk është relevant në vlerësimin nëse Ligji për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse ia përcakton Ministrisë së Shëndetësisë autorizimin për të “*ndërhyrë*” në të drejtat dhe liritë themelore të përcaktuara me Kushtetutë. Siç është sqaruar në Aktgjykimin KO54/20, një autorizim i tillë mund t’i bartet pushtetit ekzekutiv vetëm përmes ligjit të miratuar nga Kuvendi.

143. Prandaj, Gjykata konsideron që relevante për të vlerësuar “*përcaktueshmërinë me ligj*” të “*ndërhyrjes*” në lirinë e lëvizjes së garantuar përmes nenit 35 të Kushtetutës, përmes Vendimeve të kontestuara, janë nenet 3, 4, 41, 44 e 45 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse. Në kontekst të këtyre neneve, dhe neneve 35 e 55 të Kushtetutës, praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së dhe asaj të Gjykatës, me theks të veçantë, në Aktgjykimin KO54/20, Gjykata në vijim do të vlerësojë nëse në nxjerrjen e Vendimeve të kontestuara, Ministria e Shëndetësisë, ka vepruar bazuar në autorizimet e përcaktuara përmes Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse.
144. Gjykata rikujton që në Aktgjykimin KO54/20, Gjykata, ndër të tjera dhe për aq sa është relevante për rrethanat e rastit konkret, kishte saktësuar: (i) se Ministria e Shëndetësisë, respektivisht Qeveria, është e autorizuar që të nxjerrë vendime me qëllim të parandalimit dhe luftimit të pandemisë, për aq sa është e autorizuar përmes Ligjit për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse dhe Ligjit për Shëndetësi (shih paragrafin 325 të Aktgjykimit KO54/20); (ii) përmbajten e neneve 41 dhe 44 të Ligjit për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse, përkatësisht fushëveprimin e tyre dhe kufizimet përkatëse, brenda të cilave Ministria e Shëndetësisë është e autorizuar të veprojë në bazë të atij ligji (shih paragrafët 227-273 të Aktgjykimit të KO54/20); dhe (iii) se neni 45 i Ligjit për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse, specifikon që të gjitha masat e përshkruara në nenet 41 dhe 44 të këtij Ligji, ndaj individëve dhe institucioneve urdhërohen me anë të aktvendimit me procedurë administrative. Gjykata kishte theksuar se ky nen është relevant për të treguar se me çfarë

procedure duhet të ndërmerren masat e përshkruara në nenet 41 dhe 44 për individë dhe institucione. (Shih paragrafin 233 të Aktgjykimit të KO54/20).

145. Gjykata gjithashtu rikujton se paragrafi 2 i nenit 41 të Ligjit për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse, ndër të tjera, përcakton që me qëllim të parandalimit të “*futjes*” dhe “*përhapjes*” të një sëmundje ngjitëse në “*tërë vendin*”, Ministria e Shëndetësisë, mund të (i) ndalojë **udhëtimin** në vendin ku është përhapur epidemia e ndonjëres sëmundje; dhe (ii) ndalojë **qarkullimin** në “*rajonet e infektuara ose drejtpërsëdrejti të rrezikuara*”, siç është përcaktuar në pikat a) dhe b) të nenit të lartcekur. Gjykata ka sqaruar përmbajtjen e këtij neni në Aktgjykimin KO54/20 (shih paragrafët 237-253 të të njëjtit Aktgjykim). Përkitazi me pikat a) dhe b) të paragrafit 2 të nenit 41 të ligjit të lartcekur, e të aplikueshëm edhe në rrethanat e rastit konkret, Gjykata përkitazi me (i) pikën a) kishte sqaruar dhe arsyetuar, ndër të tjera, se qëllimi i saj nuk mund të kuptohet që i jep autorizim Ministrisë së Shëndetësisë, respektivisht Qeverisë, për të kufizuar udhëtimin në të gjithë Republikën e Kosovës dhe se qëllimi i saj është që të ndalojë udhëtimin “*në vendin*” ku është përhapur epidemia, për shembull, të ndalojë shkuarjen apo udhëtimin në një fshat, qytet, vend ose lokacion të caktuar gjeografik ku është përhapur epidemia (shih paragrafët 242, 243 e 247 të Aktgjykimit KO54/20); ndërsa përkitazi me (ii) pikën b) kishte sqaruar dhe arsyetuar, ndër të tjerash se, qëllimi i saj është që të ndalojë qarkullimin në “*rajonet e infektuara*” dhe në “*rajonet drejtpërsëdrejti të rrezikuara*”, dhe duke u referuar specifikisht në kontekst rajonal, ka përjashtuar mundësinë e ndalimit të qarkullimit në të gjithë territorin e Republikës së Kosovës dhe për të gjithë qytetarët e saj (shih paragrafin 251-253 të Aktgjykimit KO54/20).
146. Rrjedhimisht, përmes Aktgjykimit KO54/20, Gjykata kishte njohur faktin që pikave a) dhe b) të paragrafit 2 të nenit 41 të Ligjit për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse, ia njohin mundësinë Ministrisë së Shëndetësisë, për të ndaluar (i) **udhëtimin** dhe (ii) **qarkullimin** në “*vendin ku është përhapur epidemia*”, “*rajonet e infektuara*” dhe “*rajonet drejtpërsëdrejti të rrezikuara*”. Këto masa, bazuar në nenin 3 të Ligjit për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse, mund të ndërmerren nga Ministria e Shëndetësisë me propozimin e IKSHPK-së, dhe e cila bazuar në nenin 4 të të njëjtit ligj, ndër institucionet e tjera shëndetësore të përcaktuara në këtë nen, ka kompetencën për “*mbrojtjen nga sëmundjet ngjitëse që rrezikojnë tërë vendin*”. Rrjedhimisht, përcaktimi i “*vendit ku është përhapur epidemia*”, “*rajoneve të infektuara*” dhe “*rajoneve drejtpërsëdrejti të rrezikuara*” është në kompetencë të institucioneve përkatëse shëndetësore me rekomandimin e të cilave më pas vepron Ministria e Shëndetësisë.
147. Prandaj, Gjykata thekson se (i) për qëllime të pikave a) dhe b) të paragrafit 2 të nenit 41 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse dhe në linjë me Aktgjykimin KO54/20, komunat Prizren, Dragash dhe Istog, respektivisht, mund të kualifikohen si “*vende*” apo “*rajone*”; (ii) vlerësimi nëse të njëjtat kualifikohen si “*vende ku është përhapur epidemia*” apo “*rajone të infektuara*” e “*rajone drejtpërsëdrejti të rrezikuara*”, është kompetencë e institucioneve shëndetësore të përcaktuara përmes Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, mbi bazën e rekomandimeve shëndetësore të të cilave, vepron Ministria e Shëndetësisë; dhe (iii) akti të cilit i referohet

paragrafi 1 i nenit 45 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, i cili përcakton mekanizimin përmes të cilit zbatohet procedura e përcaktuar në paragrafët a) dhe b) të paragrafit 2 të nenit 41 të ligjit të lartcekur, lexuar së bashku me nënparagrafin 1.2 të paragrafit 1 të nenit 44 të Ligjit për Procedurën e Përgjithshme Administrative, nuk pamundësojnë ndërmarrjen e masave përkatëse ndaj “individëve” dhe “institucioneve” në rajonet e afektuara. Më saktësisht, përdorimi i shumësit në raport me “individët” dhe “institucionet” në paragrafin 1 të nenit 45 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, lexuar së bashku “vendet” e “rajonet” e referuara në pikat a) dhe b) të paragrafit 2 të nenit 41 të të njëjtit ligj, mundëson nxjerrjen e akti i cili i drejtohet një “grupi personash të përcaktueshëm në bazë të karakteristikave të përgjithshme” për qëllime të nënparagrafit 1.2 të paragrafit 1 të nenit 44 të Ligjit për Procedurën e Përgjithshme Administrative.

148. Duke rikujtuar që Vendimet e kontestuara të Ministrisë së Shëndetësisë, janë nxjerrë me dhe pas propozimit të IKSHPK-së të datës 12 prill 2020, e cila “konsideron se infeksioni është përhapur në atë komunë apo e njëjta konsiderohet drejtpërsëdrejti e rrezikuar”, dhe se, siç është sqaruar më lart, ndërmarrja e masave të përcaktuara përmes pikave a) dhe b) të paragrafit 2 të nenit 41 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse është e mundshme në këto “vende” dhe/ose “rajone”, Gjykata duhet të konstatojë se “ndërrhyrjet”, përkatësisht kufizimi i lirisë së lëvizjes së qytetarëve në “rajonet” e Prizrenit, Dragashit, dhe Istogut, respektivisht, përmes Vendimeve të kontestuara, janë “të përcaktuara në ligj”.
149. Gjykata thekson se për qëllime të këtij konstatimi, nuk është e nevojshme edhe analiza e nenit 44 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, sqarime të mjaftueshme përkitazi me të cilin janë dhënë në Aktgjykimin KO54/20. (Shih paragrafët 254 deri më 261 të Aktgjykimit KO54/20). Thënë këtë, rasti nuk është i njëjtë përkitazi me nenin 53 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, bazuar mbi të cilin, janë saktësuar “kundërvajtjet administrative” të aplikueshme në rast të moszbatimit të Vendimeve të kontestuara. Gjykata duhet të vlerësojë rrjedhimisht nëse pika IV për komunat e Dragashit dhe Istogut dhe pika V për komunën e Prizrenit, të Vendimeve të kontestuara, janë gjithashtu të bazuara në ligj.
150. Gjykata në këtë kontekst, rikujton që pika V e dispozitivit të Vendimit [nr.229/IV/2020] për komunën e Prizrenit dhe pika IV e dispozitivit të Vendimeve [nr.238/IV/2020] dhe [nr.239/IV/2020], për komunat e Dragashit dhe Istogut, përcaktojnë si vijon:

“IV. [V.] Mosrespektimi i masave të përcaktuara në këtë vendim konsiderohet, sipas ligjit, si kundërvajtje administrative dhe dënohet me gjobë, prej 1,000 Euro deri 2.000 Euro për personat fizikë dhe prej 3,000 Euro deri në 8,000 Euro për personat juridikë, ndërsa personi përgjegjës i personit juridik dënohet prej 500 Euro deri 1,500 Euro. Në përputhje me ligj, gjobat shqiptohen nga Inspektorati kompetent.”

151. Gjykata rikujton që tri pikat e para (I, II dhe III) të Vendimeve të kontestuara përkitazi me komunat e Dragashit dhe Istogut respektivisht, (i) ndalojnë “qarkullimin e personave fizikë jashtë shtëpive/banesave të tyre” në komunat

përkatëse, siç është përcaktuar në pjesën I; (ii) ndalojnë “qarkullimin e automjeteve” në komunat përkatëse, siç është përcaktuar në pjesën II; (iii) përcaktojnë “kushtet që duhet plotësuar për personat fizikë gjatë qarkullimit të lejueshëm”, siç është përcaktuar në pjesën III. Gjykata po ashtu rikujton që pikat e lartcekura të Vendimeve të kontestuara, përputhen me pikat I, III dhe IV të Vendimit të kontestuar përkitazi me komunën e Prizrenit, dhe i cili, për dallim, në pikën II të tij, gjithashtu përcakton “ndalimin e hyrjeve-daljeve nga Komuna e Prizrenit”. Të tri Vendimet e kontestuara, përcaktojnë gjobat që do shqiptohen në rast të mosrespektimit të masave të përcaktuara në Vendimet përkatëse, duke u referuar në nenin 53 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse.

152. Gjykata fillimisht thekson se ky nen, i definon si kundërvajtje administrative sanitare, masat e përcaktuara si të tilla përmes Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, dhe për të cilat, shqiptohen dënime me gjobë nga organet e Inspektoratit Sanitar të Kosovës. Këto gjoba, bazuar në këtë nen, arrijnë shumën prej 1.000 deri 2.000 euro për persona fizikë, kurse prej 3.000 deri 8.000 euro për persona juridikë. Të njejtat mund të shqiptohen në rast të kushteteve të caktuara në po këtë nen, përkatësisht pikave, a), b), c) dhe d) të tij. Më specifikisht, gjoba mund të shqiptohet për kundërvajtje administrative, (i) nëse konstatohet dhe nuk paraqitet sëmundja, vdekja nga sëmundja ngjitëse, epidemia, tajimi i shkaktarëve të sëmundjeve të caktuara ngjitëse, bartja e viruseve të hepatitit B dhe C, bartja e virusit 17 të HIV-it, bartja e parazitëve të malaries, lëndimi nga kafsha e tërbuar ose nga kafsha për të cilën dyshohet se është e tërbuar, siç është përcaktuar në pikën a) të nenit 53 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, por në ndërlidhje me nenin 13 të tij. Ky i fundit, paraqet detyrimin e paraqitjes së sëmundjes ngjitëse, të përcaktuar specifikisht në përmbajtjen e tij në pikat a) deri në j); dhe (ii) nëse nuk e bëhet imunizimi, seroprofilaksa dhe kimioprofilaksa, siç është përcaktuar në pikën b) të nenit 53 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, por gjithashtu në ndërlidhje me nenet 28 deri 32 të tij. Këto të fundit, përcaktojnë kushtet e transportimit të personave të sëmurë apo për të cilët ekziston i njejti dyshim, në mënyrë që të bëhet e “pamundshme përhapja e infektimit”, dhe detyrimin e mbrojtjes me barna për personat të cilët janë të kërcënuar nga rreziku për t’u infektuar nga sëmundjet e përcaktuara në këtë nen.
153. Paragrafët c) dhe d) të neni 53 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, gjithashtu përcaktojnë kundërvajtje administrative sanitare dhe gjobat përkatëse, për rastet në të cilat (i) nuk merren masat e parashikuara për parandalimin dhe luftimin e përhapjes së mëtejme të infeksionit ose masat e tjera më të domosdoshme kundërepidemike dhe higjienike që kushtëzohen nga natyra e sëmundjes, siç është përcaktuar në pikën c) të këtij neni; dhe (ii) nuk caktohen masat, detyrat dhe përgjegjësitë për mbrojtje nga sëmundjet ngjitëse dhe nuk zbatohen masat përkatëse tekniko-sanitare, higjienike dhe të tjera për mbrojtjen nga sëmundjet ngjitëse, siç është përcaktuar në pikën d) të të njëjtit nen.
154. Gjykata vëren se paragrafi c) i nenit të lartcekur, i cili është relevant në rrethanat e rastit konkret, dhe përmban diskrecion më të madh në raport me pikat tjera të lartcekura, i referohet “masave”, përkatësisht masave të parashikuara për parandalimin dhe luftimin e përhapjes së mëtejme të infeksionit ose masat e

tjera më të domosdoshme kundërepidemike dhe higjienike që kushtëzohen nga natyra e sëmundjes.

155. Thënë këtë, këto “masa” për parandalimin dhe luftimit e sëmundjeve ngjitëse, janë të përcaktuara në (i) Kapitullin III; dhe (ii) nenet 34 deri me 39 nën titullin “Masat tjera për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse” të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse. Më saktësisht, Kapitulli III, në nenin 8 të tij, përcakton masat e përgjithshme dhe masat e veçanta. Të parat janë të listuara saktësisht në paragrafin 2, ndërsa të dytat në paragrafin 3 të këtij neni. Asnjëra prej këtyre masave, nuk ndërlidhet me masat e përcaktuara si “kundërvajtje administrative” përmes Vendimeve të kontestuara. Gjykata vëren, pikën i) të paragrafit 3 të nenit 8 të ligjit në fjalë, dhe i cili, i referohet masave “tjera të përcaktuara me këtë Ligj”. Megjithatë, këto të fundit, siç u theksua më lart, janë në fakt të përcaktuara në nenet 34, 35, 36, 37, 38 dhe 39 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, dhe të cilat, gjithashtu saktësisht përcaktojnë masat të cilat kualifikohen si kundërvajtje administrative, dhe të cilat gjithashtu, nuk përmbajnë asnjërën nga masat e përcaktuara si “kundërvajtje administrative” përmes Vendimeve të kontestuara.
156. Përpos nenit 53 dhe bazuar në të cilin janë nxjerrë pikat IV dhe V të Vendimeve të kontestuara, Gjykata gjithashtu do të vlerëson nëse nenet e tjera të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, përkatësisht ato të përcaktuara në Kapitullin VII përkitazi me Dispozitat Ndëshkimore, parashohin kundërvajtjet administrative të përcaktuara përmes Vendimeve të kontestuara. Në këtë aspekt, Gjykata vëren se neni 54 i ligjit të lartcekur, gjithashtu përcakton dënime me gjobë për personat fizikë, prej 1.000 deri në 2.000 euro dhe për personat juridikë prej 3.000 deri në 8.000 euro, nëse nuk zbatohen ose kryhen masat e parapara në pikat a), b), c), d), dhe e) të paragrafit të parë të tij, dhe të cilat, nuk reflektojnë asnjërën nga “kundërvajtjet administrative” të përcaktuara përmes Vendimeve të kontestuara. E njëjta vlen edhe për nenet 55 dhe 56 të ligjit përkatës, dhe të cilat përcaktojnë dënim me gjobë për kundërvajtje, në rastin e parë, prej 250 deri me 1.000 euro, për personin fizik, nëse aplikohen rrethanat ose situatat e parapara në pikat a), b), c), d), d), f), e), g), ndërsa në rastin e dytë, prej 500 deri në 1000 euro, për personin fizik, nëse aplikohen rrethanat ose situatat e parapara në pikat a) dhe b). Asnjëra nga këto baza ligjore, gjithashtu nuk reflektojnë asnjërën nga “kundërvajtjet administrative” të përcaktuara përmes Vendimeve të kontestuara.
157. Për më tepër, Gjykata gjithashtu rikujton që Grupi Parlamentar i Lëvizjes VETËVENDOSJE! thekson se bazuar në pikën (m) të nenit 31 të Ligjit për Inspektoratin Sanitar, “mosrespektimi i pjesshëm ose i plotë i detyrave e vendimeve që merren nga organet e Inspektoratit Sanitar të Kosovës”, është kundërvajtje administrative sanitare dhe shqiptohet në bazë të vendimit/eve të nxjerra nga Inspektorati Sanitar. Megjithatë, neni 31 i këtij ligji, gjithashtu përcakton saktësisht shkeljet të cilat përbëjnë kundërvajtje sanitare, dhe asnjëra nga “kundërvajtjet administrative” të përcaktuara përmes Vendimeve të kontestuara, nuk janë pjesë e kësaj liste të përshkruar saktësisht në nenin e lartcekur të Ligjit për Inspektoratin Sanitar. Pika m) e nenit 31 e Ligjit për Inspektoratin Sanitar i referohet moszabtimimit të vendimeve të marra nga

Inspektoriati Sanitar i Kosovës, dhe që nuk është rasti në rrethanat e rastit konkret.

158. Në fakt, “kundërvajtjet administrative” të përcaktuara përmes Vendimeve të kontestuara, përkatësisht ato të përcaktuara përmes (i) pikave I, II dhe III të Vendimeve [nr.238/IV/2020] dhe [nr.239/IV/2020] “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19 në territorin e Komunës” së Dragashit dhe Istogut, respektivisht, e që ndërlihen me “ndalimin e qarkullimit të personave fizikë jashtë shtëpive/banesave të tyre”; “qarkullimin e automjeteve”; dhe “detyrimet e personave fizikë gjatë qarkullimit të lejueshëm”; dhe (ii) pikave I, II, III dhe IV të Vendimit [nr. 229/IV/2020] “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19 në territorin e Komunës” së Prizrenit, e që ndërlihen me “ndalimin e qarkullimit të personave fizikë jashtë shtëpive/banesave të tyre”; “ndalimin e hyrje-daljeve”, “qarkullimin e automjeteve”; dhe “detyrimet e personave fizikë gjatë qarkullimit të lejueshëm”, burojnë nga përmbajtja e paragrafit 2 të nenit 41 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, dhe i cili në pikat a) dhe b) të tij, Ministrisë së Shëndetësisë, ia përcakton kompetencën për (i) të ndaluar udhëtimin në vendin ku është përhapur epidemia e ndonjëres nga sëmundjet ngjitëse; ose (ii) të ndaluar qarkullimin në rajonet e infektuara ose drejtpërsëdrejti të rrezikuara, masa këto të cilat, bazuar në të njëjtin nen, përcaktohen me aktet nënligjore të Ministrisë së Shëndetësisë dhe zbatohen duke e ndjekur procedurën e përcaktuar përmes nenit 45 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse.
159. Gjykata në këtë kontekst, fillimisht vëren se një akt i tillë nënligjor nuk është i publikuar në Gazeten Zyrtare të Republikës së Kosovës, përkundër faktit që bazuar nënin 58 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, Ministria e Shëndetësisë, ka patur për detyrë të nxjerrë aktet nënligjore lidhur me masat, detyrimet dhe përgjegjësitë për zbatimin e mbrojtjes dhe luftimin e sëmundjeve ngjitëse, brenda gjashtë (6) muajve nga data e hyrjes së këtij Ligji në fuqi, datë kjo e cila daton në vitin 2008. Për më tepër, “kundërvajtjet administrative” të përcaktuara përmes Vendimeve të kontestuara, janë përcaktuar përmes procedurës së përcaktuar në nenin 45 të ligjit të lartcekur, përkatësisht përmes një akti të Ministrisë së Shëndetësisë, dhe nuk janë të definuara si kundërvajtje administrative në vet Ligjin për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse. Më saktësisht, “kundërvajtjet administrative” të parashikuara përmes Vendimeve të kontestuara, janë përcaktuar përmes një vendimi të Ministrisë së Shëndetësisë.
160. Në kontekst të diskrecionit të Ministrisë së Shëndetësisë, për të përcaktuar kundërvajtje administrative dhe të cilat nuk janë saktësisht “të përcaktuara në ligj”, Gjykata fillimisht rikujton që Kuvendi, në vitin 2016 ka nxjerrë Ligjin nr.05/L-087 për Kundërvajtje (në tekstin e mëtejme: Ligji për Kundërvajtje), dhe sipas (i) nenit 170 (Pushimi i vlefshmërisë së legjislacionit ekzistues në fuqi) të të cilit, është përcaktuar se me hyrjen në fuqi e tij e që bazuar në nenin 171 (Hyrja në fuqi), kjo ka ndodhur në “janar të vitit 2017”, “pushon të vlejë legjislacioni në fuqi për kundërvajtjen.”; dhe (ii) nenit 167 (Harmonizimi i dispozitave që nuk janë në pajtim me këtë ligj) të tij, është përcaktuar që “Dispozitat për kundërvajtjen që nuk janë në pajtim me këtë ligj, do të harmonizohen brenda afatit prej një (1) viti nga data e hyrjes në fuqi e këtij

ligji". Në këtë aspekt, Gjykata gjithashtu thekson se Ligji për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, nuk është plotësuar/ndryshuar asnjëherë nga Kuvendi.

161. Thënë këtë, janë gjithashtu dy nene të Ligjit për Kundërvajtje, dhe të cilat, janë relevante në vlerësimin e "*përcaktueshmërisë me ligj*" të pikave IV për komunën e Dragashit dhe Istogut, dhe pikës V për komunën e Prizrenit, përkitazi me "*kundërvajtjet administrative*". Këto janë nenet 3 (Parimi i ligjshmërisë) dhe 7 (Përcaktimi i kundërvajtjes) të Ligjit për Kundërvajtjet. I pari, përkatësisht neni 3, për aq sa është relevante për rrethanat e rastit konkret, përcakton se (i) askush nuk mund të dënohet për kundërvajtje apo t'i shqiptohet sanksioni kundërvajtës për veprën e cila para se të jetë kryer nuk ka qenë e përcaktuar si kundërvajtje me ligj ose me akte (rregullore komunale) të Kuvendit të Komunës dhe për të cilën nuk ka qenë i përcaktuar sanksioni kundërvajtës, përmes paragrafit të parë të tij; dhe (ii) përkufizimi i një kundërvajtje duhet të përcaktohet në mënyrë të saktë dhe nuk lejohet interpretimi sipas analogjisë, duke theksuar se në rast të paqartësisë, përkufizimi i kundërvajtjes interpretohet në favor të personit ndaj të cilit zhvillohet procedura për kundërvajtje, përmes paragrafit të dytë të tij. Ndërsa i dyti, përkatësisht neni 7, për aq sa është relevante për rrethanat e rastit konkret, gjithashtu përcakton se (i) kundërvajtjet dhe sanksionet për kundërvajtje mund të përcaktohen me ligj dhe me akte (rregullore komunale) të Kuvendit të Komunës, me këtë të fundit me kompetencë vetëm për shkeljet e akteve të organeve komunale të cilat ata i nxjerrin brenda fushës së kompetencave të tyre, siç është përcaktuar në paragrafin e parë dhe të dytë të tij; dhe (ii) organi i cili është i autorizuar të përcaktoj kundërvajtje dhe sanksione për kundërvajtje, përkatësisht Kuvendi i Republikës ose Kuvendi Komunal, këtë autorizim nuk mund ta bartë në organe të tjera, siç është përcaktuar në paragrafin e tretë të tij.
162. Në këtë kontekst, Gjykata së pari rikujton se "*kundërvajtjet administrative*" të përcaktuara përmes Vendimeve të kontestuara nuk janë të përcaktuara përmes neneve 8, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 53, 54, 55 e 56 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse e as në nenin 31 të Ligjit për Inspektoratin Sanitar. Së dyti gjithashtu vëren se përderisa pikat a) dhe b) të paragrafit 2 të nenit 41 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, i referohen mundësisë së marrjes së masave përkatëse e të përcaktuara përmes Vendimeve të kontestuara, i njëjti nen përcakton se të njëjtat së pari duhet të specifikohen përmes një akti nënligjor dhe më pas të përcaktohen përmes ndjekjes së procedurës të përcaktuar në nenin 45 të të njëjtit ligj. Në këtë kontekst, Gjykata vë theks në tri çështjet në vijim: (i) se bazuar në paragrafin 1 nenit 3 të Ligjit për Kundërvajtjet, kundërvajtjet duhet të përcaktohen në mënyrë të saktë në një ligj të Kuvendit ose akt të Kuvendit Komunal dhe nuk lejohet interpretimi sipas analogjisë. Gjykata rikujton se kundërvajtjet e përcaktuara përmes Vendimeve të kontestuara nuk janë të përcaktuara në mënyrë të saktë as në Ligjin për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse e as në Ligjin për Inspektoratin Sanitar; (ii) se bazuar në paragrafin 3 të nenit 7 të Ligjit për Kundërvajtjet, organi i autorizuar që të përcaktoj kundërvajtje dhe sanksione për kundërvajtje, e që bazuar në këtë ligj, siç u theksua më lart, është vetëm Kuvendi i Republikës dhe Kuvendi Komunal, këtë autorizim nuk mund ta bartë në organe të tjera, përfshirë Qeverinë; dhe (iii) se kundërvajtjet dhe sanksionet për kundërvajtje, mund të përcaktohen me ligj të Kuvendit të Republikës dhe me

akte të Kuvendit të Komunës, siç është përcaktuar përmes paragrafit 1 të nenit 7 të Ligjit për Kundërvajtjet, ndërsa gjithashtu nëse nuk ky nuk është rasti, askush nuk mund të dënohet për kundërvajtje apo t'i shqiptohet sanksioni kundërvajtës për veprën e cila para se të jetë kryer nuk ka qenë e përcaktuar si kundërvajtje me ligj ose me akte të Kuvendit të Komunës bazuar, siç është përcaktuar në paragrafin 1 të nenit 3 të të njëjtit ligj.

163. Në këtë kontekst, Gjykata konstaton se *“kundërvajtjet administrative”* që ndërlihen me mosrespektimin e *“ndalimit të qarkullimit të personave fizikë jashtë shtëpive/banesave të tyre”*; *“ndalimin e hyrje-daljeve”*, *“qarkullimin e automjeteve”*; dhe *“detyrimet e personave fizikë gjatë qarkullimit të lejueshëm”*, të përcaktuara përmes Vendimeve të kontestuara, nuk janë *“të përcaktuara në ligj”*, përkatësisht në Ligjin për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjithëse, dhe për më tepër, të njëjtat janë përcaktuar përmes vendimeve të një ministrie, përkatësisht Ministrisë së Shëndetësisë, dhe jo përmes një ligji të Kuvendit të Republikës ose edhe një akti të Kuvendit Komunal.
164. Gjykata thekson, siç ka bërë edhe në Aktgjykimin KO54/20, se Ligji për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjithëse, nuk i ofron autorizimet adekuate Qeverisë për luftimin dhe parandalimin e pandemisë COVID-19. Pikërisht për këtë arsye, përmes Aktgjykimit KO54/20, kishte përcaktuar një datë tjetër të hyrjes në fuqi të Aktgjykimit të saj, respektivisht datën 13 prill 2020, duke theksuar se deri në këtë datë, institucionet relevante të Republikës së Kosovës, në radhë të parë Kuvendi, duhet të ndërmarrin masat e duhura për tu siguruar që kufizimet e nevojshme të të drejtave dhe lirive themelore më qëllim të ruajtjes së shëndetit publik, të bëhen në përputhshmëri me Kushtetutën dhe Aktgjykimin KO54/20. Një gjë e tillë, siç është sqaruar në pjesën III të këtij Aktgjykimi, nuk ka ndodhur.
165. Thënë këtë, dhe përkundër domosdoshmërisë që në rrethanat e pandemisë aktuale, Qeveria (i) *“duhet të jenë në gjendje të veprojnë shpejt dhe me efikasitet; dhe (ii) se një gjë e tillë, “mund të kërkojë miratimin e procedurave më të thjeshta vendimmarrëse, si dhe lehtësimin e disa kontrolleve dhe balancave”*, siç thekson edhe vet Këshilli i Evropës në Dokumentin Informativ, duke theksuar gjithnjë megjithatë edhe domosdoshmërinë e mbikëqyrjes së pushtetit legjislativ dhe kontrollit gjyqësor, Kushtetuta, në nenet 92 dhe 93 të saj, saktë përcakton se Qeveria vetëm zbaton ligjet dhe aktet e tjera të miratuara nga Kuvendi i Kosovës dhe merr vendime dhe nxjerrë akte juridike ose rregullore, të nevojshme për zbatimin e ligjeve, siç përcakton gjithashtu se të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me Kushtetutë, mund të kufizohen vetëm me ligj të Kuvendit, në nenin 55 të saj.
166. Në këtë kontekst, dhe bazuar në vlerësimin e kundërvajtjeve administrative të përcaktuara përmes Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjithëse, Gjykata duhet të konstatojë se në përcaktimin e mosrespektimit të masave të parashikuara përmes Vendimeve të kontestuara si *“kundërvajtje administrative”*, Ministria e Shëndetësisë, ka tejkalluar autorizimet ligjore të përcaktuara përmes ligjit të lartcekur, sepse të njëjtat, nuk janë *“të përcaktuara me ligj”*.

167. Si rrjedhojë, Gjykata konstaton se: (i) pika V e Vendimit [nr. 229/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “*për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19*” për komunën e Prizrenit; dhe (ii) pika IV e Vendimeve [nr. 238/IV/2020] dhe [nr. 239/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “*për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19*” në komunat e Dragashit dhe Istogut, respektivisht, ku përcaktohen “*kundërvajtjet administrative*” dhe sanksionet përkatëse, nuk janë në përputhshmëri me nenin 55 të Kushtetutës në lidhje me nenin 35 të Kushtetutës dhe nenin 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së.
168. Siç është sqaruar në Aktgjykimin e Gjykatës KO54/20, dhe në këtë Aktgjykim, në rast të mosplotësimit të kriterit të “*përcaktueshmërisë me ligj*”, nuk vazhdohet më tutje më vlerësimin e kushteve të tjera të testit jokumulativ, përkatësisht “*qëllimin legjitim*” dhe “*domosdoshmërinë në shoqëri demokratike*”. Rrjedhimisht, në vijim Gjykata nuk do të vazhdojë më vlerësimin e këtyre dy kriterëve për sa i përket pikës IV të Vendimeve [nr. 238/IV/2020] dhe [nr. 239/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “*për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19*” në komunat e Dragashit dhe Istogut; dhe pikës V të Vendimit [nr. 229/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “*për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19*” për komunën e Prizrenit, ndërsa të njëjtën analizë do e vazhdojë përkitazi me (i) pikat I, II, III, V, VI dhe VII të Vendimeve të konstestuarra për komunën e Dragashit dhe Istogut, dhe (ii) pikat I, II, III, IV, VI, VII dhe VIII të Vendimit të kontestuar për komunën e Prizrenit, sepse në lidhje me to, Gjykata tashmë ka konstatuar “*përcaktueshmërinë me ligj*”.
- (ii) Nëse “*ndërrhyrja*” në të drejtën e lirisë së lëvizjes ndjek një “*qëllim legjitim*”
169. Gjykata ka sqaruar strukturën e nenit 35 të Kushtetutës, respektivisht lirisë së lëvizjes, në Aktgjykimin KO54/20, për aq sa është relevante për rrethanat e të dy rasteve përkatëse. Gjykata ka sqaruar se ky nen garanton (i) të drejtën e lëvizjes të lirshme në Republikën e Kosovës dhe të zgjedhjes së vendbanimit për të gjithë shtetasit e Republikës së Kosovës dhe të huajt që janë banorë të ligjshëm të Kosovës; (ii) të drejtën e largimit nga vendit të secilit person; dhe (iii) të drejtën e shtetasve të Republikës së Kosovës për t’u mos u ndaluar hyrja në Republikën e Kosovës. Paragrafi 2 i të njëjtin nen, përcakton se të gjitha kufizimet përkitazi me këto të drejta të garantuara, (i) “*rregullohen me ligj*”; (ii) përcaktohen dhe janë të nevojshme për zbatimin e një vendimi të gjykatës; dhe (iii) janë të nevojshme për të përmbushur obligimin për mbrojtjen e shtetit. Paragrafët 4 dhe 5 të nenit 35 të Kushtetutës nuk janë relevante për rrethanat e rastit konkret andaj dhe, si në Aktgjykimin KO54/20, Gjykata nuk do të lëshohet në komentimin e tyre. (Shih paragrafin 201 të Aktgjykimit KO54/20).
170. Këtë nen, bazuar në nenet 22 [Zbatimi i drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare] dhe 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës, Gjykata e lexon dhe e interpreton në lidhje me nenin ekuivalent të KEDNJ-së, respektivisht nenin 2 të Protokollit nr. 4 të tij. Ky i fundit, gjithashtu përcakton të drejtat dhe mundësinë e kufizimeve përkatëse. Në paragrafët 1 dhe 2 të tij, përcakton të drejtën e lëvizjes së lirishme brenda një

shtetit dhe të drejtën e zgjedhjes së lirishme të vendbanimit, për të gjithë ata që janë në mënyrë të ligjshme brenda teritorit të shtetit përkatës, dhe të drejtën e çdo personi që të largohet nga çdo vend, duke përfshirë të tijn. Megjithatë, në paragrafët 3 dhe 4, respektivisht, i njejti nen përcakton mundësinë e kufizimeve përkatëse, me kushtin që të njejtat të jenë të “*parashikuara në ligj*” dhe “*të domosdoshme në një shoqëri demokratike*”. Arsyet mbi bazën e të cilave këto kufizime mund të jenë “*të përcaktuara në ligj*” dhe “*të domosdoshme në një shoqëri demokratike*”, përkatësisht “*qëllimet legjitime*” mbi bazën e të cilave mund të bëhen kufizimet përkatëse, janë po ashtu të përcaktuara brenda strukturës së këtij neni, dhe përfshijnë (i) sigurinë kombëtare ose sigurinë publike; (ii) ruajtjen e rendit publik; (iii) parandalimin e veprave penale; (iv) mbrojtjen e shëndetit apo të moralit; ose (v) mbrojtjen e të drejtave dhe të lirive të të tjerëve.

171. Kjo strukturë e neneve përkatëse, e që është e ngjashme edhe me nene të tjera të Kushtetutës dhe KEDNJ-së e të cilat, përcaktojnë të drejtat dhe kufizimet përkatëse (shih, përfshirë por duke mos u kufizuar në nenet 8 deri në 11 të KEDNJ-së, dhe nenet respektive të Kushtetutës), përkon edhe me strukturën e nenit 55 të Kushtetutës, i cili është sqaruar gjërësisht në Aktgjykimin KO54/20 (shih paragrafët 189-198) dhe praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së përkitazi me vlerësimin e kompatibilitetit me KEDNJ-në të kufizimeve të të drejtave dhe lirive përktëse.
172. Praktika gjyqësore e GJENDJ-së është e konsoliduar përkitazi me vlerësimin nëse një “*ndërrhyrje*”, përkatësisht kufizim i të drejtës, ndjek një “*qëllim legjitim*”. Në këtë aspekt, GJEDNJ fokusohet në analizimin e “*qëllimeve legjitime*” përkitazi me të cilat mund të lejohet një “*ndërrhyrje*” e të cilat janë specifikisht të përcaktuara në vet paragrafin 3 të nenit 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së. Për shembull, në një mori rastesh, GJEDNJ e kishte konsideruar si të kalueshëm këtë pikë të testit ngase “*ndërrhyrjet*” në fjalë ishin konsideruar që kishin ndjekur një “*qëllim legjitim*” për sa i takon: (i) interesit të sigurisë shtetërore (shih rastet GJEDNJ-së, *Berkovich dhe të tjerët kundër Rusisë*, kërkesat nr. 5871 dhe 9 të tjera, Aktgjykim i 27 marsit 2018; dhe *Berkovich dhe të tjerët kundër Rusisë*, kërkesat nr. 5871 dhe 9 të tjera, Aktgjykim i 27 marsit 2018, paragrafët 84-85); (ii) interesin publik (shih rastin e GJEDNJ-së, *Bessenyei kundër Hungarisë*, kërkesa nr. 37509/06, Aktgjykim i 21 tetorit 2009, paragrafi 22); (iii) mbrojtjen e interesave të fëmijës, respektivisht mbrojtjes së interesave të të tjerëve (shih rastin GJEDNJ-së rastin *Battista kundër Italisë*, kërkesa nr. 43978/09, Aktgjykim i 2 dhjetorit 2014, paragrafi 40); dhe (iv) mbrojtjen e interesit dhe të drejtave të të tjerëve (shih rastin GJEDNJ-së, *Mursaliyev dhe të tjerët kundër Azerbejxhanit*, kërkesat nr 66650/13 dhe 10 të tjera, Aktgjykim i 13 dhjetorit 2018).
173. Në parim, praktika gjyqësore e GJEDNJ-së, barrën e të provuarit përkitazi me ekzistencën e një “*qëllimi legjitim*” ia përcakton shtetit përkatës, apo më saktësisht autoritetit publik i cili ndërmerr “*ndërrhyrjen*” në mbrojtje të një “*qëllimi legjitim*”. Rrjedhimisht, në rrethanat e rastit konkret, barra e të provuarit përkitazi me ekzistencën e një “*qëllimi legjitim*” lidhur me “*ndërrhyrjen*” përkatëse bie mbi Ministrinë e Shëndetësisë, përkatësisht Qeverinë. Gjykata rikujton që as Kryeministri në emër të Qeverisë dhe as Ministri i Shëndetësisë në emër të Ministrisë së Shëndetësisë, nuk i janë

përgjigjur Gjykatës në kërkesën e saj për komente lidhur me meritat e rastit. Rrjedhimisht, ato nuk kanë argumentuar “qëllimin legjitim” të ndjekur përmes “ndërrhyrjeve” në të drejtën e lëvizjes përmes Vendimeve të kontestuara.

174. Thënë këtë, praktika gjyqësore e GJEDNJ-së njih edhe raste në të cilat, ajo, për shkak të rrethanave specifike të një rasti, ka pranuar ekzistencën e një “qëllimi legjitim”, përkundër mungesës së argumentimit të qeverisë përkatëse. Në linjën e kësaj praktike gjyqësore të GJEDNJ-së, dhe duke marrë parasysh edhe mungesën e praktikës gjyqësore përkitazi me kufizimet në lirinë e lëvizjes si rezultat i pandemisë COVID-19, Gjykata, në rrethanat e rastit konkret, është e gatshme të pranojë se në “ndërrhyrjen” në të drejtat dhe liritë themelore përkitazi me lirinë e lëvizjes, Ministria e Shëndetësisë, ka ndjekur një “qëllim legjitim”, përkatësisht atë të mbrojtjes së “shëndetit publik”, të përcaktuar specifikisht në paragrafin 3 të nenit 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së.
175. Për më tepër, dhe në mbështetje të këtij konstatimi, Gjykata gjithashtu i referohet Dokumentit Informativ SG/Inf(2020)11 të 7 prillit 2020 për Respektimin e Demokracisë, Shtetit të së Drejtës dhe të Drejtave të Njeriut në kuadrin e Krizës Sanitare të COVID-19, të Këshillit të Evropës, i cili, ndër tjerash, thekson se “mbrojtja e shëndetit” është njëra nga “qëllimet legjitime” e cila u mundëson Qeverive përkatëse që të ndërmarrin masa kufizuese përgjatë parandalimit dhe luftimit të pandemisë përkatëse, po kuptohet, vetëm nëse të njëjtat janë të “përcaktuara në ligj” dhe “të domosdoshme në një shoqëri demokratike”. (Shih, pjesën 3.3 të Dokumentit Informativ).
176. Gjithashtu, përkundër faktit që praktika gjyqësore e GJEDNJ-së përkitazi me rastet që mund të rezultojnë si pasojë e kufizimeve të ndërmarrura nga shtetet përkatëse me qëllim të parandalimit dhe luftimit të COVID-19 edhe më tej mungon, e edhe faktit që edhe praktika gjyqësore e Gjykatës Kushtetuese përkatëse, në këtë fazë, është e paktët dhe në zhvillim e sipër, një numër i gjykatave kushtetuese tashmë kanë nxjerrë vendimet e para përkitazi me vlerësimin e kushtetutshmërisë së kufizimeve gjatë pandemisë COVID-19, dhe kanë pranuar ekzistencën e “qëllimit legjitim” në kuptim të mbrojtjes së shëndetit publik. Kuptohet, kjo vetëm pasi të njëjtat të kenë konstatuar se masat, përkatësisht kufizimet e ndërmarrura, janë “të përcaktuara në ligj”. (Shih në këtë kontekst, rastin e Gjykatës Kushtetuese të Bosnje dhe Hercegovinës, Vendim për Pranueshmërinë dhe Meritat, AP-1217/20, paragrafin 51. Përkundër konstatimit të ekzistencës së “qëllimit legjitim”, ky Vendim kishte konstatuar shkelje të së drejtave të parashtruesve përkatës përkitazi me lirinë e lëvizjes, për shkak të mungesës së proporcionalitetit të masave të ndërmarrura).
177. Rrjedhimisht, Gjykata konstaton se në rrethanat e këtij rasti, “ndërrhyrja”, përkatësisht kufizimi i të drejtave dhe lirive themelore të garantuara me nenin 35 të Kushtetutës, përmes Vendimeve kontestuara, ka ndjekur “qëllimin legjitim” të “mbrojtjes së shëndetit publik”, siç është përcaktuar në paragrafin 3 të nenit 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së. Ky konstatim afirmativ, pasohet me nevojën e analizës së kriterit të mbetur, përkatësisht vlerësimit nëse “ndërrhyrja” në të drejtën e lëvizjes, përmes Vendimeve të kontestuara është e “domosdoshme në një shoqëri demokratike”.

(iii) Nëse “ndërhyrja” në të drejtën e lirisë së lëvizjes është e “domosdoshme në një shoqëri demokratike”

178. Gjykata thekson se në vlerësimin nëse “ndërhyrja” është “e domosdoshme në një shoqëri demokratike”, GJEDNJ, fillimisht thekson se një “ndërhyrje”, do të konsiderohet si e “domosdoshme në një shoqëri demokratike” nëse i përgjigjet një “nevoje urgjente shoqërore”. Në këtë kontekst, GJEDNJ balancon interesat e shtetit përkatës, në kontekst të rrethanave të rastit konkret, mbrojtjen e shëndetit publik, kundrejt të drejtës së parashtruesit përkatës, dhe, në veçanti, nëse (i) “ndërhyrja” është “proporcionale” me “qëllimin legjitim” që ndjek; dhe (ii) arsyet e prodhuara nga autoritetet shtetërore për të arsyetuar “ndërhyrjet” në fjalë janë “relevante dhe të mjaftueshme”. (Shih, ndër tjerash, rastet e GJEDNJ-së, *Khyustov kundër Ruisë*, kërkesa nr. 28975/05, Aktgjykim i 11 korrikut 2013, paragrafi 84 dhe referencat e përdorura aty; *Nikiforenko kundër Ukrainës*, kërkesa nr. 14613/03, Aktgjykim i 18 shkurtit 2010, paragrafi 56; si dhe, *Kyprianou kundër Qipros*, kërkesa nr. 73797/01, Aktgjykim i vitit 2005, paragrafët 170-171).
179. Në kuptim të vlerësimit të proporcionalitetit, GJEDNJ ka gjetur shkelje të nenit 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së, dhe ka konstatuar se “ndërhyrjet” në lirinë e lëvizjes, nuk ishin proporcionale me “qëllimin legjitim” të ndjekur, kur të njëjtat, ndër tjerash, nuk i ishin nënshtruar shqyrtimit të vazhdueshëm nga autoriteti përkatës publik. Për shembull, në rastin *A.E. kundër Polonisë*, duke konstatuar shkelje të së drejtës së parashtruesit përkatës përkitazi me lirinë e lëvizjes të garantuar përmes nenit 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së, GJEDNJ, në lidhje me proporcionalitetin e masave të ndërmarra, ndër të tjera, kishte theksuar se autoritetet shtetërore nuk janë të lejuara që të mbajnë masa kufizuese në të drejtën e lirisë së lëvizjes së personave “pa rishqyrtim periodik të arsyeshmërisë së atyre masave.” (Shih, rastin e GJEDNJ-së, *A.E kundër Polonisë*, kërkesa nr. 14480/04, Aktgjykim i 31 marsit 2009, paragrafët 49 e 50 dhe referencat e përdorura aty). Mungesa e tillë e rishqyrtimit të kohëpaskohshëm të masave kufizuese, u konsiderua nga GJEDNJ, që shkon kundër detyrimit të shteteve që të aplikojnë kujdes të nevojshëm me qëllim të sigurisë që “ndërhyrjet” e aplikuarat të jenë të arsyeshme përgjatë gjithë kohës së aplikimit të kufizimit përkatës. Ngjashëm, në rastin *Battista kundër Italisë*, GJEDNJ ka theksuar se masat e natyrës automatike, pa kufizime përkitazi me fushëveprimin dhe kohëzgjatjen e tyre, dhe të cilat nuk i nënshtrohen shqyrtimit të kohëpaskohshëm, janë në kundërshtim me garancitë e mishëruara në nenin 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së. (Shih, rastin e GJEDNJ-së, *Battista kundër Italisë*, cituar më lart, paragrafi 47; shih gjithashtu edhe disa raste të tjera, në të cilat pas kalimit të testit përkitazi “përcaktueshmërisë me ligj” dhe “qëllimin legjitim”, është konstatuar se “ndërhyrjet” nuk kanë qenë “të domosdoshme në një shoqëri demokratike” për shkak të mungesës së proporcionalitetit të “ndërhyrjeve” në fjalë: *Milen Kostov kundër Bullgarisë*, kërkesa nr. 40026/07, Aktgjykim i 3 shtatorit 2013; *Mursaliyev dhe të tjerët kundër Azerbejxhanit*, kërkesat nr 66650/13 dhe 10 të tjera, Aktgjykim i 13 dhjetorit 2018; *Sarkizov dhe të tjerët kundër Bullgarisë*, kërkesat nr. 37981 dhe 3 të tjera, Aktgjykim i 17 prillit 2012; *Stamose kundër Bullgarisë*, kërkesa nr. 19713/05, Aktgjykim i 27 nëntorit 2012; dhe *Vlasov dhe Benyash kundër Ruisë*, kërkesat nr. 51279/09; dhe 32098/13, Aktgjykim i 20 shtatorit 2016).

180. Bazuar në sqarimet e mësipërme, Gjykata në vijim duhet të vlerësoj, nëse në rrethanat e rastit konkret (i) “*ndërhyrja*” në të drejtat dhe liritë themelore përkitazi me lirinë e lëvizjes është proporcionale në raport me “*qëllimin legjitim*” të ndjekur, përfshirë nëse të njëjtat janë të natyrës automatike, pa kufizime përkitazi me fushëveprim dhe kohëzgjatjen e tyre, dhe nëse të njëjtat i nënshtrohen shqyrtimit të kohëpaskohshëm; dhe (ii) në “*ndërhyrjen*” në të drejtat dhe liritë themelore përkitazi me lirinë e lëvizjes, autoritetet përkatëse publike, përkatësisht Ministria e Shëndetësisë, kanë paraqitur arsye “*relevante dhe të mjaftueshme*”.
181. Gjykata në këtë kontekst, fillimisht thekson se parandalimi dhe luftimi i pandemisë COVID-19, medoemos përbën një “*nevojë urgjente shoqërore*” në kuptim të vlerësimit të “*nevojës në shoqëri demokratike*”. Të gjitha shtetet janë duke u përballur me sfidën e parandalimit dhe luftimit të pandemisë COVID-19. Deri më 29 mars 2020, 22 shtete anëtare të Këshillit të Evropës kanë shpallur gjendjen e emergjencës në nivel vendi, bazuar në procedurat përkatëse kushtetuese. Siç është theksuar edhe më lart, më qëllim të adresimit efektiv të këtyre sfidave por edhe ruajtjes së sistemit të mbrojtjes së të drejtave dhe lirive themelore, Këshilli i Evropës ka publikuar Dokumentin Informativ, në mënyrë që t’ju ofrojë qeverive përkatëse një paketë “*për trajtimin e krizës aktuale sanitare të paprecedent dhe masive në mënyrë të tillë që të respektojnë vlerat themelore të demokracisë, shtetin e së drejtës dhe të drejtat e njeriut*”. Ky Dokument Informativ, ndër tjera, dhe për aq sa është relevante për rrethanat e rastit konkret, thekson se nën dritën e kërcënimit nga COVID-19, “*nuk mund të ruhet funksionimi i zakonshëm i shoqërisë, sidomos në kuadrin e masave kryesore mbrojtëse që janë marrë për të luftuar këtë virus, d.m.th. izolimin*”, dhe se këto masa “*do të prekin në mënyrë të pashmangshme të drejtat dhe liritë tona që janë pjesë e pandashme dhe e nevojshme e shoqërive demokratike që qeverisen nga shteti i së drejtës*”.
182. Për më tepër, Dokumenti Informativ i Këshillit të Evropës gjithashtu pohon se “*sfida kryesore sociale, politike dhe ligjore, me të cilën do të përballen shtetet tona anëtare, do të jetë aftësia e tyre për t’ju përgjigjur me efikasitet kësaj krize, duke garantuar në të njëjtën kohë që masat që ato marrin të mos cenojnë interesin tonë të qenësishëm afatgjatë në garantimin e vlerave themeluese të Evropës për demokracinë, shtetin e së drejtës dhe të drejtat e njeriut*”. Nevoja e veprimit të shpejtë dhe efikas, njihet posaçërisht në kuptim të autoriteteve ekzekutive, duke theksuar, ndër tjerash, se të njëjtat (i) “*duhet të jenë në gjendje të veprojnë shpejt dhe me efikasitet*; dhe (ii) se një gjë e tillë, “*mund të kërkojë miratimin e procedurave më të thjeshta vendimmarrëse, si dhe lehtësimin e disa kontrolleve dhe balancave*”, megjithatë gjithnjë duke e theksuar rëndësinë e kontrollit të pushtetit ekzekutiv nga ai legjislativ. Në këtë kontekst, edhe Komisioni i Venecias, ka theksuar vazhdimisht se edhe në rastet e shpalljes së emergjencave, sundimit i ligjit duhet të mbizotërojë. (Shih Raportin e Komisionit të Venecias për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut në raste të Emergjencave, të adoptuar nga Komisioni i Venecias në sesionin plenar të 66, më 17-18 mars 2006; dhe gjithashtu Listën e Kontrollit të Shtetit të së Drejtës të Komisionit të Venecias (CDL-AD(2016)007) (“*Rule of Law Checklist*”), paragrafi 51).

183. Edhe pse jo përkitazi me sfidat që burojnë nga pandemia COVID-19, por në kontekst të përcaktimit dhe sqarimit të mekanizmave përkitazi me mbrojtjen e të drejtave dhe lirive themelore në “*kohë emergjencash*”, praktika gjyqësore e GJEDNJ-së, por edhe Komisioni i Venecias, theksojnë se KEDNJ duhet të interpretohet si një “*instrument i gjallë*”, duke nënkuptuar se kriteret mbi bazën e të cilave vlerësohet bilanci në mes interesit të shtetit dhe të drejtës individuale, dhe pesha që u atribuohet këtyre kriterëve përkatëse të vlerësimit, mund të dallojnë varësisht nga konteksti. Rrjedhimisht, edhe vlerësimi i proporcionalitetit duhet të bëhet bazuar në rrethanat e rasteve përkatëse dhe vendosja e masave më të ashpra kufizuese në raste të caktuara mund të jetë e pranueshme, megjithatë duke mos e kufizuar esencën e të drejtave të garantuara asnjëherë. (Shih, ndër tjerash, Opinionin e Komisionit të Venecias për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut në Situata Emergjence, CDL-AD(2006)015), paragrafi 8 dhe referencat e përdorura aty).
184. Në këtë kontekst, dhe në vlerësimin e proporcionalitetit të kufizimeve të përcaktuara përmes Vendimeve të kontestuara në raport me “*qëllimin e ndjekur legjitim*”, Gjykata rikujton që të njëjtat ndalojnë lëvizjen e personave dhe qarkullimin e automjeteve në komunën e Prizrenit, Dragashit dhe Istogut, respektivisht, me përjashtim të një periudhe prej një ore e gjysmë brenda ditës, me kusht të mos-shoqërimit nga askush. Thënë këtë, për qëllime të vlerësimit të proporcionalitetit të masave të ndërmarra, Gjykata duhet të analizojë, përjashtimet e bëra nga rregulli i përgjithshëm i kufizimit të lirisë së lëvizjes dhe të qarkullimit, përmes tri nga katër Vendimet e kontestuara.
185. Gjykata rikujton se përmes Vendimeve të kontestuara, liria e lëvizjes dhe e qarkullimit është mundësuar me kushtëzimet respektive, lidhur me (i) raste të emergjencave shëndetësore; (ii) rastet e kryerjes së nevojave esenciale përtej distancave të caktuara; (iii) rastet e pjesëmarrjes në varrime; (iv) personat me aftësi të kufizuara; (v) viktimat e dhunës familjare, në përputhshmëri edhe me rekomandimet e Dokumentit Informativ të Këshillit të Evropës; (vi) qarkullimin e mallrave dhe shërbimeve të nevojshme; (vii) lëvizjen e punëtorëve përkatës; (viii) bujqit dhe fermerët; (ix) qarkullimin për nevoja të institucioneve shtetërore; dhe (x) mediet.
186. Vendimet e kontestuara, gjithashtu kanë trajtuar në mënyrë të veçantë personat mbi moshën 65 vjeç dhe ata nën moshën 16 vjeç. Përmes Vendimeve të kontestuara, në fakt, Ministria e Shëndetësisë, nuk e ka ndaluar lëvizjen e personave mbi moshën 65 vjeç gjatë orarit të lejuar, por ka rekomanduar që një e drejtë e tillë të mos shfrytëzohet përpos nëse është e domosdoshme. Ndërsa, për sa i përket personave nën moshën 16 vjeç, ka kushtëzuar lëvizjen e tyre me kushtin e shoqërimit nga një anëtarë i bashkësisë përkatëse familjare brenda orarit të lejuar të lëvizjes.
187. Në kontekst të përjashtimeve të lartcekura, Gjykata konsideron se (i) janë bërë mjaftueshëm përjashtime në kuptim të kufizimit të lirisë së lëvizjes duke e ruajtur kështu esencën e kësaj të drejte; dhe (ii) kufizimet dhe përjashtimet përkatëse, reflektojnë balancim të mjaftueshëm në mes interesit të shtetit në njërin anë dhe të drejtave individuale të lirisë së lëvizjes së qytetarëve të afektuar përmes Vendimeve të kontestuara në anën tjetër, nën dritën e rrethanave të paprecedentë të krijuara nga pandemia COVID-19, dhe për pasojë, (iii)

“ndërhyrja” përkatësisht, kufizimi i të drejtës së lirisë së lëvizjes së qytetarëve të komunave të afektuara, është proporcional në raport me ndjekjen e “qëllimit legjitim” të mbrojtjes së shëndetit publik.

188. Ky konstatim vlen edhe për personat e moshës nën 16 vjeç, liria e lëvizjes të së cilëve përgjatë orarit të lejuar përmes Vendimeve të kontestuara, është kushtëzuar me shoqërimin e një anëtarit të familjes përkatëse. Kjo sepse, neni 50 [Të Drejtat e Fëmijës] i Kushtetutës, për aq sa është relevante në rrethanat e rastit konkret, përcakton se të gjitha veprimet që kanë të bëjnë me fëmijët, të ndërmarra qoftë nga institucionet e pushtetit publik, qoftë nga institucionet private, duhet të jenë në interesin më të mirë të fëmijëve, në paragrafin e katërt të tij. Marrë parasysh këtë, dhe posaçërisht në rrethanat e krijuara nga pandemia COVID-19, Gjykata, në parim, nuk e konsideron detyrimin e shoqërimit të personave nën-moshën 16 vjeçare si joproporcional. Një qëndrim i tillë, është në përputhshmëri edhe me Konventën për të Drejtat e Fëmijës, e cila bazuar në nenin 22 të Kushtetutës zbatohet drejtpërdrejtë në Republikën e Kosovës, dhe e cila, edhe pse nuk përcakton specifikisht të drejtën e lirisë së lëvizjes, megjithatë, përkitazi me kufizimet e mundshme lidhur me të drejtat e fëmijëve, gjithashtu përcakton mbrojtjen e shëndetit publik, si njërin nga “qëllimet legjitime” mbi bazën e të cilës mund të “ndërhryhet” në të drejtat e tyre.
189. Në mbështetje të vlerësimit të proporcionalitetit të “ndërhyrjeve” në lirinë e lëvizjes përmes Vendimeve të kontestuara, Gjykata gjithashtu vë theks në faktin se të njëjtat, (i) përcaktojnë afat të specifikuar kohor lidhur me masat e ndërmarra, përkatësisht deri më 4 maj 2020; (ii) përcaktojnë afat brenda të cilit duhet të bëhet rishqyrtimi të tyre, përkatësisht deri më 30 prill 2020; dhe (iii) përcaktojnë mundësinë e rishqyrtimit të vazhdueshëm, në bazë të analizimit të situatës epidemiologjike. Prandaj, Gjykata thekson se Vendimet e kontestuara përmbajnë edhe komponentin e (i) “*rishqyrtimit periodik të arsyeshmërisë së atyre masave*”, prandaj (ii) nuk janë masa të natyrës automatike, pa kufizime përkitazi me fushëveprim dhe kohëzgjatjen e tyre, kritere këto të cilat, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, në vlerësimin e një “ndërhyrje” në tërësinë e saj, do të mund të rezultojnë në mungesë proporcionaliteti.
190. Gjykata rikujton që në vlerësimin nëse “ndërhyrjet” në të drejtat dhe liritë themelore janë “*të domosdoshme në shoqëri demokratike*”, ajo gjithashtu duhet të vlerësojë nëse arsyet që përmbajnë vendimet përkatëse të autoriteteve shtetërore janë “*relevante dhe të mjaftueshme*”.
191. Në këtë kontekst, Gjykata rikujton që Vendimet e kontestuara, përtej përshkrimit faktik që ndërlidhet me (i) nxjerrjen e Vendimit të Qeverisë nr. 01/07 të datës 11 mars 2020; (ii) nxjerrjen e Vendimit të Qeverisë nr. 01/15 të 23 marsit 2020; dhe (iii) Aktgjykimin e Gjykatës Kushtetuese në rastin KO54/20, kufizimet e specifikuara në Vendimet e kontestuara, i arsyeton duke u bazuar në (i) nenin 41.2 të Ligjit për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse; dhe (iv) propozimin e IKSHPK-së të datës 12 prill 2020 e cila “*konsideron se infeksioni është përhapur në atë komunë apo e njëjta konsiderohet drejtpërsëdrejti e rrezikuar*”.
192. Në këtë kontekst, Gjykata rikujton (i) pretendimet e parashtruesve të kërkesës se Ministria e Shëndetësisë ka trajtuar tri komuna me karakteristika të

- ndryshme në mënyrë të njëjtë, dhe ka vendosur masat e njëjta në Dragash, Istog dhe Prizren, me asnjë rast, një rast, dhe më shumë raste, respektivisht, të infektuara me COVID-19; dhe (ii) faktin që përkundër kërkesës së Gjykatës drejtuar Ministrit të Shëndetësisë, për komente përkitazi me meritat e kërkesës dhe për të dorëzuar në Gjykatë rekomandimet e IKSHPK-së e të cilat nuk janë të publikuara në faqen zyrtare të saj, Ministria e Shëndetësisë nuk ka bërë një gjë të tillë.
193. Megjithatë, Gjykata thekson se, bazuar në Ligjin për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, nuk është kontestuese që IKSHPK dhe institucionet tjera shëndetësore të përcaktuara me këtë ligj, kanë kompetencën dhe ekspertizën për të vlerësuar situatën përkitazi me sëmundjet ngjitëse, dhe për të rekomanduar ndërmarrjen e masave në *“vendin ku është përhapur epidemia”* dhe *“rajonet e infektuara ose drejtpërsëdrejti të rrezikuara”* në kuptim të paragrafit 2 të nenit 41 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse. Për më tepër, dhe përkundër dallimeve në rastet e infektuara në këto komuna, Gjykata nuk mund të vlerësojë vet nëse një rajon edhe pse mund të mos jetë *“infektuar”*, nuk është gjithashtu *“drejtpërsëdrejti i rrezikuar”* për qëllime të nenit 41 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse. Siç ka theksuar në Aktgjykimin KO54/20, për çështje të shëndetit publik, edhe vet Gjykata Kushtetuese i referohet dhe bindet ekspertëve shëndetësor të fushës në nivel shtetëror dhe botëror (shih paragrafët 177 dhe 310 të Aktgjykimit KO54/20).
194. Prandaj, dhe bazuar në sqarimet e mësipërme, Gjykata konsideron që arsyetimi që përmbajnë Vendimet e kontestuara, përkatësisht referimi në propozimin e IKSHPK-së të datës 12 prill 2020 e cila *“konsideron se infeksioni është përhapur në atë komunë apo e njëjta konsiderohet drejtpërsëdrejti e rrezikuar”*, është i *“mjaftueshëm dhe relevant”*, në rrethana të parandalimit dhe luftimit të pandemisë COVID-19. Gjykata në këtë kontekst, gjithashtu vë theks në faktin e njohur përmes Dokumentit Informativ të Këshillit të Evropës, se nevoja e veprimit të shpejtë dhe efikas për parandalimin dhe luftimin e pandemisë, u njihet posaçërisht autoriteteve ekzekutive, duke theksuar se të njëjtat *“duhet të jenë në gjendje të veprojnë shpejt dhe me efikasitet”* në këtë kontekst.
195. Rrjedhimisht, Gjykata konsideron se *“ndërhyrja”* në lirinë e lëvizjes përmes Vendimeve të kontestuara, është e *“domosdoshme në një shoqëri demokratike”*, duke rezultuar kështu edhe në plotësimin e kushtit të fundit të përcaktuar përmes nenit 55 të Kushtetutës dhe praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së. Kjo sepse (i) nuk është kontestuese se në rrethanat të luftimit të pandemisë COVID-19 ekziston një *“nevojë urgjente shoqërore”*; (ii) *“ndërhyrja”* përkatëse është proporcionale në raport me *“qëllimin legjitim”* që ndjek, duke përfshirë balancën në mes interesit të shtetit për mbrojtjen e shëndetit publik dhe të drejtën e lëvizjes së qytetarëve të afektuar përmes Vendimeve të kontestuara; dhe (iii) arsyet e prodhuara nga autoritetet shtetërore për të arsyetuar *“ndërhyrjet”* në lirinë e lëvizjes, në rrethanat e luftimit me pandeminë COVID-19, janë *“relevante dhe të mjaftueshme”*.
196. Përfundimisht, Gjykata, në vlerësimin e kushtetutshmërisë së Vendimeve [nr. 229/IV/2020], [nr.238/IV/2020] dhe [nr.239/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, *“për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19”* në komunat e Prizrenit, Dragashit dhe Istogut,

respektivisht, konstaton se të njëjtat janë në përputhshmëri me nenin 55 të Kushtetutës në lidhje me nenin 35 të Kushtetutës dhe nenin 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së. Ky konstatim, siç është sqaruar më lart, vlen me përjashtim të pikës V të Vendimit [nr. 229/IV/2020] për komunën e Prizrenit dhe pikës IV të Vendimeve [nr.238/IV/2020] dhe [nr. 239/IV/2020] për komunat e Dragashit dhe Istogut, respektivisht, lidhur me “*kundërvajtjet administrative*”, e të cilat, sipas vlerësimit dhe sqarimeve të dhëna nga Gjykata, nuk janë “*të përcaktuara në ligj*”, dhe rrjedhimisht në kundërshtim me nenin 55 të Kushtetutës në lidhje me nenin 35 të Kushtetutës dhe nenin 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së.

197. Thënë këtë, në vijim, Gjykata do të vazhdojë me vlerësimin e kushtetushmërisë së Vendimit [nr. 214/IV/2020] të 12 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë për shpalljen e komunës së Prizrenit “*zonë karantinë*”, duke filluar nga vlerësimi nëse në nxjerrjen e tij, Ministria e Shëndetësisë është bazuar në autorizimet e përcaktuara në Ligjin për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, përkatësisht “*përcaktueshmërisë me ligj*”.

2. Vlerësimi i kushtetutshmërisë së Vendimit [nr. 214/IV/2020] të 12 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë për shpalljen e Komunës së Prizrenit “zonë karantinë”

(i) Nëse “*ndërhyrja*” në të drejtën e lirisë së lëvizjes është e “*përcaktuar me ligj*”

198. Si në rastin e vlerësimit të Vendimeve [nr.229/IV/2020], [nr. 238/IV/2020] dhe [nr. 239/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “*për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19 në territorin e Komunës*” së Prizrenit, Dragashit dhe Istogut, respektivisht, ashtu edhe në vlerësimin e Vendimit [nr.214/IV/2020] të 12 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, për shpalljen e komunës së Prizrenit “*zonë karantinë*”, Gjykata fillimisht duhet të vlerësojë nëse i njëjti plotëson kriterin e “*përcaktueshmërisë me ligj*”, përkatësisht, nëse në nxjerrjen e tij, përmes të cilit është “*ndërhyrë*” në lirinë e lëvizjes së qytetarëve të komunës së Prizrenit të garantuar përmes nenit 35 të Kushtetutës, Ministria e Shëndetësisë është bazuar në autorizimet ligjore të përcaktuara përmes një ligji të Kuvendit, përkatësisht Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse.

199. Gjykata rikujton që Vendimi i kontestuar, përcakton që (i) komuna e Prizrenit shpallet zonë karantinë sepse “*banorët e kësaj komune dyshohen që kanë pasur kontakt të drejtpërdrejt me personat e infektuar me coronavirus COVID 19*”; (ii) shpall fshatin Skorobisht vatër të përhapjes së Infeksionit; (iii) ndalon hyrjet dhe daljet në këtë komunë; (iv) obligon të gjithë banorët e Prizrenit të respektojnë masat sipas udhëzimeve të IKSHPK-së; dhe (v) përcakton hyrjen në fuqi të tij në po të njëjtën datë.

200. Gjykata gjithashtu rikujton që (i) parimet e përgjithshme të praktikës gjyqësore të Gjykatës dhe të GJEDNJ-së përkritazi me parimin e “*përcaktueshmërisë me ligj*”, janë sqaruar në Aktgjykimin KO54/20 (shih paragrafët 208-216 të tij) dhe në paragrafët 138-139 të këtij Aktgjykimi; ndërsa (ii) të gjitha dispozitat, përkatësisht bazat ligjore në të cilat është bazuar ky Vendim, tashmë janë analizuar në paragrafët 141-142 të këtij Aktgjykimi.

201. Gjykata, megjithatë vëren se për dallim nga tri Vendimet e Ministrisë së Shëndetësisë që tashmë u vlerësuan nga Gjykata, dhe të cilat ishin të bazuara edhe në nenet 44, 46 dhe 47 të Ligjit për Procedurën e Përgjithshme Administrative, Vendimi për shpalljen e komunës së Prizrenit “*zonë karantinë*”, nuk është referuar në to. Ndërsa, siç është sqaruar më lart, e vetmja bazë shtesë e përmendur në këtë Vendim, është neni 33 i Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse dhe për rrjedhojë, Gjykata do të fokusohet pikërisht në këtë nen, për të arritur në përfundimin nëse ka qenë i “*përcaktuar në ligj*”, karantinimi i gjithë qytetarëve të komunës së Prizrenit.
202. Gjykata, në këtë kontekst, thekson se karantina është e referuar në katër nene të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, përkatësisht në (i) nenin 2 të tij, dhe i cili e përkufizon karantinën si “*kufizim i lirisë së lëvizjes së njerëzve të shëndoshë të cilët janë ekspozuar shkaktarëve të rrezikshëm të sëmundjeve ngjitëse*”; (ii) pikën c) të paragrafit 3 të nenit 8 të tij, duke e përcaktuar karantinën si njërën ndër “*masat e veçanta*” për parandalimin e sëmundjeve ngjitëse; (iii) nenin 33 të tij, në të cilin përcaktohen kushtet për vendosjen e personave fizikë në karantinë; dhe (iv) pikën c) të nenit 49 të tij, dhe i cili përcakton detyrimin e Qeverisë për të siguruar mjetet materiale, për mbulimin e shpenzimeve të karantinës dhe të kontrollit sanitar të personave në karantinë.
203. Gjykata thekson se në rrethanat e rastit konkret, nuk është kontestuese, që ka një “*ndërrhyrje*” në të drejtën e lirisë së lëvizjes së qytetarëve të Prizrenit, dhe ky konstatim është i bazuar në vet definicionin e karantinës, siç është përcaktuar në nenin 2 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse. Ndërsa në vlerësimin nëse kjo “*ndërrhyrje*”, përkatësisht kufizim i të drejtës së lëvizjes së qytetarëve të Prizreni përmes Vendimit të kontestuar është “*e përcaktuar me ligj*”, Gjykata duhet të vlerësoj përmbajtjen e nenit 33 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse.
204. Gjykata, në këtë kontekst, thekson që neni 33 ka gjithsej pesë paragrafë, dhe përcakton se (i) personat për të cilët vërtetohet ose dyshohet se kanë qenë në kontakt të drejtpërdrejt me personat e sëmurë apo të dyshimtë në sëmundje nga murtaja, variola dhe ethet hemorragjike virale futen në karantinë; (ii) kohëzgjatja e mbajtjes së personave nga paragrafi 1 i këtij neni, në karantinë varet nga periudha maksimale e inkubacionit të sëmundjes përkatëse; (iii) personat nga paragrafi 1 i këtij neni, i nënshtrohen kontrollimeve mjekësore të vazhdueshme gjatë gjithë kohës së karantinës; (iv) Ministria e Shëndetësisë me propozim të IKSHPK-së merr vendim për futjen në karantinë të personave nga paragrafi 1 i këtij neni; dhe (v) zbatimi i aktvendimit për futjen në karantinë të personave nga paragrafi 1 i këtij neni, sigurohet nga organet kompetente në nivel të vendit.
205. Gjykata thekson se neni 33 i Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, i referohet saktësisht vetëm “*personave*”. Ky nen, është pjesë përbërëse e Kapitullit III lidhur me Masat për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, dhe i cili në tërësinë e tij, gjithashtu i referohet vetëm “*personave*”, dhe asnjëherë, “*rajoneve*” apo “*vendeve*”. Kjo për dallim prej Kapitulli IV përkitazi me Masat e Sigurisë për Mbrojtjen e Popullsisë nga Sëmundjet Ngjitëse, dhe i

cili në nenin 41 të tij, përcakton masën e “ndalimit të udhëtimit” dhe “ndalimit të qarkullimit” në lidhje me “vendin ku është përhapur epidemia”, “rajonet të infektuara” ose/edhe “rajonet drejtpërsëdrejti të rrezikuara”.

206. Në këtë kontekst, Gjykata vëren se Ligji për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, saktësisht bën dallimin në mes të përdorimit të fjalës “person” dhe “vend” ose “rajon” në kuptim të masave për parandalimin dhe luftimin e sëmundjeve ngjitëse, ndërsa ndalimin e “udhëtimit” dhe të “qarkullimit”, e përdorë saktësisht në kuptim të “vendit” ose “rajonit” të “infektuar” ose “të rrezikuar”. Në këtë kuptim, me qëllim të përcaktimit të masave të sigurisë në kontekst të sëmundjeve ngjitëse, për “vende” e “rajone”, siç është tërësia e komunës së Prizrenit, ka përcaktuar masat e saktësuara në pikat a) dhe b) të paragrafit 2 të nenit 41 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, masa këto të cilat në komunën e Prizrenit, janë vendosur përmes Vendimit [nr. 229/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19” dhe të cilin tashmë, me përjashtim të pikës V, Gjykata e shpalli në përputhshmëri me Kushtetutën.
207. Gjykata, gjithashtu thekson se, përdorimi i fjalës “person” në kontekst të karantimit, reflekton qëllimin e ligjvënësit që të autorizojë kufizimin e të drejtave dhe lirive themelore për persona fizikë individualisht të përcaktuar, të drejtat e të cilëve rrjedhimisht, mund të kufizohen përmes një akti administrativ individual, dhe jo për “rajone” dhe “vende” të infektuara e të rrezikuara, të drejtat e qytetarëve të të cilave do të mund të kufizoheshin përmes aktit administrativ të përgjithshëm, sepse kur ligjvënësi ka patur një qëllim të tillë, e ka përcaktuar saktësisht, siç është rasti me paragrafin 2 të nenit 41 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse.
208. Prandaj, nuk është kontestuese se neni 33 i Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse u referohet personave fizikë individualisht të përcaktueshëm. Thënë këtë, ky ligj, përcakton edhe kushte tjera mbi bazën e të cilëve të njëjtit mund të karantinohen. Më saktësisht dhe bazuar në paragrafin 1 të nenit 33 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, vetëm dy kategori të personave fizikë mund të i nënshtrohen karantimit: (i) personat për të cilët **vërtetohet** se kanë qenë në kontakt të drejtpërdrejt me personat e sëmurë apo të dyshimtë në sëmundje; dhe (ii) personat për të cilët **dyshohet** se kanë qenë në kontakt të drejtpërdrejt me personat e sëmurë apo të dyshimtë në sëmundje.
209. Rrjedhimisht, për të karantinuar persona, duhet të (i) “vërtetohet kontakti”; ose (ii) duhet të ketë “*dyshime për kontaktin*”, me personat e sëmurë apo të dyshuar për sëmundje ngjitëse, siç është përcaktuar në paragrafin 1 të nenit 33 të ligjit të lartcekur, dhe përkatësisht, duhet të dyshohet se të njëjtit, po ashtu mund të jenë bartës të sëmundjes ngjitëse. Për pasojë, të njëjtit persona i nënshtrohen karantimit për aq kohë sa është periudha maksimale e inkubacionit të sëmundjes përkatëse, siç është përcaktuar në paragrafin 2 të të njëjtit nen. Për më tepër, bazuar në paragrafin 2 të nenit 14 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, jo vetëm “sëmundja”, por edhe “*dyshimi se ekziston sëmundja*” konstatohet nga “*mjeku ose punëtori tjetër i shëndetësisë*”

jashtë kryerjes së detyrës në institucionin shëndetësorë, dhe i cili ka për detyrë që lidhur me këtë ta njoftoi menjëherë institucionin më të afërt shëndetësorë”.

210. Në këtë kontekst, kushtëzimi i “*vërtetimit*” ose “*dyshimit*” të kontakteve me persona të sëmurë ose të dyshuar për sëmundje ngjitëse, për karantinimin e personave e të cilët gjithashtu rrjedhimisht konsiderohen të dyshuar për aq sa zgjat periudha e inkubacionit të sëmundjes përkatëse, reflektojnë qëllimin e ligjvënësit që rastet e karantimit, si një ndër masat e veçanta për parandalimin e sëmundjeve ngjitëse që aplikohet ndaj “*njerëzve të shëndoshë*” dhe kufizon lirinë e lëvizjes së tyre, të aplikohet përjashtimisht, dhe assesi si masë e përgjithshme e cila vendoset ndaj të gjithë qytetarëve të një “*rajoni*” të tërë. Në fakt, për dallim nga masat e veçanta, masat e përgjithshme edhe ato të sigurisë, janë saktësisht të përcaktuara në paragrafin 2 të nenit 8 dhe kapitullin IV të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, i cili përfshinë edhe nenin 41 të ligjit në fjalë, e pjesë përbërëse e të cilave nuk është karantina.
211. Për më tepër, paragrafi 3 i nenit 33 i ligjit të lartcekur, shprehimisht përcakton që personat për të cilët është urdhëruar karantinimi do t’i “*nënshtrihen kontrollimeve mjekësore të vazhdueshme gjatë gjithë kohës së karantinës.*” Më saktësisht, neni 33 i Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, kushtëzon karantinimin e personave me nënshtrimin e tyre kontrollimeve të vazhdueshme mjekësore gjatë gjithë kohës së karantinës. Ky kushtëzim gjithashtu reflekton qartë qëllimin e ligjvënësit për të përcaktuar masën e veçantë të karantimit vetëm për persona fizikë për të cilët “*vërtetohet*” ose “*dyshohet*” se kanë qenë në kontakt të drejtpërdrejt me personat e sëmurë apo të dyshimtë për sëmundje, rrjedhimisht personave individualisht të përcaktuar, dhe jo qytetarëve të një rajoni të tërë. Për më tepër që, kushtëzimi i mjekimit dhe kontrollit të vazhdueshëm mjekësor përgjatë gjithë Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, është përcaktuar vetëm përjashtimisht, dhe atë, vetëm përkitazi me personat për të cilët është “*vërtetuar*” se janë të sëmurë apo është “*vërtetuar se janë të dyshuar*” për sëmundje.
212. Karantimi i të gjithë qytetarëve të Prizrenit nuk i plotëson asnjë nga këto kushte ligjore sepse (i) nuk aplikohet ndaj personave fizikë individualisht të përcaktuar, por ndaj të gjithë qytetarëve të komunës së Prizrenit; (ii) të gjithë këta fundit, për qëllime të nenit 33 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, as nuk është “*vërtetuar*” dhe as nuk mund të “*dyshohet*” se kanë qenë në kontakt të drejtpërdrejt me personat e sëmurë apo të dyshimtë në sëmundje; (iii) Vendimi përkatës nuk përcakton asnjë afat kohor brenda të cilit do të rishqyrtohet kohëzgjatja e karantinës, në kundërshtim me paragrafin 2 të nenit 33 të ligjit në fjalë, sepse i njëjti qartësisht përcakton afatin brenda të cilit është i lejuar karantimi dhe kjo ndërlidhet me periudhën maksimale të inkubacionit të sëmundjes përkatëse; dhe (iv) qytetarët e karantinar të komunës së Prizrenit, nuk i janë nënshtruar kontrollit të vazhdueshëm mjekësor që është kusht esencial në rast të karantimit, siç është përcaktuar në paragrafin 3 të nenit të lartcekur.
213. Për më tepër, dhe pikërisht për qëllime të kontrollit të vazhdueshëm mjekësor, në pikën c) të nenit 49 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse shprehimisht parashihet se në kuadër të mbrojtjes së popullsisë nga

sëmundjet ngjitëse që rrezikojnë tërë vendin, Qeveria siguron mjete dhe materiale shtesë: “Për mbulimin e shpenzimeve të karantinës dhe të kontrollit sanitar të personave që kanë qenë në kontakt me personat e sëmurë ose me personat për të cilët dyshohet se vuajnë prej ndonjërit nga këto sëmundje ngjitëse.” Kjo dispozitë, lexuar së bashku me nenin 33 të ligjit në fjalë, dërgojnë në përfundimin se karantina mund të shqiptohet me vendim të Ministrisë së Shëndetësisë, pas rekomandimit të IKSHPK-së, vetëm ndaj personave fizikë individualisht të përcaktuar e jo ndaj të gjithë personave të një komune ose rajoni ose ndaj një zone gjeografike, masë kjo gjithnjë e kushtëzuar edhe në zbatimin e paragrafit të dytë dhe të tretë të këtij neni, që ndërlidhen me kohëzgjatjen e karantimit dhe kontrollimit mjekësor të detyrueshëm.

214. Gjykata gjithashtu vëren se Vendimi i kontestuar, përpos që i referohet rekomandimit të IKSHPK-së, nuk përmban asnjë arsytim të vetëm për vendosjen e qytetarëve të një komune të tërë në karantinë. Nuk përmban asnjë arsytim, as sa i përket (i) vërtetimit ose dyshimit se këta qytetarë në tërësinë e tyre kanë qenë në kontakt të drejtpërdrejt me personat e sëmurë apo të dyshimtë në sëmundje ngjitëse; (ii) kohëzgjatjes së karantinimit të tyre; (iii) detyrimit të nënshtrimit të kontrollimeve mjekësore të vazhdueshme gjatë gjithë kohës së karantinës për të njëjtit; e as (iv) mbulimit të shpenzimeve të karantinës këtyre personave të kontrollit sanitar përkatës, siç kërkohet përmes nenit 33 në lidhje me pikën c) të nenit 49 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse.
215. Për më tepër, Gjykata gjithashtu thekson se bazuar në paragrafin 5 të nenit 33 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, procedura e karantimit, përtej rekomandimit të IKSHPK-së, është e kushtëzuar në zbatimin e një aktvendimi. Referenca në këtë të fundit, duhet lexuar së bashku me paragrafin 1 të nenit 45 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, dhe që është i vetmi nen tjetër në këtë ligj që i referohet procedurës përkritazi me nxjerrjen e akteve lidhur me masat për parandalimin dhe luftimin e sëmundjeve ngjitëse. Në këtë kontekst, Gjykata vë theks se neni 33 i Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse lexuar së bashku me nenin 44 të Ligjit për Procedurën e Përgjithshme Administrative, i mundëson Ministrisë së Shëndetësisë nxjerrjen e një akti administrativ individual, që u drejtohet një ose disa personave individualisht të përcaktuar, dhe jo një akti administrativ të përgjithshëm, siç është rasti në rrethanat e rastit konkret. Thënë këtë, Gjykata gjithashtu vëren se struktura dhe elementet e detyrueshme të aktit të shkruar janë të përcaktuara në nenin 47 të Ligjit për Procedurën e Përgjithshme Administrative, dhe i cili, gjithashtu përfshinë pjesën arsyetuese të një akti, mungesa e të cilit, bazuar në nenin 52 të të njëjtit ligj, rezulton po ashtu në paligjshmërinë e tij.
216. Në fund, është gjithashtu e rëndësishme, të sqarohet se Vendimi i kontestuar përkritazi me shpalljen e komunës së Prizrenit “zonë karantinë”, përtej shpalljes së fshatit Skorobisht vatër të përhapjes së infeksionit, nuk ka asnjë efekt tjetër për qytetarët e Prizrenit. Kjo sepse, i njëjti nuk saktëson asnjë detyrim tjetër për ta, përpos që ndalon “hyrjet dhe daljet” në këtë komunë. Ndalimi i “hyrjeve dhe daljeve” në komunën e Prizrenit, ngërthejnë çështje që ndërlidhen me qarkullimin dhe lëvizjen, siç është përcaktuar në paragrafin 2 të nenit 41 të Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, ndërsa për komunën e

Prizrenit, të njëjtat masa janë përcaktuar gjithashtu përmes pikës II të Vendimit [nr. 229/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19 në territorin e Komunës” së Prizrenit, dhe të cilin Gjykata, tashmë, e ka shpallur në përputhje me Kushtetutën, duke e lënë në fuqi.

217. Prandaj, bazuar në sqarimet e mësipërme, Gjykata konstaton se në nxjerrjen e Vendimit për shpalljen e komunës së Prizrenit “zonë karantinë”, dhe rrjedhimisht, karantinën e të gjithë qytetarëve të një komune, Ministria e Shëndetësisë, ka tejkalluar autorizimet e përcaktuara përmes Ligjit për Parandalimin dhe Luftimin e Sëmundjeve Ngjitëse, dhe rrjedhimisht, “ndërhyrja” në të drejtën e lirisë së lëvizjes së qytetarëve të komunës së Prizrenit, nuk është “e përcaktuar në ligj”.
218. Duke e marrë parasysh që “ndërhyrjet” në të drejtat dhe liritë themelore të qytetarëve përkatës, nuk janë të “përcaktuara me ligj”, bazuar në sqarimet e dhëna në Aktgjykimin KO54/20 dhe këtë Aktgjykimin, Gjykata nuk vazhdon më tej më vlerësimin nëse “ndërhyrjet” e përcaktuara përmes këtij Vendimi të kontestuar, gjithashtu kanë ndjekur një “qëllim legjitim” apo edhe nëse janë të “domosdoshme në shoqëri demokratike”.
219. Për pasojë, Vendimi [nr. 214/IV/2020] i 12 prillit 2020 i Ministrisë së Shëndetësisë nuk plotëson kriterin e “përcaktueshmërisë në ligj” dhe, si i tillë, është nxjerrë në kundërshtim me nenin 55 të Kushtetutës në lidhje me nenin 35 të Kushtetutës dhe nenin 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së.

(iv) Konkluzë lidhur me përputhshmërinë e Vendimeve të kontestuara me nenet 35 dhe 55 të Kushtetutës

220. Gjykata ka vlerësuar përputhshmërinë e Vendimeve të kontestuara me nenin 35 dhe 55 të Kushtetutës, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së lidhur me lirinë e lëvizjes së përcaktuar përmes nenit 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së, dhe ka konstatuar se:
- (i) Vendimi [nr.229/IV/2020] i 14 prillit 2020 i Ministrisë së Shëndetësisë, “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19” në komunën e Prizrenit (pikat I, II, III, IV, VI, VII dhe VIII); dhe Vendimet [nr.238/IV/2020] dhe [nr.239/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19” në komunat e Dragashit dhe Istogut (pikat I, II, III, V, VI dhe VII), respektivisht, **janë në përputhshmëri** me nenin 55 të Kushtetutës në lidhje me nenin 35 të Kushtetutës dhe nenin 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së. Rrjedhimisht, të gjitha pikat e saktësuara të Vendimeve të lartcekura, Gjykata i shpalli kushtetuese.
- (ii) Gjykata konstatoi se në nxjerrjen e Vendimeve të lartcekura, Ministria e Shëndetësisë ka vepruar në përputhje me autorizimet e përcaktuara përmes Ligjit për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse, dhe rrjedhimisht “ndërhyrjet” në të drejtën e lirisë së lëvizjes së qytetarëve të komunave të Prizrenit, Dragashit dhe Istogut, përmes

pikave të lartcekura, ishin “të përcaktuara në ligj”. Gjykata gjithashtu konstatoi se të njëjtat ndjekin një “qëllim legjitim”, përkatësisht atë të mbrojtës së “shëndetit publik”, siç është përcaktuar në paragrafin 3 të nenit 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së; janë proporcionale në raport me “qëllimin legjitim” të ndjekur; dhe janë “të domosdoshme në një shoqëri demokratike”.

- (iii) Pika V e Vendimit [nr. 229/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19” për komunën e Prizrenit; dhe pika IV e Vendimeve [nr. 238/IV/2020] dhe [nr. 239/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19” për komunat e Dragashit dhe Istogut, respektivisht, ku përcaktohen “kundërvajtjet administrative” dhe sanksionet përkatëse, **nuk janë në përputhshmëri** me nenin 55 të Kushtetutës në lidhje me nenin 35 të Kushtetutës dhe nenin 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së. Gjykata arsyetoi se në përcaktimin e mosrespektimit të masave të parashikuara përmes Vendimeve të lartcekura si “kundërvajtje administrative”, Ministria e Shëndetësisë, ka tejkalluar autorizimet ligjore të përcaktuara përmes Ligjit për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse. Gjykata theksoi se bazuar në Ligjin për Kundërvajtje, kundërvajtjet dhe sanksionet përkatëse, mund të përcaktohen vetëm me ligj të Kuvendit të Republikës ose me akte të Kuvendit të një Komune, dhe se ky autorizim nuk mund të bartet në organe të tjera. Rrjedhimisht, kundërvajtjet administrative të përcaktuara përmes këtyre tri Vendimeve të kontestuara, nuk janë “të përcaktuara në ligj” dhe për pasojë, shpallën jokushtetuese.
- (iv) Vendimi [nr.214/IV/2020] i 12 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, për shpalljen e komunës së Prizrenit “zonë karantinë”, **nuk është në përputhshmëri** me nenin 55 të Kushtetutës në lidhje me nenin 35 të Kushtetutës dhe nenin 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së. Gjykata konstatoi se në nxjerrjen e këtij Vendimi, Ministria e Shëndetësisë ka tejkalluar kompetencat e përcaktuara përmes Ligjit për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse, dhe rrjedhimisht “ndërrhyrjet” në të drejtën e lirisë së lëvizjes, përmes karantinimit të të gjithë qytetarëve të komunës së Prizrenit, nuk janë “të përcaktuara në ligj”. Gjykata qartësoi se “karantina” sipas Ligjit për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse, mund të urdhërohet nga Ministria e Shëndetësisë, pas rekomandimit të IKSHPK-së, vetëm për persona fizikë për të cilët vërtetohet ose dyshohet se kanë qenë në kontakt të drejtpërdrejt me personat e sëmurë apo të dyshuar për sëmundje ngjitëse, gjithënjë me kushtin e plotësimit edhe të kushteve tjera të cilat janë të përcaktuara përmes nenit 33 dhe pikës c) të nenit 49 të ligjit në fjalë.

221. Gjykata gjithashtu rithekson konstatimet e Aktgjykimit KO54/20, se Qeveria bazuar në nenet 92 e 93 të Kushtetutës ushtron pushtetin ekzekutiv në pajtim me Kushtetutën dhe ligjin. Ajo zbaton ligjet dhe aktet e tjera të miratuara nga Kuvendi, dhe merr vendime në pajtim me Kushtetutën të nevojshme për zbatimin e ligjeve të Kuvendit. Në këtë kontekst, Qeveria, por edhe organet ose

autoritetet e tjera ligj-zbatuese, mund të ndërmarrin, aplikojnë dhe zbatojnë masa kufizuese vetëm për aq sa ia përcakton dhe ia lejon ligji i Kuvendit. Ky interpretimi është në përputhje të plotë me sistemin e kontrolleve dhe balanceve në aspekt të ndarjes së pushteteve ku pushteti legjislativ për të krijuar ligje në vend i takon vetëm Kuvendit; ndërkaq ai ekzekutiv për të zbatuar ligjet e Kuvendi, i takon Qeverisë. Gjyqësori në këtë trekëndësh pushtetesh e ka rolin e vet për të kontrolluar, në mes tjerash, edhe kushtetutshmërinë e ligjeve të nxjerra nga Kuvendi por edhe kushtetutshmërinë e vendimeve të Qeverisë përmes së cilave zbatohen ligjet e Kuvendit. (Shih gjithashtu paragrafët 293-295 të Aktgjykimit KO54/20).

222. Gjykata në fund gjithashtu thekson se përkundër faktit që jo vetëm Republika e Kosovës, por e mbarë bota po ballafaqohet me luftimin e pandemisë COVID-19, dhe e cila medoemos e pamundëson *“funksionimin e zakonshëm të shoqërisë”*, siç thekson edhe Këshilli i Evropës në Dokumentin Informativ, shteti i së drejtës duhet të mbizotërojë, dhe në këtë kontekst, të gjitha institucionet e Republikës janë të detyruara të veprojnë në përputhje të plotë me kompetencat përkatëse Kushtetuese dhe ligjore.
223. Thënë këtë dhe në vijim, Gjykata gjithashtu do të adresojë edhe tri çështje të mbetura. E para ka të bëjë me (i) zbatimin e Aktgjykimit të Gjykatës në rastin KO54/20. E dyta ndërlidhet me (ii) parashtrësën e Kryeministrit drejtuar gjyqtarëve të Gjykatës më 23 prill 2020. Ndërsa, e treta, ka të bëjë me (iii) kërkesën e parashtruesve të kërkesës për masën e përkohshme lidhur me Vendimet e kontestuara. Në fund, Gjykata do të paraqes përfundimet e saj dhe pjesën operative të këtij Aktgjykimi.

III. Lidhur me zbatimin e Aktgjykimi të Gjykatës në rastin KO54/20

224. Në Aktgjykimin KO54/20, Gjykata kishte vlerësuar kushtetutshmërinë e Vendimit [nr. 01/15] të 23 marsit 2020 të Qeverisë, pas kërkesës që kishte dorëzuar Presidenti më 24 mars 2020.
225. Më 31 mars 2020, Gjykata vendosi për rastin KO54/20 dhe konstatoi që Vendimi i lartcekur i Qeverisë nuk ishte në përputhshmëri me nenin 55 [Kufizimi i të Drejtave dhe Lirive Themelore] të Kushtetutës në lidhje me nenet 35 [Liria e lëvizjes], 36 [E drejta e Privatësisë], 43 [Liria e tubimit] të Kushtetutës dhe nenet ekuivalente të KEDNJ-së, respektivisht nenet 8 (E drejta për respektim të jetës private dhe familjare), 11 (Liria e tubimit dhe e organizimit), dhe 2 (Liria e lëvizjes) të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së.
226. Gjykata po ashtu konstatoi se bazuar në nenin 55 të Kushtetutës, kufizimi i të drejtave dhe lirive themelore mund të bëhet *“vetëm me ligj”* të Kuvendit; dhe se neni 56 i Kushtetutës nuk ishte i aplikueshëm në rrethanat rastit KO54/20. Aktgjykimi i plotë i Gjykatës u publikua më 6 prill 2020; ndërkaq që më 31 mars 2020, Gjykata veçse kishte publikuar pjesën operative të Aktgjykimit dhe përfundimet e Gjykatës.
227. Gjykata vendosi që Aktgjykimi në rastin KO54/20 do të hynte në fuqi më 13 prill 2020. (Shih pjesën operative të Aktgjykimit në fjalë, cituar më lart, si dhe përfundimet e Gjykatës për atë rast, paragrafët 310-325). Në pjesën ku u

elaborua arsyeshmëria e hyrjes në fuqi të Aktgjykimit të Gjykatës në një datë tjetër nga ajo e shpalljes së Aktgjykimit, Gjykata, në mes tjerash po ashtu shpërfaqin rolin dhe përgjegjësinë institucionale të Kuvendit në dritë të nevojës për ballafaqim me pandeminë COVID-19 në Republikën e Kosovës, duke theksuar me sa vijon: “[...] Gjykata konstaton se deri në datën e shfuqizimit të Vendimit të kontestuar, institucionet përgjegjëse të Republikës së Kosovës, **në radhë të parë Kuvendi, duhet të ndër marrin veprimet**, në përputhje me Kushtetutën dhe këtë Aktgjykim, që i konsiderojnë si të duhura dhe adekuate për të vazhduar parandalimin dhe luftimin e pandemisë COVID-19 – që në vetvete përbën një interes të lartë të shëndetit publik për të gjithë shtetasit dhe personat që jetojnë në Republikën e Kosovës.”

228. Në mes të datave 12-14 prill 2020, Ministria e Shëndetësisë, nxori një numër Vendimesh. Më 17 prill 2020, në Gjykatë u dorëzua rasti KO61/20 nga parashtruesit e kërkesës të cilët kontestojnë katër (4) Vendime të Ministrit të Shëndetësisë, të nxjerra në vazhden e luftës me pandeminë COVID-19, vlerësimi i kushtetutshmërisë së të cilave u bë përmes këtij Aktgjykimi. Ndër pretendimet kyçe të parashtruesve të kërkesës ishte edhe fakti se Aktgjykimi i Gjykatës KO54/20, nuk ishte zbatuar dhe respektuar. Të njëjtin qëndrim mbajti edhe Avokati i Popullit.
229. Se çfarë ka ndodhur nga momenti i hyrjes në fuqi të Aktgjykimit të Gjykatës e deri tani, në nivel të Kuvendit, Gjykata është e painformuar. Kjo për faktin se përkundër kërkesës specifike të Gjykatës drejtuar Kuvendit më 20 prill 2020 që të njoftojë Gjykatën rreth hapave “që janë ndërmarrë nga Kuvendi i Republikës së Kosovës pas publikimit të Aktgjykimit KO54/20 të 31 marsit 2020”, Gjykata nuk ka pranuar ndonjë përgjigje, dokument ose informatë. Rrjedhimisht, për Gjykatën, ngelet akoma e paqartë trajtimi që Kuvendi i ka bërë Aktgjykimit KO54/20 që nga momenti i publikimit të tij. Ajo çfarë publikisht dihet bazuar në informatat e përditësuara të Gazetës Zyrtare, është se Kuvendi nuk ka miratuar ndonjë plotësim-ndryshim të ligjeve ekzistuese që adresojnë sëmundjet ngjitëse e as nuk ka miratuar ndonjë ligj të ri në të cilat do të mund të merreshin parasysh gjetjet e Gjykatës në Aktgjykimin KO54/20.
230. Gjykata, përkitazi me mos dorëzimin e përgjegjes të kërkuar nga Kuvendi lidhur me zbatimin e Aktgjykimit në rastin KO54/20, thekson se, sipas nenit 26 [Bashkëpunimi me organet tjera publike] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese, “Të gjitha gjykatat dhe organet publike të Republikës së Kosovës kanë për detyrë të mbështesin punën e Gjykatës Kushtetuese dhe të bashkëpunojnë me Gjykatën Kushtetuese sipas kërkesës së saj.” Për më tepër, edhe rregulli 66 [Zbatimi i vendimeve] të Rregullores së punës parasheh që “Vendimet e Gjykatës janë të obligueshme [...] për institucionet e Republikës së Kosovës” dhe se të gjithë personat fizikë dhe juridikë “janë të obliguar të respektojnë vendimet e Gjykatës dhe t’u përmbahen atyre.”
231. Për më tepër dhe në fund, përkitazi me zbatimin e Aktgjykimit KO54/20, Gjykata vë theks të veçantë në nenin 116 [Efekti Juridik i Vendimeve] të Kushtetutës, bazuar në të cilin, “Vendimet e Gjykatës Kushtetuese janë të detyrueshme për gjyqësorin dhe të gjithë personat dhe institucionet e Republikës së Kosovës.”

IV. Lidhur me parashtrësën e Kryeministrit drejtuar gjyqtarëve të Gjykatës

232. Në procedurën para Gjykatës, kjo e fundit ka informuar publikun se gjatë procedurave të shqyrtimit të rastit KO61/20, ka pranuar një parashtrësë nga Kryeministri, në emër të Qeverisë, drejtuar gjyqtarëve të Gjykatës të emërtuar si: *“Parashtrësë në lidhje me mosrespektimin e afatit ligjor dhe Rregullores së Punës së Gjykatës Kushtetuese nga Gjykata Kushtetuese në rastin nr. KO61/20”*.
233. Për këtë parashtrësë dhe me përmbajtjen e saj, si në rastin e të gjitha parashtrësave tjera, janë njoftuar të gjithë gjyqtarët e Gjykatës si dhe të gjitha palët e interesuara në këtë rast, respektivisht: parashtruesit e kërkesës; Kryetarja dhe deputetët e Kuvendit; Presidenti; Avokati i Popullit; dhe Ministri i Shëndetësisë. Dërguesin e kësaj parashtrëse, respektivisht Kryeministrin, Gjykata e ka njoftuar për pranimin e saj dhe e ka njoftuar që parashtrësës në fjalë Gjykata do t'i përgjigjet në përputhje me dispozitat e Kushtetutës, Ligjit dhe Rregullores së punës.
234. Gjykata ka publikuar përmbajtjen e parashtrësës së dërguar nga Kryeministri në paragrafin 28 të këtij Aktgjykimi. Ajo gjithashtu tashmë ka dhënë përgjigjen e saj përkitazi me *“shqetësimin”* e Qeverisë për *“shkelje të një rëndësie esenciale në një procedurë gjyqësore kushtetuese”* lidhur me rregullin 35 (5) të Rregullores së punës, në paragrafët 108-112 të Aktgjykimi. Në vijim, Gjykata gjithashtu do të adresojë të njëjtat *“shqetësime”* edhe lidhur me nenin 22.2 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese.
235. Gjykata në kontekst të nenit 22 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese, fillimisht thekson se është i saktë fakti që dispozita e cekur nga Kryeministri, respektivisht, paragrafi 2 i nenit 22 të Ligjit parasheh që: *“Sekretaria ia dërgon nga një kopje të kërkesës palës kundërshtare dhe palës (palëve) apo pjesëmarrësve të tjerë në procedurë. Pala kundërshtare ka dyzet e pesë (45) ditë nga pranimi i kërkesës për të dorëzuar në Sekretari përgjigjen e saj në kërkesë së bashku me arsyetimin dhe provat e nevojshme.”*
236. Megjithatë, Gjykata thekson dhe qartëson se afati i përcaktuar dyzet e pesë (45) ditë nga dispozita e lartcekur është vetëm njëri nga afatet e aplikueshme përmes së cilave Gjykata ushtron funksionin e saj. I njëjti është afat i përgjithshëm i përcaktuar në paragrafin 2 të nenit 22 të pjesës I të Kreut II të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese lidhur me Dispozitat e përgjithshme procedurale. I njëjti Ligj, në Kreun III të tij, gjithashtu përcakton Procedurat e Veçanta. Në këto të fundit, përcakton edhe afate prej njëzet e katër (24) orësh dhe deri në gjashtëdhjetë (60) ditë brenda të cilave, Gjykata është e detyruar të vendos përkitazi me një kërkesë përkatëse. Pikërisht në mënyrë që Gjykata t'ua përshtatë vendimmarrjen e saj natyrës, specifikave dhe urgjencës që ngërthen një rast para saj, përfshirë kërkesat për masa të përkohshme, rregulli 33 i Rregullores së punës, dhe më saktësisht paragrafi 3 i tij, ndër tjera, përcakton kompetencën e Gjykatës, për të urdhëruar një afat më të shkurtër përkitazi me dorëzimin e shkresave përkatëse në një rast të caktuar, nëse në vlerësimin e Gjykatës, një kërkesë *“i nevojitet trajtim i përshpejtuar”*. Ky rregull specifikisht përcakton si

në vijim: *“Gjykata mund të urdhërojë një afat më të shkurtër, kur një kërkesë i nevojitet trajtim i përshpejtuar.”*

237. Në këtë kontekst, Gjykata thekson se rregulli i përgjithshëm i afatit dyzet e pesë (45) ditore referuar në nenin 22 të Ligjit, i nënshtrohet përjashtimeve të përcaktuara në këtë Ligj dhe Rregulloren e punës, dhe se bazuar në specifikat e rastit para saj, dhe vlerësimit nëse *“një kërkesë i nevojitet trajtim i përshpejtuar”*, Gjykata përcakton afate tjera dhe të përshtatshme për rrethanat e rastit para saj.
238. Gjykata konsideron se kërkesat për vlerësimin e përputhshmërisë së akteve, në rrethanat e rastit konkret, të vendimeve të Ministrisë së Shëndetësisë, me të drejtat dhe liritë themelore të qytetarëve të saj dhe të garantuara përmes Kapitullit II të Kushtetutës, në rrethanat e pandemisë COVID-19, paraqesin *“një kërkesë që i nevojitet trajtim i përshpejtuar”* dhe se domosdoshmëria për një qasje të tillë nuk është kontestuese. Njëjtë ka vepruar Gjykata edhe në rastin paraprak, përkatësisht vlerësimin e kushtetutshmërisë së Vendimit nr. 01/15 të Qeverisë së Republikës së Kosovës, të 23 marsit 2020, dhe i cili ka rezultuar në Aktgjykimin KO54/20 i publikuar më 6 prill 2020, brenda 13 ditëve nga regjistrimi i tij. Me të njëjtën urgjencë kanë vepruar edhe Gjykatat Kushtetuese të rajonit dhe më gjerë. Një qasje e tillë kërkohet edhe nga Këshilli i Evropës, në Dokumentin Informativ të tij të publikuar më 7 prill 2020, lidhur me respektimin e demokracisë, shtetit të së drejtës dhe të drejtave të njeriut në kuadrin e krizës sanitare të COVID-19, i cili ndër tjerash, thekson rëndësinë e vendimmarrjes së shpejtë nga gjykatat dhe veçanërisht gjykatat kushtetuese, në vlerësimin e përputhshmërisë së kufizimeve të të drejtave dhe lirive themelore me Kushtetutat përkatëse. Në fakt, në parashtresën e dorëzuar në Gjykatë, Kryeministri, vet thekson se *“pret që Gjykata, ngjashëm sikurse institucionet ekuivalente me të në shtetet perëndimore, të tregojë kujdes të veçantë ndaj jetës dhe shëndetit të qytetarëve”*, përkundër faktit që përcaktueshmëria *“e pritjeve”* nga Gjykata, nuk është në kompetencën e pushtetit ekzekutiv.
239. Gjykata gjithashtu rikujton që tri (3) prej katër (4) Vendimeve të kontestuara para Gjykatës janë në fuqi vetëm deri më 4 maj 2020. Kërkesa para Gjykatës, ngërthen çështje të vlerësimit të kushtetutshmërisë të kufizimit të të drejtave dhe lirive themelore të garantuara me Kushtetutë në rrethanat e pandemisë COVID-19. Sipas Kryeministrit, Gjykata do të duhej t'i jepte mundësi këtij të fundit dhe palëve të tjera për të dorëzuar komentet e tyre brenda një afati dyzet e pesë (45) ditore, respektivisht deri më 1 qershor 2020, respektivisht njëzet e tetë (28) ditë pas skadimit të Vendimeve të kontestuara.
240. Në këtë aspekt, Gjykata thekson se asnjë palë në procedurë, e as Qeveria, nuk ka autorizim që të vet-përcaktojë afatet ligjore brenda të cilave duhet t'i përgjigjet Gjykatës. Është vetëm kjo e fundit ajo që mund të caktojë afate për palët bazuar në Kushtetutë, Ligj dhe Rregullore të punës. Për më tepër që, siç u sqarua më lart, dhënia e një afati dyzet e pesë (45) ditore palëve për të dorëzuar shkresat e tyre, në rrethanat e rastit para Gjykatës, do të rezultonte në neglizhencë të plotë të Gjykatës, duke mos e trajtuar një rast të rëndësisë së tillë kushtetuese me *“trajtim i përshpejtuar”*. Kjo do të ishte plotësisht në kundërshtim me mandatin e saj kushtetues për interpretimin e Kushtetutës në mbrojtje të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut dhe vlerave të Republikës.

241. Në fund, dhe përkitazi me qasjen që ngërthen parashtrësia e Kryeministrit drejtuar Gjykatës në emër të Qeverisë, dhe e cila, ndër tjerash, shpreh (i) “shqetësimet e saj shkelje të dispozitave esenciale në lidhje me procedurën dhe afatet që duhet ndjekur”; (ii) “shqetësimet e saj në lidhje me shkeljen e dispozitave ligjore në lidhje me afatet e përcaktuara nga ligjdhënësi”; (iii) “shqetësim serioz në lidhje me profesionalizmin dhe paanshmërinë e Gjykatës”; konstaton se (iv) “Gjykata është shmangur nga procedura që do duhej të ndiqte në rastin Nr. KO61/20”; (v) “dy shkelje ligjore të një rëndësie esenciale në një procedurë gjyqësore kushtetuese”; thekson se (vi) “vënia nën presion të Qeverisë me njoftime të kundërligjshme, është i papranueshëm” dhe në fund, paralajmëron se (vii) “Qeveria do të shqyrtojë me kujdes shkeljet ligjore të deritanishme dhe varësisht nga kualifikimi juridik i tyre do të ndër marr vepimet e nevojshme të bazuara në legjislacionin në fuqi”, Gjykata zgjedh vetëm të thekson fuqishëm se qasja e Qeverisë ndaj Gjykatës që reflekton kjo parashtrësia, është e papranueshme dhe në kundërshtim me vlerat themelore të Kushtetutës së Republikës.
242. Gjykata në këtë kontekst, rithekson se ajo është organ i pavarur në mbrojtje të Kushtetutës dhe është interpretuesi përfundimtar i Kushtetutës. Gjykata gjithashtu rikujton se Kushtetuta i atribuon asaj pavarësi të plotë në kryerjen e përgjegjësisë së saj. Për më tepër, është detyrim kushtetues i Qeverisë dhe të gjitha institucioneve të Republikës të respektojnë dhe të mos ndërhyjnë në këtë pavarësi. Gjykata gjithashtu i rikujton Qeverisë se Kushtetuta nuk i atribuon asaj asnjë kompetencë përkitazi me vendimmarrjen e pushtetit gjyqësor. Respektimi i vlerave themelore kushtetuese lidhur me ndarjen e pushteteve, pavarësinë e pushtetit gjyqësor, pavarësinë dhe autoritetin e Gjykatës Kushtetuese dhe mbrojtjen e sundimit të ligjit, është detyrim kushtetues i të gjitha degëve të pushtetit të Republikës së Kosovës.

V. Lidhur me kërkesën për masë të përkohshme

243. Gjykata rikujton që përmes kërkesës së dorëzuar më 17 prill 2020, parashtruesit kishin kërkuar që të vendoset masë e përkohshme përmes së cilës do të pezullohej zbatimi i Vendimeve të kontestuara të Ministrit të Shëndetësisë deri në vendosjen e rastit në mënyrë meritore nga Gjykata.
244. Më 20 prill 2020, Gjykata ia kishte dhënë mundësinë Qeverisë, Kuvendit, me kërkesën që e njëjta mundësi t’iu ofrohet të gjithë deputetëve, Presidentit dhe Avokatit të Popullit që, deri në orën 16:00 të datës 21 prill 2020, të komentojnë në kërkesën e parashtruesve për caktim të masës së përkohshme. Brenda afatit të përcaktuar, Gjykata kishte pranuar komente vetëm nga Qeveria. Kjo e fundit e kishte kundërshtuar kërkesën e parashtruesve për caktim të masës nën pretendimin se nuk janë plotësuar asnjë nga kushtet për të caktuar masën e përkohshme të parapara me Ligj dhe Rregullore të punës. (Shih paragrafët 60-67 të këtij Aktgjykimi ku reflektohen kërkesa e parashtruesve për masë të përkohshme; dhe komentet e dorëzuara në Gjykatë nga Qeveria përkitazi me kërkesën për masë të përkohshme).
245. Duke qenë se Gjykata, me këtë Aktgjykim, tashmë ka vendosur për meritat e rastit në tërësi, kërkesa për masë të përkohshme ngelet e pa objekt shqyrtimi.

VI. Përfundimet

246. Më 31 mars 2020, Gjykata vendosi për rastin KO54/20 përmes të cilit Aktgjykim, e shpalli të pavlefshëm Vendimin nr. 01/15 të Qeverisë, duke konstatuar se i njëjti ishte në kundërshtim me nenin 55 [Kufizimi i të Drejtave dhe Lirive Themelore] të Kushtetutës në lidhje me nenet 35 [Liria e Lëvizjes], 36 [E Drejta e Privatësisë], 43 [Liria e Tubimit] të Kushtetutës dhe nenet ekuivalente të KEDNJ-së, respektivisht nenet 8 (E drejta për respektim të jetës private dhe familjare), 11 (Liria e tubimit dhe e organizimit), dhe 2 (Liria e lëvizjes) të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së.
247. Në Aktgjykimin e lartcekur, Gjykata kishte theksuar se (i) Qeveria vetëm mund të zbatojë një ligj të Kuvendit që kufizon një të drejtë dhe liri themelore dhe atë vetëm deri në masën specifike që e ka autorizuar Kuvendi përmes ligjit përkatës; dhe se (ii) Ministria e Shëndetësisë, respektivisht Qeveria, është e autorizuar që të nxjerrë vendime me qëllim të parandalimit dhe luftimit të pandemisë, vetëm për atë që është e autorizuar përmes Ligjit nr. 02/L-109 për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse dhe Ligjit nr. 04/L-125 për Shëndetësi. Gjykata gjithashtu kishte theksuar se këto dy ligje, nuk e autorizojnë Ministrinë e Shëndetësisë, respektivisht Qeverinë, që të kufizojë të drejta dhe liri të garantuara me Kushtetutë në nivel të të gjithë Republikës së Kosovës dhe për të gjithë qytetarët e Republikës së Kosovës pa përjashtim.
248. Pas Aktgjykimit KO54/20, më 14 prill 2020, përmes tridhjetë e tetë (38) vendimeve për *“parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19”*, Ministria e Shëndetësisë vendosi kufizime në të gjitha komunat e Kosovës dhe për të gjithë qytetarët e Republikës së Kosovës. Gjykata në rastin e tanishëm, KO61/20, nuk është duke e bërë vlerësimin e kushtetutshmërisë të të gjitha tridhjetë e tetë (38) Vendimeve të lartcekura, sepse parashtruesit e kërkesës nuk i kanë kontestuar të gjitha.
249. Para Gjykatës, janë kontestuar vetëm tri (3) prej tyre, Vendimet [nr. 229/IV/2020]; [nr. 238/IV/2020]; dhe [nr. 239/IV/2020] e datës 14 prill 2020, për Komunat e Prizrenit, Dragashit dhe Istogut, respektivisht. Para Gjykatës, gjithashtu është kontestuar edhe Vendimi [nr. 214/IV/2020] i 12 prillit 2020 i Ministrisë së Shëndetësisë, për shpalljen e Komunës së Prizrenit *“zonë karantinë”*.
250. Si rrjedhojë, çështja kushtetuese që ngërthen Aktgjykimi KO61/20, është përputhshmëria me nenet 35 dhe 55 të Kushtetutës të katër (4) Vendimeve të kontestuara të Ministrisë së Shëndetësisë. Gjykata, në vlerësimin e kushtetutshmërisë së tyre, bazuar në nenin 55 të Kushtetutës, praktikën gjyqësore të Gjykatës, përfshirë Aktgjykimin KO54/20, dhe praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së lidhur me nenin 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së, ka vlerësuar nëse *“ndërrhyrjet”*, përkatësisht kufizimet në lirinë e lëvizjes së qytetarëve të komunave të Prizrenit, Dragashit dhe Istogut, respektivisht: (i) janë të *“përcaktuara në ligj”*, përkatësisht në Ligjin nr. 02/L-109 për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse; (ii) ndjekin një *“qëllim legjitim”*; dhe (iii) janë të *“domosdoshme në një shoqëri demokratike”*.

251. Bazuar në shqyrtimet dhe vlerësimet e shkresave të dorëzuara para Gjykatës dhe praktikës së saj gjyqësore, Gjykata, njëzëri, vendosi ta shpallë kërkesën KO61/20 të pranueshme për shqyrtim në merita meqë, ishin plotësuar të gjitha kushtet e pranueshmërisë të përcaktuara me Kushtetutë, Ligjin për Gjykatën Kushtetuese dhe Rregulloren e punës.
252. Gjykata gjithashtu vendosi që Vendimet “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19” në komunën e Prizrenit, Dragashit dhe Istogut, respektivisht, janë në përputhshmëri me Kushtetutën, me përjashtim të pikave përkatëse të dispozitivit të cilat përcaktojnë “kundërvajtjet administrative”, ndërsa Vendimin për shpalljen “zonë karantinë” në komunën e Prizrenit, e shpalli në kundërshtim me Kushtetutën.
253. Më saktësisht, Gjykata, njëzëri, vendosi se: (i) Vendimi [nr. 229/IV/2020] i 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19” në komunën e Prizrenit (pikat I, II, III, IV, VI, VII dhe VIII); dhe (ii) Vendimet [nr. 238/IV/2020] dhe [nr. 239/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19” në komunat e Dragashit dhe Istogut (pikat I, II, III, V, VI dhe VII), respektivisht, **janë në përputhshmëri** me nenin 55 të Kushtetutës në lidhje me nenin 35 të Kushtetutës dhe nenin 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së. Rrjedhimisht, të gjitha pikat e saktësuara të Vendimeve të lartcekura, Gjykata i shpalli kushtetuese.
254. Gjykata konstatoi se në nxjerrjen e Vendimeve të lartcekura, Ministria e Shëndetësisë, ka vepruar në përputhje me autorizimet e përcaktuara përmes Ligjit nr. 02/L-109 për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse, dhe rrjedhimisht “ndërrhyrjet” në të drejtën e lirisë së lëvizjes së qytetarëve të komunave të Prizrenit, Dragashit dhe Istogut, përmes pikave të lartcekura, ishin “të përcaktuara në ligj”. Gjykata gjithashtu konstatoi se të njëjtat ndjekin një “qëllim legjitim”, përkatësisht atë të mbrojtës së “shëndetit publik”, siç është përcaktuar në paragrafin 3 të nenit 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së; janë proporcionale në raport me “qëllimin legjitim” të ndjekur; dhe janë “të domosdoshme në një shoqëri demokratike”.
255. Megjithatë, Gjykata, me shumicë votash, vendosi se: (i) pika V e Vendimit [nr. 229/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19” për komunën e Prizrenit; dhe (ii) pika IV e Vendimeve [nr. 238/IV/2020] dhe [nr. 239/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19” në komunat e Dragashit dhe Istogut, respektivisht, ku përcaktohen “kundërvajtjet administrative” dhe sanksionet përkatëse, **nuk janë në përputhshmëri** me nenin 55 të Kushtetutës në lidhje me nenin 35 të Kushtetutës dhe nenin 2 të Protokollit nr.4 të KEDNJ-së. Gjykata arsyetoi se në përcaktimin e mosrespektimit të masave të parashikuara përmes Vendimeve të lartcekura si “kundërvajtje administrative”, Ministria e Shëndetësisë, ka tejkalar autorizimet ligjore të përcaktuara përmes Ligjit nr. 02/L-109 për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse. Gjykata theksoi se bazuar në Ligjin nr. 05/L-087 për Kundërvajtje, kundërvajtjet dhe sanksionet përkatëse, mund të përcaktohen vetëm me ligj të Kuvendit të Republikës ose me akte të Kuvendit të

një Komune, dhe se ky autorizim nuk mund të bartet në organe të tjera. Rrjedhimisht, kundërvajtjet administrative të përcaktuara përmes këtyre tri Vendimeve të kontestuara, nuk janë “të përcaktuara në ligj” dhe për pasojë, u shpallën jokushtetuese.

256. Gjykata, në anën tjetër, me shumicë votash, vendosi se Vendimi [nr. 214/IV/2020] i 12 prillit 2020 i Ministrisë së Shëndetësisë, për shpalljen e komunës së Prizrenit “zonë karantine”, **nuk është në përputhshmëri** me nenet 35 dhe 55 të Kushtetutës dhe nenin 2 të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së. Gjykata konstatoi se në nxjerrjen e këtij Vendimi, Ministria e Shëndetësisë, ka tejkaluar kompetencat e përcaktuara përmes Ligjit nr. 02/L-109 për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse, dhe rrjedhimisht “ndërhyrjet” në të drejtën e lirisë së lëvizjes, përmes karantinimit të të gjithë qytetarëve të komunës së Prizrenit, nuk janë “të përcaktuara në ligj”. Gjykata qartësoi se “karantina” sipas Ligjit nr. 02/L-109 për Luftimin dhe Parandalimin e Sëmundjeve Ngjitëse, mund të urdhërohet nga Ministria e Shëndetësisë, pas rekomandimit të IKSHPK-së, vetëm për persona fizikë për të cilët vërtetohet ose dyshohet se kanë qenë në kontakt të drejtpërdrejt me personat e sëmurë apo të dyshuar për sëmundje ngjitëse. Rrjedhimisht, Vendimi për shpalljen e komunës së Prizrenit “zonë karantine”, u shpall jokushtetues.
257. Për sa i takon kërkesës për masë të përkohshme, Gjykata konstatoi se pas vendimit të gjyqtarëve që të vendosin në tërësi për meritat e rastit dhe të nxjerrin këtë Aktgjykim, e njëjta ngeli e pa objekt shqyrtimi.
258. Gjykata gjithashtu rikujtoi që përmes Aktgjykimit KO54/20, kishte përcaktuar një datë tjetër të hyrjes në fuqi të Aktgjykimit të saj, respektivisht datën 13 prill 2020, duke theksuar se deri në këtë datë, institucionet relevante të Republikës së Kosovës, në radhë të parë Kuvendi, duhet të ndërmarrin masat e duhura për tu siguruar që kufizimet e nevojshme të të drejtave dhe lirive themelore më qëllim të ruajtjes së shëndetit publik, të bëhen në përputhshmëri me Kushtetutën dhe Aktgjykimin KO54/20.
259. Gjykata vë theks në faktin që përkundër kërkesës specifike drejtuar Kuvendit për të njoftuar Gjykatën “lidhur me të gjithë hapat që janë ndërmarrë nga Kuvendi i Republikës së Kosovës pas publikimit të Aktgjykimit KO54/20 të 31 marsit 2020”, Gjykata nuk ka pranuar një përgjigje nga Kuvendi. Në këtë aspekt, Gjykata fillimisht potencon faktin që është detyrim ligjor i të gjitha organeve publike që “të mbështesin punën e Gjykatës Kushtetuese dhe të bashkëpunojnë me Gjykatën Kushtetuese sipas kërkesës së saj”. Për më tepër, Gjykata vë theks në faktin se bazuar në Aktgjykimin KO54/20, Kuvendi është detyruar që, qoftë përmes plotësim-ndryshimit të legjislacionit ekzistues të zbatueshëm ose përmes miratimit të ndonjë ligji të ri, të përcakton mekanizmat dhe autorizimet më të përshtatshme, në mënyrë që autoritetet përkatëse, përfshirë Ministrinë e Shëndetësisë, respektivisht Qeverinë, të ndërmarrin masat e duhura dhe të nevojshme për luftimin dhe parandalimin e pandemisë COVID-19, në përputhshmëri me Kushtetutën dhe Aktgjykimin KO54/20. Në këtë kontekst, Gjykata gjithashtu vë theks në nenin 116 [Efekti Juridik i Vendimeve] të Kushtetutës, bazuar në të cilin vendimet e Gjykatës Kushtetuese janë të detyrueshme për gjyqësorin dhe të gjithë personat dhe institucionet e Republikës së Kosovës.

260. Gjykata, në Aktgjykimin KO61/20, gjithashtu ka adresuar parashtrësën e 23 prillit 2020 të Kryeministrit drejtuar Gjykatës në emër të Qeverisë, të titulluar *“parashtrësë në lidhje me mosrespektimin e afatit ligjor dhe Rregullores së Punës së Gjykatës Kushtetuese nga Gjykata Kushtetuese në rastin nr. KO61/20”*, përmes të cilës janë shprehur *“shqetësimet”* e Qeverisë për *“shkelje të dispozitave esenciale në lidhje me procedurën dhe afatet që duhet ndjekur”* nga ana e Gjykatës, duke theksuar gjithashtu që *“Qeveria do të shqyrtojë me kujdes shkeljet ligjore të deritanishme dhe varësisht nga kualifikimi juridik i tyre do të ndërmarr veprimet e nevojshme të bazuara në legjislacionin në fuqi.”*
261. Gjykata, këtë parashtrësë, si dhe të gjitha të tjerat, e ka ndarë me palët e interesuara në këtë rast. E njëjta, është publikuar në tërësinë e saj bashkë me Aktgjykimin KO61/20, e i cili përmban edhe sqarimet e nevojshme përkitazi me këtë parashtrësë. Megjithatë, Gjykata thekson fuqishëm se qasja e Qeverisë ndaj Gjykatës që reflekton kjo parashtrësë, është e papranueshme dhe në kundërshtim me vlerat themelore të Kushtetutës së Republikës.
262. Gjykata rithekson se ajo është organ i pavarur në mbrojtje të Kushtetutës dhe është interpretuesi përfundimtar i Kushtetutës. Gjykata gjithashtu rikujton se Kushtetuta i atribuon asaj pavarësi të plotë në kryerjen e përgjegjësisë së saj. Për më tepër, është detyrim kushtetues i Qeverisë dhe të gjitha institucioneve të Republikës të respektojnë dhe të mos ndërhyjnë në këtë pavarësi. Gjykata gjithashtu i rikujton Qeverisë se Kushtetuta nuk i atribuon asaj asnjë kompetencë përkitazi me vendimmarrjen e pushtetit gjyqësor. Respektimi i vlerave themelore kushtetuese, lidhur me ndarjen e pushteteve, pavarësinë e pushtetit gjyqësor, pavarësinë dhe autoritetin e Gjykatës Kushtetuese dhe mbrojtjen e sundimit të ligjit, është detyrim kushtetues i të gjitha degëve të pushtetit të Republikës së Kosovës.
263. Gjykata në fund, thekson faktin se pavarësisht situatës së krijuar me pandeminë COVID-19, dhe e cila ka afektuar mbarë botën, sundimi i ligjit dhe shteti i së drejtës duhet të mbizotërojnë. Këtë e ka theksuar edhe Këshilli i Evropës në Dokumentin Informativ SG/Inf(2020)11 të 7 prillit 2020 për Respektimin e Demokracisë, Shtetit të së Drejtës dhe të Drejtave të Njeriut në kuadrin e Krizës Sanitare të COVID-19, por edhe Opinionet e Komisionit të Venecias, përfshirë atë për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut në raste të Emergjencave dhe Listën e Kontrollit të Shtetit të së Drejtës. Të gjitha institucionet e Republikës janë të detyruara të veprojnë në përputhje të plotë me kompetencat përkatëse kushtetuese dhe ligjore si dhe në përputhje me Aktgjykimet e Gjykatës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës, në pajtim me nenet 113.2 (1) dhe 116 të Kushtetutës, nenin 20 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese dhe rregullin 59 (2) të Rregullores së punës, më 1 maj 2020,

VENDOS

- I. TË DEKLAROJË, njëzëri, kërkesën të pranueshme;
- II. TË SHPALLË, njëzëri, që Vendimi [nr. 229/IV/2020] i 14 prillit 2020 i Ministrisë së Shëndetësisë, “*për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19*” në territorin e Komunës së Prizrenit (pikat I, II, III, IV, VI, VII dhe VIII), **është në përputhshmëri** me nenin 55 [Kufizimi i të Drejtave dhe Lirive Themelore] të Kushtetutës në lidhje me nenin 35 [Liria e Lëvizjes] të Kushtetutës dhe nenin 2 (Liria e lëvizjes) të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së;
- III. TË SHPALLË, njëzëri, që Vendimet [nr. 238/IV/2020] dhe [nr. 239/IV/2020] e 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “*për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19*” në Komunitatet e Dragashit dhe Istogut (pikat I, II, III, V, VI dhe VII), respektivisht, **janë në përputhshmëri** me nenin 55 [Kufizimi i të Drejtave dhe Lirive Themelore] të Kushtetutës në lidhje me nenin 35 [Liria e Lëvizjes] të Kushtetutës dhe nenin 2 (Liria e lëvizjes) të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së;
- IV. TË SHPALLË, më shumicë votash, që pika V e Vendimit [nr. 229/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “*për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19*” në Komunën e Prizrenit, dhe pika IV e Vendimeve [nr. 238/IV/2020] dhe [nr. 239/IV/2020] të 14 prillit 2020 të Ministrisë së Shëndetësisë, “*për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e sëmundjes ngjitëse COVID-19*” në Komunitatet e Dragashit dhe Istogut, përkitazi me kundërvajtjet administrative, **nuk janë në përputhshmëri** me nenin 55 [Kufizimi i të Drejtave dhe Lirive Themelore] të Kushtetutës në lidhje me nenin 35 [Liria e Lëvizjes] të Kushtetutës dhe nenin 2 (Liria e lëvizjes) të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së;
- V. TË SHPALLË, më shumicë votash, që Vendimi [nr. 214/IV/2020] i 12 prillit 2020 i Ministrisë së Shëndetësisë për shpalljen e Komunës së Prizrenit “*zonë karantinë*”, **nuk është në përputhshmëri** me nenin 55 [Kufizimi i të Drejtave dhe Lirive Themelore] të Kushtetutës në lidhje me nenin 35 [Liria e Lëvizjes] të Kushtetutës dhe nenin 2 (Liria e lëvizjes) të Protokollit nr. 4 të KEDNJ-së;
- VI. TË SHPALLË, të pavlefshëm, në pajtim me nenin 116.3 të Kushtetutës, pikën V të Vendimit [nr. 229/IV/2020] dhe pikën IV të Vendimeve [nr. 238/IV/2020] dhe [nr. 239/IV/2020], të cekura në pikën IV të këtij dispozitivi, nga dita e hyrjes në fuqi të këtij Aktgjykimi;

- VII. TË SHPALLË, të pavlefshëm, në pajtim me nenin 116.3 të Kushtetutës, Vendimin [nr. 214/IV/2020] të cekur në pikën V të këtij dispozitivi, nga dita e hyrjes në fuqi të këtij Aktgjykimi;
- VIII. T'UA KUMTOJË këtë Aktgjykim palëve;
- IX. TË PUBLIKOJË këtë Aktgjykim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- X. Ky Aktgjykim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Gresa Caka-Nimani

Gresa Caka-Nimani

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

Arta Rama-Hajrizi